Мәктәпкәчә белем бирү муниципаль бюджет учреждениясе Татарстан Республикасы
Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре
“Катнаш төрдәге 3 нче “Айсылу” балалар бакчасы

Педагогик киңәшмәдә
кабул ителде

Беркетмә №__1__
“_31_” _08 2021_

Раслады:
МББМБУ РТ Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре “Катнаш төрдәге 3 нче “Айсылу” балалар бакчасы мөдире
вазифасын башкаручы өлкән тәрбияче
______Р.Х.Исламова
приказ №_38_
“_31_” _08 2021_

Эш программасы
Икенче кечкенәләр төркеме
2021-2022 нче уку елы

Тәрбиячеләр: Галиева Г.Г
Шарипова Р.Р.

Эчтәлек:

I.	**Максатлар бүлеге**	
1.1.	Аңлатма язуы	3
1.2.	Программаны тормышка ашыру буенча максат һәм бурычлар	3
1.3.	3- 4 яшьлек балаларның шәхси һәм яшь үзенчәлекләре.	4
1.4.	Максат ориентиры	5
II.	**Эчтәлек бүлеге**	6
2.1.	«Социаль-коммуникатив үсеш» белем бирү өлкәсе	6
2.2.	«Танып белү үсеше» белем бирү өлкәсе	11
2.3.	«Сөйләм үсеше» белем бирү өлкәсе	26
2.4.	«Сәнгати-эстетик үсеш»белем бирү өлкәсе	36
2.5.	«Физик үсеш» белем бирү өлкәсе	49
2.6.	Балалар эшчәнлеген оештыру формалары	63
2.7.	2 кечкенәләр төркеменең еллык планы	64
2.8.	Ата-аналар белән эш планы	67
III.	**Оештыру бүлеге** Көн тәртибе , Программаның матди-техник тәэмин ителеше	77
3.1.	Атналык белем бирү эшчәнлеген планлаштыру	77
3.2.	Педагог һәм балаларның белем бирү өлкәләрен тормышка ашыру буенча бердәм эшчәнлеге һәм балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	78
3.3.	Мәктәпкәчә оешманың үсешкә китерүче предметлы тирәлек мохите.	78
3.4.	Программаның укыту-методик яктан тәэмин ителеше	80

I.Максатлар бүлеге.

1.1.Аңлатма язуы

Эш программасы “Катнаш төрдәге 3нче “Айсылу” балалар бакчасының 2нче кечкенәләр төркеме тәрбиячеләре Зарипова С.Н., Валиуллина Л.Р. тарафыннан төзелде.

Бу программа Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандартына нигезләнеп, Н.Е.Вераксы, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендәге ”Туганнан алып мәктәпкәчә” төп белем бирү программасына ,балалар бакчасының еллык эш планына таянып төзелде.

Программаны тормышка ашыру срогы- 1 ел (2021-2022 нче уку елы).

Төркемнең эшчәнлеге төп гомумбелем бирү Программасының үтәлешенә юнәлгән һәм түбәндәге документларга нигезләнә:

-“Закон об образовании в Российской Федерации” (Принят 29 декабря 2012года № 273-ФЗ); -“Санитарно-эпидемиологическими требованиями к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных организациях (Постановление от 15 мая 2013 года № 26 “Об утверждении СанПиН 2.4.1.3049-13);

-Приказ Минобразования Российской Федерации “Об утверждении Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования” от 17.10.2013 № 1155;

-“Закон РТ № 44 от 28.07.2004г. “О государственных языках РТ и других языках в РТ”;

-МББМБУ “Катнаш төрдәге 3 нче “Айсылу” балалар бакчасы уставы;

- Мәктәпкәчә белем бирү оешмасының эш программаллары турындагы нигезләмәсе.

Төркемдә белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге түбәндәге программаларга яраклаштырып төзелгән:

- Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү Программасы “От рождения до школы» (под редакцией Н.Е.Веракса, Т.С.Комаровой, М.А.Васильевой Москва «Мозаика-Синтез», 2010;
- МББМБУ “Катнаш төрдәге 3 нче “Айсылу” балалар бакчасының төп белем бирү программасы.

1.2. Программаны тормышка ашыру буенча максат һәм бурычлар.

Программаның төп максатлары — баланың мәктәпкәчә балачагын тулы канлы уздыру өчен уңай шартлар тудыру, шәхеснең база культурасы нигезләрен формалаштыру, яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрне исәпкәалып, психик һәм физик сыйфатларны һәрьяклап үстерү, хәзерге җәмгыятьтәге тормышка әзерләү, уку эшчәнлегенә алшартлар формалаштыру, мәктәпкәчә яшьтәге баланың тормыш иминлеген тәэмин итү.

Программада баланың шәхесен үстерүгә, балаларның сәламәтлеген ныгытуга һәм саклауга, шулай ук мәктәпкәчә яшьтәге балаларда патриотизм,актив тормыш позициясе, тормышта килеп туган төрле хәлләрдән чыгу юлларын таба белү, традицион кыйммәтләргә карата хөрмәт кебек сыйфатлар тәрбияләүгә аеруча игътибар бирелә.

Әлеге максатлар балалар эшчәнлегенең төрле төрләре: уен, коммуникатив, хезмәт, танып белү-тикшеренү, продуктив (рәсем ясау, конструктив һ.б.),музыка белән шөгыльләнү, уку процессларында гамәлгә ашырыла.

Программаның максатларына ирешүдә түбәндәгеләр беренче дәрәҗә мөһим:

-һәрбер баланың сәламәтлеге, эмоциональ иминлеге һәм үз вакытындатөрле яктан

үсеше турында кайгырту;

- төркемнәрдә барлык тәрбияләнүчеләргә карата аларны аралашучан, яхшы күңелле, кызыксынучан, инициативалы, мөстәкыйльлеккә һәм иҗатка омтылучан итеп үстерергә ярдәм итәрлек кешелекле һәм яхшы мөнәсәбәт булдыру;

-балалар эшчәнлегенең төрле төрләрен максималь файдалану, тәрбия-белем бирү процессының нәтиҗәлелеген арттыру максатларында аларны интеграцияләү;

-тәрбия-белем бирү процессын иҗади оештыру;

-белем бирү материалын куллануның вариативлыгы, һәрбер баланың кызыксынулары һәм сәләтләренә туры китереп иҗат эшен үстерергә мөмкинлек бирү;

-балалар иҗаты нәтиҗәләренә хөрмәт белән карау;

-мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе һәм гаилә шартларында балалар тәрбияләүгә бердәм якын килү;

-балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәп эшендә мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү эчтәлегендә акыл һәм физик яктан көч килүләрне булдырмаучы, предметлы укыту басымы ясамауны тәэмин итүче дәвамчанлыкны үтәү.

1.3. Балаларның шәхси һәм яшь үзенчәлекләре.

3–4 яшендә бала әкренләп гаилә даирәсе чикләреннән чыга. Аның аралашуы аерым хәлләргә генә бәйле булмый башлый. Өлкән кеше, бала өчен гаилә әгъзасы гына булып калмыйча, билгеле бер иҗтимагый функция йөртүчегә әверелә. Баланың шундый ук функция башкару теләге аны реаль мөмкинлекләре белән каршылыкка китерә. Бу каршылык мәктәпкәчә яшьтә эшчәнлекнең әйдәүче төренә әверелүче уен үсеше аша хәл ителә.

Шартлылык — уенның төп үзенчәлеге; бертөрле гамәлләрне бертөрле предметлар белән башкару аларны башка предметлар белән башкарылучы башка гамәлләргә кертүне күздә тота. Мәктәпкәчә яшьтәге кечкенәләр уенының төп эчтәлеге уенчыклар һәм алмаш уенчыклар белән эш итүдән гыйбарәт. Уенның дәвамлылыгы зур түгел. Мәктәпкәчә яшьтәге кечкенәләр бер-ике рольле һәм гади, җәенке булмаган сюжетлы уен белән чикләнәләр.

Бу яшьтә кагыйдәле уеннар формалаша гына башлый.

Баланың сурәтләү эшчәнлеге аның предмет турындагы күзаллауларына бәйле. Бу яшьтә әлеге күзаллаулар формалаша гына башлыйлар. График образлар ярлы. Бериш балаларның рәсемнәрендә детальләр булмый, башкаларның рәсемнәре күбрәк детальләштерелгән булырга мөмкин. Балалар инде төс кулланырга мөмкин.

Вак моторика үсеше өчен әвәләп ясау зур әһәмияткә ия. Мәктәпкәчә яшьтәге кечкенәләр өлкән кеше җитәкчелегендә гади предметларны әвәләп ясарга сәләтле.

Кисеп ябыштыруның аңга кабул итү үсешенә уңай йогынты ясавы мәгълүм. Бу яшьтә балалар кисеп ябыштыруның гади төрләрен башкара алалар.

Мәктәпкәчә яшьтәге кечкенәләр конструкцияләү эшчәнлеге үрнәк буенча һәм уйланылганча катлаулы булмаган корылмалар төзү белән чикләнә.

Бу яшьтә перцептив эшчәнлек үсеш кичерә. Балалар эталон алды берәмлекләрен (предэталон) — аңга кабул итүнең индивидуаль берәмлекләрен файдаланудан сиземләү эталоннарына — аңга кабул итүнең культура буларак үзләштерелгән чараларына күчәләр. Мәктәпкәчә яшьтәге кечкенәләр төркеменнән күчү ахырына балалар 5 һәм күбрәк формадагы

предметларны, 7 һәм күбрәк төсне кабул итәргә, предметларны зурлыклары буенча аерырга, балалар бакчасы төркемендә һәм, белем бирү процессын билгеле бер тәртиптә оештырганда, бөтен мәктәпкәчә учреждение бинасында да ориентлашырга сәләтле.

Хәтер һәм игътибар үсеш кичерә. Өлкәннәр соравы буенча балалар 3–4 сүзне һәм предметларның 5–6 атамасын истә калдыра алалар. Мәктәпкәчә кечкенәләр яше ахырына алар яраткан әсәрләреннән зур өзекләрне истә калдырырга сәләтле.

Күрсәтмә-гамәли фикерләү үсеше дәвам итә. Ситуацияләрне үзгәртү күп очракларда көтелгән нәтиҗәне исәпкә алып, максатчан сынаулар нигезендә гамәлгә ашырыла. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар предметлар арасындагы кайбер яшерен бәйләнешләрне һәм мөнәсәбәтләрне билгеләргә сәләтле.

Мәктәпкәчә яшьтәге кечкенәләрдә хыял үсеше башлана. Уенда, бер төрле объектлар башкаларын алыштырганда, хыял аеруча ачык чагыла.

Балаларның үзара мөнәсәбәтләре нормалар һәм кагыйдәләр белән бәйле. Максатчан йогынты нәтиҗәсендә балалар чагыштырмача күп санда нормалар үзләштерә алалар, ул нормалар шәхси гамәлләрне һәм башка балаларның гамәлләрен бәяләү өчен нигез хасил итәләр.

Балаларның үзара мөнәсәбәтләре уен эшчәнлегендә ачык чагыла. Актив рәвештә үзара багланышларга керүгә караганда, алар янәшә уйнауга ныграк тартылалар. Шулай да әлеге яшьтә үк үзара мөнәсәбәтләрне тотрыклы рәвештә сайлап кору күзәтелергә мөмкин. Балалар арасындагы низаглар башлыча уенчыклар аркасында килеп чыга. Баланың яшьтәшләре төркемендәге урыны күп очракта тәрбияче фикере белән билгеләнә.

Мәктәпкәчә кечкенәләр яшендә чагыштырмача гади ситуацияләрдә үз- үзеңне тоту мотивларының бер үк вакытта бер үк нәрсәгә буйсындырылганлыгын күзәтергә мөмкин. Үз-үзеңне тоту белән аңлы рәвештә идарә итү әле формалаша гына башлый; күпчелек җәһәттә баланың үз-үзен тотышы ситуацияләргә бәйле. Шул ук вакытта баланың, телдән бирелгән күрсәтмәләргә кушылып, омтылышларын үзе үк чикләү очракларын күзәтергә мөмкин. Үз-үзеңне бәяләү үсеше башлана, бу очракта балалар күбесенчә тәрбияче бәяләмәсенә ориентлашалар. Шулай ук аларда җенси идентификация үсеше дәвам итә, бу исә сайлап алынган уенчыклар һәм сюжетлар асылында чагылыш таба.

1.4. Максат ориентиры

Бала әйләнә-тирә предметлар белән кызыксына һәм алар белән актив эшли; уенчыклар һәм башка предметлар белән эмоциональ эш итүгә тартыла, үз хәрәкәтләре нәтиҗәсендә нәрсәгәдер ирешүдә үзсүзлелек күрсәтергә омтыла.

Предметларга карата махсус үзләштерелгән гамәлләр куллана, көнкүреш предметларының (кашык, тарак, карандаш һ.б.) кулланылышын белә һәм алардан файдалана ала. Үз-үзенә хезмәт күрсәтүнең иң гади күнекмәләренә ия; көнкүрештә һәм уенда мөстәкыйль булырга омтыла; пөхтәлек күнекмәләрен күрсәтә.

Дорфалыкка, саранлыкка карата тискәре мөнәсәбәт белдерә.

Элементар әдәплелек кагыйдәләрен үти (мөстәкыйль яисә искә төшереп, «рәхмәт», «исәнмесез», «хушыгыз», «хәерле төн» (гаиләдә, төркемдә) дип әйтә; бакчада, өйдә, урамда элементар үз-үзен тоту кагыйдәләре турында беренчел күзаллауларга ия һәм аларны үтәргә тырыша.

Аралашуда актив сөйләмгә ия; сораулар һәм үтенечләр белән мөрәҗәгать итә ала, зурлар сөйләмен аңлый; әйләнә-тирәдәге предметлар һәм уенчыкларның исемнәрен белә. Сөйләм башка балалар белән аралашуда тулы канлы чарага әверелә.

Зурлар белән аралашырга омтыла, һәм хәрәкәтләрдә, һәм гамәлләрдә актив рәвештә аларга охшарга тырыша; бала зурлар гамәлләрен кабатлап күрсәтә торган уеннар барлыкка килә. Зурлар тәкъдим иткән уенга эмоциональ тартыла, уен кагыйдәләрен кабул итә.

Яшьтәшләре белән кызыксына; аларның эш-гамәлләрен күзәтә һәм аларга охшарга тырыша. Яшьтәшләре белән аларга комачауламый гына янәшә уйный белә. Зур булмаган төркемнәр белән уртак уеннарга карата кызыксыну күрсәтә.

Әйләнә-тирә табигать дөньясы белән кызыксына, ел фасылларына кагылышлы күзәтүләрдә кызыксынып катнаша.

Шигырьләргә, җырларга һәм әкиятләргә, рәсемнәр карауга кызыксыну белдерә, музыка тавышына хәрәкәтләр ясарга омтыла; төрле мәдәният һәм сәнгать әсәрләренә эмоциональ мөнәсәбәтен белдерә.

Курчак театры геройлары гамәлләрен аңлап күзәтә; театральләштерелгән һәм сюжетлы-рольле уеннарда катнашырга теләк белдерә.

Продуктив эшчәнлек белән (рәсем ясау, әвәләү, конструкцияләү, аппликация) кызыксына.

Балага эре моторика хас, ул төрле төрдәге хәрәкәтләрне үзләштерергә омтыла (йөгерү, үрмәләү, атлап чыгу һ.б.). Гади эчтәлекле, катлаулы булмаган хәрәкәтле уеннарда кызыксынып катнаша.

II. Эчтәлек бүлеге.

3-4 яшьтәге алалар белән психологик-педагогик эш эчтәлеге «Социаль-коммуникатив үсеш», «Танып белү үсеше», «Сөйләм үсеше», «Сәнгати-эстетик үсеш», «Физик үсеш» белем бирү өлкәләре буенча бирелә. Эшнең эчтәлеге мәктәпкәчә яшьтәге балаларның, аларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен искә алып, төрле яклап үсешенә юнәлтелгән. Балаларның физик, интеллектуаль һәм шәхси сыйфатларын формалаштыру буенча психологик-педагогик эш бурычлары белем бирүнең һәрбер өлкәсенең үзгәлеген чагылдыра торган бурычлар белән, мәҗбүри психологик тәэмин итү белән беррәттән, барлык белем бирү өлкәләрен үзләштерү барышында интеграцияле хәл ителә.

Бу очракта программаның мәгариф бурычларын хәл итү турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге кысаларында гына түгел, режимлы моментлар барышында да — өлкәннәр һәм балаларның уртак эшчәнлегендә дә, мәктәпкәчә яшьтәгеләрнең мөстәкыйль эшчәнлегендә дә карала.

2.1.«СОЦИАЛЬ-КОММУНИКАТИВ ҮСЕШ» белем бирү өлкәсе

«Социаль-коммуникатив үсеш, әхлакый һәм рухи кыйммәтләрне кертеп, җәмгыятьтә кабул ителгән нормаларны һәм кыйммәтләрне үзләштерүгә; баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашуын һәм үзара бәйләнешен үстерүгә; мөстәкыйльлеген, максатчанлыгын һәм үз гамәлләрен үзе җайга салуын булдыруга; социаль һәм эмоциональ интеллектны, киң күңеллелекне, хәлгә керә белүне үстерүгә, яшьтәшләре белән уртак эшчәнлеккә әзерлек формалаштыруга, Оешмадагы балалар һәм өлкәннәр бергәлеге һәм үз гаиләләренеке булу хисен һәм аларга ихтирамлы мөнәсәбәт тәрбияләүгә; хезмәтнең һәм

иҗатның төрле төрләренә уңай караш формалаштыруга; көнкүрештә, социумда, табигатьтә үз-үзеңне имин тоту нигезләрен булдыруга юнәлтелгән».

Социальләштерү, аралашуны үстерү, әхлакый тәрбия.

Балалар бакчасында, өйдә, урамда үз-үзеңне тәртипле тоту күнекмәләрен ныгыту. Нәрсәнең яхшы һәм нәрсәнең начар булуы турында элементар карашлар формалаштыруны дәвам итү.

Балаларны әхлакый тәрбияләү өчен шартлар тәэмин итү. Яшьтәшен кызгану, аны кочаклау, аңа ярдәм итү омтылышларын хуплау. Әйләнә тирәдәгеләргә карата игътибарлы, кайгыртучан мөнәсәбәт формалаштыру га ярдәм итүче уен ситуацияләре булдыру. Балаларны тыныч, кычкырмыйча аралашырга өйрәтү.

Бер-береңә карата дустанә мөнәсәбәт, иптәшең белән бүлешә белү, яхшы һәм начар гамәлләрне дөрес бәяләү тәҗрибәсе формалаштыру.

Тату яшәргә, уенчыклардан һәм китаплардан бергә файдаланырга, бер-береңә ярдәм итәргә өйрәтү. Балаларны әдәплелеккә гадәтләндерү (сәламләргә, саубуллашырга,ярдәм өчен рәхмәт белдерергә өйрәтү).

Бала гаиләдә һәм берләшмәдә

«Мин» образы. Эзлекле рәвештә «Мин» образын формалаштыру. Балаларга төрле, турыдан-туры аларга кагылышлы мәгълүматлар (син — малай,синең күзләрең соры, син уйнарга яратасың һ.б.), шул исәптән үткәннәретурындагы (йөри, сөйләшә белми идең; шешәдән ашадың) һәм алардагы үзгәрешләр (хәзер үзеңне өстәл янында дөрес тота, рәсем ясый, бии беләсең; «әдәпле» сүзләр беләсең) турындагы мәгълүматларны җиткерү.

Гаилә. Бала белән аның гаилә әгъзалары турында әңгәмә кору (исемнәре ничек, нәрсә эшлиләр, бала белән ничек уйныйлар һ.б.).

Балалар бакчасы. Балаларда балалар бакчасына карата уңай мөнәсәбәт формалаштыру. Аларның игътибарын төркем бүлмәсенең, чишенү бүлмәсенең матур бизәлешенә һәм уңайлы җиһазландырылуына юнәлтү (якты төстәге стеналар, матур пәрдәләр, уңайлы йорт җиһазлары, яңа уенчыклар, китаплар почмагында матур рәсемле китаплар җыйнак итеп тезеп куелган).

Балаларны уеннар һәм дәресләр уздырыла торган участокның җиһазландырылуы һәм бизәлеше белән таныштыру, аның матурлыгына, уңайлыкларына, корылмаларның якты төсмерләрдә төрле төсләргә буялуына басым ясау.

Балаларның игътибарын төрле үсемлекләргә, аларның төрле-төрле булуына һәм матурлыгына юнәлтү.

Балаларны төркем тормышына җәлеп итү, төркемдә чисталык һәм тәртип саклау омтылышы тәрбияләү, уенчыкларга, китапларга, шәхси әйберләргә һ.б. карата сакчыл мөнәсәбәт формалаштыру. Бергәлек, балалар бакчасы өчен һәр баланың мөһимлеге хисен формалаштыру.

Балалар бакчасының бүлмәләрендә һәм участогында иркен ориентлаша белү сәләтен камилләштерү.

Балалар бакчасы хезмәткәрләренә (музыка җитәкчесе, шәфкать туташы, мөдир, өлкән тәрбияче һ.б.), аларның хезмәтенә карата ихтирамлы мөнәсәбәт формалаштыру; аларның исемнәрен һәм әтиләренең исемнәрен исләренә төшереп тору.

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек,хезмәт тәрбиясе

Культура-гигиена күнекмәләре. Культура-гигиена күнекмәләрен камилләштерү, ашау, юыну вакытында үз-үзеңне тотуның иң гади күнекмәләрен формалаштыру. Балаларны үзләренең тышкы кыяфәтләрен карарга, сабыннан дөрес файдаланырга, кулларны, битне, колакларны пөхтә итеп юарга; юынганнан соң корытып сөртенергә, сөлгене урынына эләргә, тарактан һәм кульяулыктан файдаланырга өйрәтү.

Табын артында үз-үзеңне тотуның элементар күнекмәләрен формалаштыру: аш һәм чәй кашыкларыннан, чәнечкедән, салфеткадан дөрес файдалану, ипине вакламау, ризыкны авызны ябып чәйнәү, авыз тулы булганда сөйләшмәү.

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү. Балаларны мөстәкыйль рәвештә билгеле бер тәртиптә киенергә һәм чишенергә өйрәтү (киемне кию һәм салу, төймәләрне чишү һәм төймәләү, кием предметларын төреп, элеп кую һ.б.). Пөхтәлек саклау, киемдәге тәртипсезлекне күреп алу һәм өлкәннәрнең аз гына ярдәме белән аны тәртипкә китерә белү күнекмәләре тәрбияләү.

Иҗтимагый-файдалы хезмәт. Булдыра алганча хезмәттә катнашу теләге,зур булмаган кыенлыкларны җиңәргә өйрәтү тәрбияләү. Балаларда өлкәннәр кушканны мөстәкыйль рәвештә үтәү теләге уяту: дәрес уздыру өчен материаллар (кечкенә пумалалар, әвәләү өчен такталар һ.б.) әзерләү, уеннан соң уенчыкларны, төзелеш материалларын урыннарына кую. Балалар бакчасы бүлмәсендә һәм участогында тәртип һәм чисталык саклауга өйрәтү.

Елның икенче яртысында балаларда ашханәдә дежур тору өчен кирәкле күнекмәләр (төшке ашка табын әзерләү; кашыклар кую, ипи савытлары (ипсиез килеш), тәлинкәләр, чынаяклар урнаштыру һ.б.) формалаштыра башлау.

Табигатьтәге хезмәт. Табигать почмагында һәм участокта үсемлекләрне һәм хайваннарны карау-тәрбияләүдә катнашу теләге тәрбияләү: өлкән кеше ярдәмендә балыклар, кошлар ашату, бүлмәдәге һәм түтәлләрдәге үсемлекләргә су сибү, суган утырту, яшелчәләр җыю, сукмакларда кар көрәү, эскәмияләрне кардан чистарту.

Өлкәннәр хезмәтенә ихтирам. Өлкәннәр хезмәтенә карата уңай мөнәсәбәт формалаштыру. Балаларга аларга аңлаешлы һөнәрләр (тәрбияче, тәрбияче ярдәмчесе, музыка җитәкчесе, табиб, сатучы, пешекче, шофер, төзүче) турында сөйләү, хезмәт гамәлләре, хезмәт нәтиҗәләре турындагы күзаллауларны киңәйтү һәм баету.

Таныш һөнәр ияләренә карата ихтирам тәрбияләү. Өлкәннәргә ярдәм итү теләге уяту, аларның хезмәте нәтиҗәләренә карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.

Куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру

Табигатьтә куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү. Терек һәм терек булмаган табигатьтәге иң гади үзара бәйләнешләр турында күзаллаулар формалаштыру. Табигатьтә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре белән таныштыру (үсемлекләрне тиктомалдан өзмәү, агач ботакларын сындырмау, хайваннаргатимәү һ.б.).

Юлларда куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәү. Әйләнә-тирәдә ориентлашу күнекмәләрен киңәйтү. Балаларны юл хәрәкәте кагыйдәләре белән таныштыру.Юлның йөри торган өлешен, тротуарны аера белергә, светофорның яшел,сары һәм кызыл сигналларының мәгънәсен аңларга өйрәтү.Юлларда куркынычсызлык турында беренчел күзаллаулар формалаштыру (юл аркылы өлкән кешенең кулына тотынып чыгу).Машина йөртүченең эше белән таныштыру.

Үз тормыш эшчәнлегеңнең куркынычсызлыгы. Өйдәге куркыныч чыганаклар (кайнар плитә, үтүк һ.б.) белән таныштыру.Бина эчендә имин хәрәкәт итү күнекмәләре формалаштыру(баскычтан саклык белән, култыксаларга тотынып төшү һәм менү; ишекләрне ишек тоткасыннан тотып ачу һәм ябу).

Вак предметлар белән уйнаганда кагыйдәләрне үти белүне формалаштыру (предметларны колакка, борынга тыкмау; аларны авызга капмау).Ярдәм сорап өлкәннәргә мөрәҗәгать итә белүне ныгыту.Ком, су, кар белән уйнаганда куркынычсызлык күнекмәләре формалаштыру.

Сюжетлы-рольле уеннар. Балаларда әйләнә-тирә дөнья темаларына, әдәби әсәр мотивлары (такмазалар, җырлар, әкиятләр, шигырьләр) буенча уеннар уйнауга; аерым гамәлләрне бердәм сюжет сызыгына берләштерү аша балаларның уен тәҗрибәсен баетуга булышлык итү.

Роль сайлау, курчаклар катнашындагы уенда үзара бәйләнешле берничә гамәл башкару (аш әзерләү, табын кору, ашату) сәләтен үстерү. Ике катнашучы (шофер — пассажир, әни — кыз, табиб — авыру кеше) булган сюжетларда үзара мөнәсәбәткә керергә; алмаш уенчыклар катнашындагы индивидуаль уеннарда үзең һәм уенчык өчен роль башкарырга өйрәтү.

Өйрәтүче уеннардан файдаланып, рольдә үз-үзеңне тоту ысулларын күрсәтү.

Балаларның мөстәкыйль рәвештә теге яки бу уен өчен атрибутлар сайлау; уен халәтен җитешмәгән предметлар, уенчыклар белән тулыландыру омтылышларын хуплау.

Ярымфункциональ кулланышлы предметлардан файдалану һәм уен- чыклар санын арттыру хисабына предметлы уен тирәлеген катлауландыру, баету. Балаларны уеннарда төзелеш материалы (кублар, борыслар, пластиналар), иң гади агач һәм пластмасса конструкторлар, табигый материал (ком, кар, су) кулланырга; алар белән төрлечә эш итәргә (курчаклар өчен тау, күпер, юл төзү; кардан койма, өй әвәләп ясау; суда уенчыклар йөздерү) өйрәтү.

Озакка сузылмаган уртак уенда үзара мөнәсәбәтләр һәм тату булу сәләтен үстерү.

Хәрәкәтле уеннар. Хәрәкәтләнү эшчәнлегендә балаларның активлыгын үстерү. Төркемдәге барлык балалар белән уеннар оештыру. Тәгәрәткечләр, автомобильләр, арбалар, велосипедлар белән уйнауны; үрмәләү, шуышу күнекмәләрен үстерүче уеннарны; хәрәкәтләрнең җитезлеген үстерүче, туплы, шарлы уеннарны хуплау.

Эзлекле рәвештә катлаулырак кагыйдәле һәм хәрәкәт төрләрен үзгәртүгә исәпләнгән уеннарны кертә бару.

Театральләштерелгән уеннар. Балаларның театральләштерелгән уенга карата кызыксынуын уяту, аны уздыру өчен шартлар тудыру. Өлкәннәр һәм өлкәнрәк балалар

көче белән оештырылган уен-тамашаларда һәм курчак спектакльләрендә вакыйга үсешен күзәтү сәләте формалаштыру.

Балаларны персонажларга хас гамәлләрне (кошчыклар очалар, кәҗә бәтие сикергәләп йөгерә) охшатып кабатларга, кешенең эмоциональ халәтен чагылдырырга (мимика, поза, ишарә, хәрәкәт белән) өйрәтү.

Балаларны өстәл театры курчакларын йөртү алымнары белән таныштыру. Хәрәкәтләрне катлаулы булмаган җыр белән тулыландырырга өйрәтү.

Роль символлары буларак, кием элементлары (башлыклар, якалар һ.б.) һәм атрибутлар файдалану теләге уяту.

Җырларның, әкиятләрнең катлаулы булмаган сюжетларына импровизацияләү омтылышын үстерү. Чыгыш ясау өчен урын җиһазлап, курчаклар һәм яшьтәшләр алдында чыгыш ясау теләген уяту.

Театр турындагы әңгәмәләрдә катнашу теләге тудыру (театр — актер- лар — тамашачылар, тамашалар залында кешеләрнең үз-үзләрен тотышы).

Дидактик уеннар. Балаларның предметларны (2–3 төстәге зур, уртача һәм кечкенә шарлар) төс һәм зурлык буенча сайлау, билгеле бер эзлеклелектә 2–3 төсне чиратлаштырып, зурлыклары буенча кечерәя баручы боҗралардан (түгәрәкләрдән) пирамида җыю сәләтен ныгыту. 4–6 өлештән рәсем җыярга өйрәтү («Безнең савыт-саба», «Уенчыклар» һ.б.).

Уртак дидактик уеннарда балаларны акрынлап катлауланучы кагыйдәләрне үтәргә өйрәтү.

Социаль-коммуникатив үсеш буенча белем бирү эшчәнлеге формалары

Режим моментларында бердәм эшчәнлек	Педагог белән белем бирү эшчәнлеге	Балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге	Социаль партнерлар белән эш
Үстерелешле уеннар: - сюжетлы-рольле; -дидактик уеннар; -уен-драматизация; - эмоциональ халәтне танып белүгә уен һәм күнегүләр; - әңгәмә; - күзәтү.	- балалар белән фронталь һәм төркемчәләр эшчәнлеге (әңгәмә, иллюстрацияләр, рәсемнәр карау); - тематик экскурсияләр; - индивидуаль эш (педагогик ситуацияләр чишү);	- үстерелешле уеннар; - сюжетлы-рольле уеннар; -уен-драматизация; - тикшерү-тәҗрибә эшчәнлеге; -төзү; - иллюстрацияләр карау; - сәнгати эшчәнлек.	- консультатив очрашулар; - проектларны тормышка ашыру; - бердә бәйрәм, күңел ачулар оештыру; - фотокүргәзмәләр.

- тәҗрибә эшчәнлеге; - төзү; - экскурсия.	- проект һәм тикшерү-тәҗрибә эшчәнлеге; - күзәтү; - проблемалы ситуацияләр.		

Көтелгән нәтиҗәләр:

- балалар бакчасында уңай эмоциональ халәт булдыру , бердәм эшчәнлеккә омтылу, үзара хезмәттәшлек итү һәм конфликтлы ситуацияләрдән чыгу юлларын табу, зурлар һәм яшьтәшләре белән актив аралашу; тирә-юньдәгеләргә карата хөрмәт хисе тәрбияләү; күмәк чараларда, аралашуда активлык , инициатива күрсәтү.

2.2. ТАНЫП БЕЛҮ ҮСЕШЕ

“Танып белү” белем бирү өлкәсе

Элементар математик күзаллаулар, әйләнә-тирә объектларының төп сыйфатлары һәм бәйләнешләре: форма, төс, үлчәм, микъдар, сан, өлеш һәм бөтенлек, тирәлек һәм вакыт турындагы беренчел күзаллаулар формалаштыру.

«Танып белү үсеше баланың мәнфәгатьләре, кызыксынучанлыгы һәм танып белү омтылышы үсешен; танып белү гамәлләре, аңы формалашуын;хыялы һәм иҗади активлыгы үсешен; үзе, башка кешеләр, әйләнә-тирәдәге объектлар, әйләнә-тирәдәге объектларның үзлекләре һәм үзара бәйләнешләре (форма, төс, үлчәм, материал, яңгыраш, ритм, темп, микъдар,сан, өлеш һәм бөтенлек, тирәлек һәм вакыт, хәрәкәт һәм тыныч халәт,сәбәпләр һәм нәтиҗәләр һ.б.), туган җир һәм Туган ил турындагы беренчел күзаллаулары, халкыбызның социомәдәни кыйммәтләре, Ватаныбызның традицияләре һәм бәйрәмнәре, кешеләрнең уртак һәм гомуми йорты буларак Җир планетасы, аның табигатенең үзенчәлекләре, дөньядагы илләрнең һәм халыкларның күптөрлелеге турындагы күзаллаулары формалашуын күз лдында тота»

Танып белү-тикшеренү эшчәнлеген үстерү. Балаларның танып белү омтылышын үстерү, тирәлектә ориентлашу тәҗрибәсен киңәйтү, сиземләү үсеше, кызыксынучанлык һәм танып белү нигезен үстерү; танып белү гамәлләрен, аңны формалаштыру; хыялны һәм иҗади активлыкны үстерү; әйләнә-тирә объектлары, әйләнә-тирә объектларының үзлекләре һәм үзара бәйләнешләре (форма, төс, үлчәм, материал, яңгыраш, ритм, темп, сәбәпләр һәм нәтиҗәләр һ.б.) турында беренчел күзаллаулар формалаштыру. Аңга кабул итүне, игътибарны, хәтерне, күзәтүчәнлекне, әйләнә-тирә предметларының һәм күренешләренең үзенчәлекле, мөһим билгеләренанализлау, чагыштыру, аерып күрсәтү, предметлар һәм күренешләр арасындагы иң гади бәйләнешләрне ачыклау, иң гади гомумиләштерүләр ясый белү сәләтен үстерү.

Предметлы тирәлек белән таныштыру. Предметлы тирәлек белән таныштыру (предметның аталышы, функциясе, кулланылышы, сыйфатлары); предметны кеше фикерләве һәм хезмәт нәтиҗәсе буларак кабул иттерү. Предметлы тирәлекнең күптөрлелеге, кешенең, тормышны җайлырак һәм уңайлырак итеп, үзе һәм башка кешеләр

өчен предметлы тирәлек тудыруы, аны үзгәртүе һәм камилләштерүе турында беренчел күзаллаулар формалаштыру. Предметлар дөньясы һәм табигый дөнья арасындагы сәбәп-нәтиҗә бәйләнешен ачыклый белү сәләтен үстерү.

Социаль дөнья белән таныштыру. Әйләнә-тирә социаль мохите белән таныштыру, балаларның белем дәрәҗәсен киңәйтү, дөньяның тулай картинасын формалаштыру. Туган җир һәм Туган ил турында беренчел күзаллаулар,халкыбызның социомәдәни кыйммәтләре, илебезнең традицияләре һәм бәйрәмнәре турында күзаллаулар формалаштыру. Гражданлык мөнәсәбәтен формалаштыру; Ватанга мәхәббәт, аның казанышлары белән горурлану, патриотик хисләр тәрбияләү. Кешеләрнең уртак һәм гомуми йорты буларак Җир планетасы, дөньядагы илләрнең һәм халыкларның күптөрлелеге турында элементар күзаллаулар формалаштыру.

Табигать дөньясы белән таныштыру. Табигать һәм табигать күренешләре белән таныштыру. Табигать күренешләре арасындагы сәбәп-нәтиҗә бәйләнешләрен ачыклый белү сәләтен үстерү. Җир планетасының табигый күптөрлелеге турында беренчел күзаллаулар формалаштыру. Элементар экологик күзаллаулар формалаштыру. Кешенең табигатьнең бер өлеше булуын, аның табигатьне сакларга һәм якларга тиешлеген, табигатьтә бар нәрсәнең дә үзара бәйле булуын, кешенең Җирдәге тормышының күп очракта әйләнә-тирә дөнья белән бәйлелеген аңлауны формалаштыру. Табигатьтә үз-үзеңне дөрес тоту күнекмәләре формалаштыру. Табигатькә карата мәхәббәт, аны саклау теләге тәрбияләү.

Элементар математик күзаллаулар формалаштыру.

Микъдар. Төркем предметларының гомуми билгесен күрә белүне үстерү (барлык туплар йомры, боларның барысы да кызыл, боларның барысы да зур һ.б.). Бертөрле предметлар төркеме төзергә һәм алар арасыннан аерым предметларны аерып алырга; «күп», «бер», «берәрләп», «берәү дә юк» төшенчәләрен аерырга; тирәлектә бер һәм берничә бертөрле предметны табарга; «Ничә?» соравын аңларга; җавап биргәндә «күп», «бер», «берәү дә юк» сүзләрен кулланырга өйрәтү.

Элементларны (предметларны) капма-каршы кую нигезендә предметларның ике тигез (тигез булмаган) төркемен чагыштыру. Эзлекле рәвештә бер төркем предметларын икенче төркем предметлары өстенә һәм янына кую алымнары белән таныштыру; «Болар тигезме?», «Кайсы күбрәк (азрак)?» сорауларын аңларга; сорауларга «Мин һәр түгәрәккә гөмбә куйдым. Түгәрәкләр күбрәк, ә гөмбәләр азрак» яки «Түгәрәкләр гөмбәләр санынча» кебек җөмләләр кулланып җавап бирергә өйрәтү. Бер яки берничә предметны азрак санлы предметлар төркеменә өстәү яки күбрәк санлы предметлар төркеменнән бер предметны алу юлы белән предметлары тигез булмаган төркемнәрне тигезләргә өйрәтү.

Зурлык. Контраст һәм бертөрле зурлыктагы предметларны чагыштыру; предметларны чагыштырганда өстенә һәм янына кую алымнарын кулланып,бирелгән зурлык билгесе (озынлык, киңлек, биеклек, гомуми зурлык) буенча бер предметны икенчесенә карата үлчәү, чагыштыру; чагыштыру нәтиҗәләрен сүзләр белән билгеләү (озын — кыска, озынлык буенча бертөрле (тигез), киң —тар, киңлек буенча бертөрле

(тигез), биек — тәбәнәк, биеклек буенча бертөрле (тигез), зур — кечкенә, зурлык буенча бертөрле (тигез).

Форма. Балаларны геометрик фигуралар: түгәрәк, квадрат, өчпочмак, турыпочмак, овал белән таныштыру. Күрү һәм капшау нәтиҗәсендә әлеге фигураларның формасын тикшерергә өйрәтү.

Тирәлектә ориентлашу. Үз гәүдәсенең төрле өлешләре урнашуда ориентлашу һәм әгъзаларының үзенә карата юнәлешләрен аера белүне үстерү: өстә — аста, алда — артта, уңда — сулда. Уң һәм сул кулларны аера белү.

Вакыт буенча ориентлашу. Тәүлекнең контраст өлешләрендә ориентлашырга өйрәтү: көн — төн, иртә — кич.

Эшчәнлекнең тематик планы

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1.	“Иртә.Зур-кечкенә. Әз-күп”	Таныш предметларны зурлыклары буенча чагыштыру; предметлар җыелмасын чагыштыру; кайда әз-күп икәнлеген аеру; тәүлек вакыты (иртә) белән таныштыру.	Колесникова, 19 бит	7.09.21
2.	“Зур-кечкенә. Әз-күп”	Төрле предметларны охшаш билгеләрен күреп әйтергә өйрәтү һәм шул билгеләре буенча берләштерү; предметлар җыелмасын чагыштыру; кайда әз-күп икәнлеген аеру күнектерү.		14.09.21
3	“Көн. Түгәрәк. 1 саны”.	Тәүлек вакыты (көн) белән (әлеге төшенчәне сөйләмгә кертү), 1 саны, түгәрәк геометрик фигурасы белән таныштыру; түгәрәкне тотып карап тану; нокталар буенча кабатлау, түгәрәкнең төрле зурлыкта булуын аңлауларына ирешү; табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүләрне төшенергә өйрәтү.		21.09.21
4	Ныгыту. “Иртә. Бер-күп. Зур-кечкенә.”	Тәүлек вакыты иртәне өйрәтүне дәвам итү; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирергә өйрәтү, предметлар җыелмасын чагыштыру, кайда әз-күп икәнлеген аеру. Предметларның охшаш билгеләрен аерып әйтү һәм охшаш яклары буенча җыю.		28.09.21
5.	“Түгәрәк. 1 саны”	Геометрик фигура түгәрәк белән таныштыруны дәвам итү; табышмакка җавап бирергә өйрәтү, табышмаклар нигезендә ятучы поэтик образларга төшенү.		5.10.21

6	“Көн. Түгәрәк. 1 саны”	Балаларны тәүлек вакыты көн, 1 саны, түгәрәк белән таныштыруны дәвам итү; нокталар буенча түгәрәкне кабатлауны ныгыту, тотып карау юлы белән түгәрәкне тикшерү, аның төрле зурлыкта булуын аңлауларына ирешү; табышмаклар нигезендә ятучы поэтик образларга төшенү.		12.10.21
7.	“Кич. Биек-тәбәнәк, бер-күп”	Тәүлек вакыты кич белән таныштыру , сөйләмдә аны дөрес куллануга этәрү; таныш предметларын зурлыклары (биек-тәбәнәк) чагыштырырга өйрәтү. “Зур” һәм “кечкенә” төшенчәләрен ныгыту, предметларын зурлыклары буенча тәңгәл китерү; кайда әз-күп икәнлегеен аерырга өйрәтүне дәвам итү.	17-19 б.	19.10.21
8.	Ныгыту. “ Биек-тәбәнәк,зур-кечкнә, бер-күп”	Тәүлек вакыты кич белән таныштыруны дәвам итү , сөйләмдә аны дөрес куллануга этәрү; таныш предметларын зурлыклары буенча (биек –тәбәнәк) аерырырга өйрәтү. “Зур” һәм “кечкенә” төшенчәләрен ныгыту, предметларын зурлыклары буенча тәңгәл китерү; кайда әз-күп икәнлегеен аерырга өйрәтүне дәвам итү.	17-19 б.	26.10.21
9.	“Төн. 1 саны. Түгәрәк.”	Предметларның җыелмасын чагыштырырыга өйрәтүне дәвам итү, кайда әз, кайда күп икәнлегеен аеру; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау; предметларның формаларын күрү, аны геометрик фигурага (түгәрәк) тиңләү; тәүлек вакыты (төн) белән таныштыру, сөйләмдә аны дөрес куллануга этәрү; түгәрәк формадагы предметларны ясауда күнекмә булдыру.	25 б.	2.11.21
6	“Җиләк-җимешләр. Түгәрәк. 1 саны”	Геометрик фигура түгәрәк белән таныштыруны дәвам итү; табышмакларга җавап табарга өйрәтү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау	15-17б.	9.11.21
7	“Безгә көз килде”. Ныгыту. “Көн. Түгәрәк. 1 саны”	Балаларны түәлек вакыты, 1 саны, геометрик фигура түгәрәк, 1 саны белән таныштыруны дәвам итү; нокталар буенча түгәрәкне кабатлауны ныгыту , тотып карау юлы белән түгәрәкне тикшерү, аның төрле зурлыкта булуын аңлауларына ирешү; табышмакларга		16.11.21

		җавап табарга өйрәтү.		
8	“Кич. Биек-тәбәнәк. Зур - кечкенә. Бер-күп”.	Тәүлек вакыты кич белән таныштыру; сөйләмдә бу төшенчәне кулланылышка кертү; таныш предметларын зурлыклары (биек-тәбәнәк) чагыштырырга өйрәтү, сөйләмдә куллану; “зур” һәм “кечкенә” төшенчәсен ныгыту, предметларын зурлыклары буенча тәңгәл китерү; кайда әз-күп икәнлеген аерырга өйрәтүне дәвам итү.	17-19 б.	23.11.21
9	Ныгыту. “Кич. Биек-тәбәнәк. Зур -кечкенә. Бер-күп”.	Тәүлек вакыты кич белән таныштыру; сөйләмдә бу төшенчәне кулланылышка кертү; таныш предметларын зурлыклары (биек-тәбәнәк) чагыштырырга өйрәтү, сөйләмдә куллану; “зур” һәм “кечкенә” төшенчәсен ныгыту, предметларын зурлыклары буенча тәңгәл китерү; кайда әз-күп икәнлеген аерырга өйрәтүне дәвам итү.	17-19б.	30.11.21
10	“Төн. 1 саны. Түгәрәк”.	Предметлар җыелмасын чагыштырырга өйрәтүне дәвам итү, кайда күп, кайда әз предмет булуын аеру; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау; предметларның формаларын күрү, аны геометрик фигурага (түгәрәк) тиңләү; тәүлек вакыты (төн) белән таныштыру, сөйләмдә аны дөрес кулланугa этәрү; түгәрәк формадагы предметларны ясау күнекмәсен үстерү.	25 б.	7.12.21
11	“2 саны. Сул, уң, өстендә, астында. Калын, нечкә. “	2 саны белән таныштыру; пространстводагы юнәлешләрне әйтергә һәм аерырга өйрәтү. Таныш предметларны зурлыклары буенча чагыштыру: калын-нечкә; охшаш һәм аермалы якларын аерып күрсәтергә өйрәтү.		14.12.21
12	“2 саны. Сул, уң, өстендә, астында. Калын, нечкә. “	2 саны белән таныштыруны дәвам итү; пространстводагы юнәлешләрне әйтергә һәм аерырыга өйрәтү. Таныш предметларны зурлыклары буенча чагыштыру: калын-нечкә; охшаш һәм аермалы якларын аерып күрсәтергә өйрәтү.		21.12.21

13	“Күз. 2 саны. Өчпочмак”.	2 саны белән таныштыруны дәвам итү; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау; тотып карау юлы белән геометрик форманы күзәтү; өчпочмак ясарга һәм нокталар буенча кабатларга өйрәтү; ел фасылы көзне әйтергә өйрәтү.		28.12.21
14	Ныгыту. “2 саны. Өчпочмак”.	2 саны белән таныштыруны дәвам итү; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау; тотып карау юлы белән геометрик форманы күзәтү; өчпочмак ясарга һәм нокталар буенча кабатларга өйрәтү;	32-33 б.	4.01.22
15	“ 3 саны. Зур, кечкенәрәк, кечкенә. Өчпочмак”	3 саны белән таныштыру; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтергә өйрәтү; санап үтелгән предметларга соңгы санны туры китереп әйтергә өйрәтү; таныш предметларны зурлыклары буенча чагыштыру: зур, кечкенәрәк, кечкенә; предметларда гоеметрик фигураларны күрә белү күнекмәсен формалаштыру.	32-33 б.	11.01.22
16.	“3 саны. Сулда, уңда, өстә. Өчпочмак.”	3 саны һәм геометрик фигуралар белән таныштыруны дәвам итү; саннарны тәртип буенча һәм санап үтелгән предметларга соңгы санны туры китереп әйтергә өйрәтү; пространстводагы юнәлешләрне әйтергә һәм аерырга өйрәтү(сулда, уңда, өстә, аста, уртада).		18.01.22
17	“3 саны. Сулда, уңда, өстә. Зур, кечкенәрәк, кечкенә”	3 саны белән таныштыруны дәвам итү; саны буенча предметларны аерырыга өйрәтү, сөйләмдә куллану: тигез, шулай ук; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау; таныш предметларны зурлыклары буенча чагыштыру: зур, кечкенәрәк, кечкенә; пространстводагы юнәлешләрне әйтергә һәм аерырга өйрәтү(сулда, уңда, өстә, аста, уртада).	34-35 б	25.01.22
18	2-3 санын чагыштыру. Зур, кечкенәрәк, кечкенә.	Тигез һәм тигез булмаган төркемнәргә керүче предметларны аерырга өйрәтү, нәтиҗәләрне сөйләмдә күрсәтү; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак		1.02.22

		нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау;төрле зурлыктагы предметларны сүрәтләү; таныш предметларын зурлыклары буенча (зур, кечкенәрәк, кечкенә) чагыштырырга өйрәтүне дәвам итү; күрмә хәтерне үстерү.		
19	2-3 санын чагыштыру.	Тигез һәм тигез булмаган төркемнәргә керүче предметларны аерырга өйрәтү, нәтиҗәләрне сөйләмдә күрсәтү; предметларны чагыштыру һәм санарга өйрәтүне дәвам итү; күрмә хәтерне үстерү.	36-37 бит	8.02.22
20	Ныгыту. 2-3 санын чагыштыру. Зур, кечкенәрәк, кечкенә. Логик мәсьәлә.	Предметларның ике тигез (тигез булмаган) төркемен чагыштырырга өйрәтү, нәтиҗәләрне сөйләмдә чагылдыру; төрле зурлыктагы предметларны сурәтләү һәм зурлыклары буенча чагыштырырга өйрәтүне дәвам итү: зур, кечкенәрәк, бик кечкенә; күрмә хәтерне һәм логик фикерләүне үстерү; табышмакка җавап бирергә күнектерү.	36-37 бит	15.02.22
21	4 саны. Квадрат.	4 саны белән таныштыру; саннарны тәртип буенча һәм санап үтелгән предметларга соңгы санны туры китереп әйтергә өйрәтү; геометрик фигура квадрат белән таныштыру; квадратны нокталар буенча ясау күнекмәсе булдыру һәм ел фасылын әйтергә өйрәтү; күрү һәм капшау нәтиҗәсендә квадратның формасын тикшерергә өйрәтү.	37-38 б.	22.02.22
22	Ныгыту. 4 саны. Квадрат һәм өчпочмак.	4 саны һәм геометрик фигура квадрат , өчпочмак белән таныштыруны дәвам итү; саннарны тәртип буенча һәм санап үтелгән предметларга соңгы санны туры китереп әйтергә өйрәтү; күрү һәм капшау нәтиҗәсендә квадрат, өчпочмакның формасын тикшерергә өйрәтү, нокталар буенча ясау күнекмәсе булдыру; кыш ел фасылын аеру, калган ел фасылларын әйтергә өйрәтү, табышмакка җавап табу.	38-39 б.	1.03.22
23	4 саны. Логик мәсьәлә.	4 саны белән таныштыруны дәвам итү; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтергә өйрәтү; санау нәтиҗәләрен сөйләмдә чагылдыру; соңгы санны санап үтелгән предметлар төркеменә туры китерергә өйрәтү;	34-36 бит	8.03.22

		предметлар формасын күрерү, геометрик фигура белән тәңгәлләштерү; күреп кабул итү нигезендә табышмакларга җавап бирү, табышмак нигезендә ятучы поэтик сурәтләүне аңлау;		
24	Ныгыту. 4 саны. Геометрик фигуралар: түгәрәк, квадрат, өчпочмак. Ел фасыллары. Логик мәсьәлә.	4 саны белән таныштыруны дәвам итү; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтергә өйрәтү; санау нәтиҗәләрен сөйләмдә чагылдыру; соңгы санны санап үтелгән предметлар төркеменә туры китерергә өйрәтү; предметлар төркемен чагыштыру, аларның тигез булуын билгеләү; геометрик фигураларны күрсәтү; геометрик фигураларны күплек буенча берләштерү, күплектән артыгын аерып алу; ел фасылларын әйтү һәм аеру; табышмакка җавап табу күнекмәсен үстерү.		15.03.22
25	3-4 санын чагыштыру. Турыпочмак.	Тигез һәм тигез түгел предметлар төркемен аерырга өйрәтү, нәтиҗәләрне сөйләмдә чагылдыру; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтү күнемәсен формалаштыру;геометрик фигура турыпочмак белән таныштыру, күрү һәм капшау нәтиҗәсендә квадратның формасын тикшерергә өйрәтү.	36-37 б.	22.03.22
26	Ныгыту. 3-4 санын ныгыту. Геометрик фигуралар.	Тигез һәм тигез түгел предметлар төркемен аерырга өйрәтү, нәтиҗәләрне сөйләмдә чагылдыру; предметларга күрсәтеп, саннарны 4кә кадәр тәртип буенча санау, ә соңгы санны барлык төркемгә тиңләү; геомметрик фигураларны атау һәм тану күнекмәсен ныгыту.		29.03.22
27	5 саны. Зур, кечкенәрәк, бик кечкенә.	5 саны белән таныштыру; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтергә өйрәтү; соңгы санны барлык төркемгә тиңләү; ел фасылларын таныргa һәм таныш предметларны зурлыклары буенча аерырга өйрәтүне дәвам итү; контраст һәм бертөрле зурлыктагы предметларны чагыштыру;	43-45 б	5.04.22
28	Ныгыту. 5 саны. Тәүлек вакытлары.	5 саны белән таныштыруны дәвам итү; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтергә өйрәтү; соңгы санны барлык төркемгә тиңләү; тәүлек вакытларын аеру һәм әйтүне	43-45 б	12.04.22

		ныгыту.		
29	5 саны. Иртә, көн, кич, төн.	5 саны эчендә санау күнекмәсен ныгыту; предметларга күрсәтеп, саннарны тәртип буенча әйтергә өйрәтү; соңгы санны барлык төркемгә тиңләү; тәүлек вакытларын аеру һәм әйтүне ныгыту; табышмакка җавап табу күнекмәсен үстерү.	46-47	19.04.22
30	Ныгыту. 5 эчендә санау. Ничә? Өстә — аста, алда — артта, уңда — сулда.	5 эчендә санауны ныгыту; урында ориентлашу һәм уң, сулны аеру күнекмәсен формалаштыру;«Ничә?» соравын аңларга; җавап биргәндә «күп», «бер», «берәү дә юк» сүзләрен кулланырга өйрәтү.	48-49	26.04.22
31	4 һәм 5 санын чагыштыру. Овал.	«Болар тигезме?», «Кайсы күбрәк (азрак)?» сорауларын аңларга булышу; Тигез һәм тигез түгел предметлар төркемен аерырга өйрәтү, нәтиҗәләрне сөйләмдә чагылдыру; геометрик фигура овал белән таныштыру; ноктадар буенча ясау; бирелгән зурлык билгесе (озынлык, киңлек, биеклек, гомуми зурлык) буенча бер предметны икенчесенә карата үлчәү, чагыштыру;	48-49	3.05.22
32	Ел фасыллары. Овал. Уңда, сулда.	Ел фасылларын атарга һәм аеру күнекмәсен ныгыту; үз гәүдәсенең төрле өлешләре урнашуда ориентлашу һәм әгъзаларының үзенә карата юнәлешләрен аера белүне үстерү: уңда — сулда; күрү һәм капшау нәтиҗәсендә әлеге фигураларның формасын тикшерергә өйрәтү; предметларның формаларын күрә белергә өйрәтү.	49-51	10.03.22
33	Ныгыту. Саннарны чагыштыру. Тәртип номеры. Өстә, аста.	Әкият геройларына күрсәтеп,саннарны тәртип буенча санарга күнектерү; “өстә-аста” төшенчәләрен ныгыту; «Болар тигезме?», «Кайсы күбрәк (азрак)?» сорауларын аңларга булышу.		17.05.22
34	Ныгыту. Озын-кыска. 5 эчендә санау. Геометрик	Предметларны зурлыклары буенча охшаш һәм аермалы якларын күрсәтергә һәм шул билгеләре карап берләштерергә өйрәтү; сөйләмдә куллану; 5 эчендә санауны ныгыту; күптөрле геометрик		24.05.22

	фигуралар.	фигуралардан кирәкле фигураларны табып күрсәтү.		
35	Ныгыту. Тар-киң. Урында ориентлашу.	Үз гәүдәсенең төрле өлешләре урнашуда ориентлашу һәм әгъзаларының үзенә карата юнәлешләрен аера белүне үстерү: өстә — аста, алда — артта, унда — сулда. Уң һәм сул кулларны аера белү.Зурлык буенча предметлардагы охшаш һәм аермалы билгеләрне табарга өйрәтүне дәвам итү; түгәрәк формадагы предметларны ясау күнекмәсен үстерү.		31.05.22

Әйләнә-тирә белән таныштыру.

Эшчәнлекнең тематик планы

№	Тема	Бурычлар	Файдаланган әдәбият	вакыты
1	Кояш, чык!	Җәй турындагы күзаллауларын киңәйтү, тәүлек өлешләрен дөрес әйтергә күнектерү; балаларның сөйләмен, игътибарын, ишетү хәтерен, күзаллауларын, вак моторикаларын, рәсем ясау күнекмәләрен, иҗади сәләтләрен үстерү; балаларда табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 16 бит	1.09.21
2	Сары, кызыл яфраклар	Балаларны көз, кыш ел фасылларының характерлы билгеләре белән таныштыру; бер ел вакыты икенчесен алмаштыруы турында мәгълүмат бирү; көзге яфраклар турындагы белемнәрен (яфракларның төсләре үзгәрә, алар коелалар) киңәйтү. Авазлар әйтелешен ныгыту; балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, бәйләнешле сөйләмен устерү; көзге табигатьнең матурлыгын күрә белергә өйрәтү; балаларда чиста, пөхтә эшләү теләге тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 31 бит	8.09.21
3	Манара	Балаларны төрле зурлыктагы һәм төрле төстәге төзү материалы – шакмаклар белән таныштыру, үрнәк буенча манара корылмасы төзергә өйрәтү; предметның төсен, формасын, зурлыгын атый белүләренә ирешү; бергә шөгыльләнү теләге уяту; балалар бакчасына карата уңай мөнәсәбәт тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 22 бит	15.09.21
4	Йомшаккай әзерләгән сюрприз	1) агачтан ясалган уенчыкларны карау барышында агач материалы, аның үзлекләре (каты, нык) белән таныштыру; тәрбияче	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж.	22.09.21

		сорауларына җавап бирергә өйрәтү; 2) предметларның төсен, формасын, зурлыгын билгели белергә өйрәтү, анализаторлар эшчәнлеген, сүзлек байлыгын, хәтерләрен, игътибарларын үстерү; 3) уенчыкларга карата сакчыл караш, уеннан соң уенчыкларны урынына кую гадәте тәрбияләү.	Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 18 бит	
5	Куян үстергән кишер һәм помидор	Табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турында мәгълүмат бирү, яшелчәләр (кишер, помидор) турында белемнәрен баету; яшелчәләрне (кишер, помидор) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белүләренә ирешү; игътибарларын, аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен, сенсорик кунекмәләрен үстерү; балаларда сорауларга җавап бирү теләге уяту; табигатькә унай караш тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 24 бит	29.09.21
6	Куян үстергән кыяр һәм шалкан	Балаларның табигатьтәге көзге үзгәрешләр, көзге уңыш турында күзаллауларын киңәйтү, яшелчәләр (кыяр, шалкан) турындагы белемнәрен ныгыту; яшелчәләрне (кыяр, шалкан) тышкы күренеше, тәме, формасы буенча аера белергә өйрәтүне давам итү; игътибарларын, аңга алуларын, диалогик сөйләм, сенсорик сәләтләрен үстерү; сорауларга җавап бирү теләге тудыру; табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 28 бит	6.10.21
7	Мин – «КамАЗ» оныгы.	1) балаларны туган шәһәр, аның исеме (Яр Чаллы), шәһәрдә ясала торган «КамАЗ» машинасы белән таныштыру, юл йөрү кагыйдәләре турында элементар белемнәр бирү; 2) аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтә белүләренә ирешү; «КамАЗ» машиналары белән кызыксынуларын үстерү; 3) туган шәһәр, «КамАЗ» эшчеләре, аларның хезмәте белән горурлану хисе тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 38 бит	13.10.21
8	Минем туган шәһәрем – Азнакай	Балаларны туган шәһәр – Азнакай белән таныштыру, юл йөрү кагыйдәләре турында элементар белемнәр бирү; аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтә белүләренә ирешү; кызыксынуларын үстерү; туган шәһәр эшчеләре, аларның хезмәте белән горурлану хисе тәрбияләү.		20.10.21

9	Туган ягыма күз килде	Туган шәһәр турында белемнәрен үстерү, шәһәргә күзнең нинди үзгәрешләр кертүен ачыклау, сөйләм телен үстерү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 38 бит	27.10.21
10	Уңай сыйфатлар	Балаларны иптәшләренә инсафлы, ягымлы булырга өйрәтү. Аларга җылы мөнәсәбәт тәрбияләү.	К.В. Закирова, Р.Ә. Кадыйрова "Әхлак нигезе-матур гадәт", 88 бит	3.10.21
11	Уйнаганда дөрес тоту кагыйдәләре	Уенчыкларны иптәшләреңнән тупас рәвештә тартып алмаска, йомшак тавыш белән ягымлы итеп сорарга өйрәтү. Уенчыклар белән бүлешә белү һ.б. кагыйдәләрне кабатлау, ныгыту.	К.В. Закирова, Р.Ә. Кадыйрова "Әхлак нигезе-матур гадәт", 88 бит	10.10.21
12	Юл йөрү кагыйдәләре	Балаларны юл йөрү кагыйдәләре белән таныштыру. Урамның тротуар белән машиналар йөри торган өлешен аерырга өйрәтү. Урамда үз-үзеңне дөрес тоту кагыйдәләрен кабатлау, ныгыту.	Закирова К.В. Галәдә һәм балалар бакчасыда әхлак тәрбияләре, 1999ел. 60 бит	17.10.21
13.	Китаплар белән кызыксыну	Балаларның китаплар белән кызыксынуларын арттыру. Китапларны сакларга өйрәтү. Чиста кул белән генә карарга гадәтләндерү.	К.В.Закирова "Әхлак нигезе-матур гадәт", 79 бит	24.10.21
14	Тылсымлы шкатулка	Балаларны Яңа Ел бәйрәме турында сөйләтү, чыршы уенчыкларының төрләре турында сөйләшү; балаларны чыршы уенчыкларының төсен, формасын, зурлыгын, кулланылышын атарга өйрәтү; диалогик сөйләмнәрен үстерү, сорауларга җөмлә белән җавап бирергә өйрәтү; аңга алуларын үстерү; берничә сенсорик билгеләре буенча бертөрле предметларны төркемгә берләштерергә өйрәтә башлау; чыршы уенчыкларына сак караш тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Ж. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 40 бит	1.12.21
15	Азнакаем бәйрәмгә әзерләнә.	балаларны туган шәһәр – Азнакай белән таныштыру, юл йөрү кагыйдәләре турында элементар белемнәр бирү; аңга алуларын, диалогик сөйләмнәрен үстерү; сүзләрне, кыска фразаларны ачык әйтә белүләренә ирешү; кызыксынуларын үстерү; туган шәһәр эшчеләре, аларның хезмәте белән горурлану хисе тәрбияләү		8.12.21
16	Кыргый	Кыргый хайваннар, аларның балалары	Закирова К.В.	15.12.21

	хайваннар, аларның балалары.	турында белемнәрен ныгыту, аларның кайда яшәүләре, нәрсә белән туклануы турында аңлату. Аларга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Гаиләдә һәм балалар бакчасында әхлак тәрбиясе. 84 бит.	
17	«Чанада шуабыз» рәсемен карау.	Тема: «Чанада шуабыз» рәсемен карау. Максат: балаларны рәсемне карарга, аның эчтәлеген аңларга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү;диалогик сөйләмнәрен; күзәтүчәнлекләрен, күрсәтмә-образлы фикерләүләрен үстерү;кышның матурлыгын күрә белергә өйрәтү.Структура: 1. “Табышмакка җавап тап”. 2. Рәсем буенча сөйләшү.3. Бер бала кыш турында шигырь сөйли. 4.Эчтәлекле уен “Куянкайны чанада йөртик әле”	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 44 бит	22.12.21
18	Җимлек янында	Кышлаучы кошларны күзәтүне оештыру; аларны тышкы кыяфәтләре буенча танырга өйрәтүне дәвам итү; пумаланың очы белән ярма бөртекләре ясауны ныгыту; аваз ияртемнәрен әйтүдә күнектерү; сүзлек запасын баету; игътибарын үстерү; күзәтүчәнлек, кошларга карата сак караш, алар турында кайгыртучанлык, кышын аларны тукландыру теләге тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 46 бит	29.12.21
19	Песнәк һәм карабүрек	Песнәк һәм кара бүрекне танып әйтергә өйрәнү, сүзлек запасын баету; игътибарын үстерү; күзәтүчәнлек, кошларга карата сак караш, алар турында кайгыртучанлык.		12.01.22
20	“Кошларга сакчыл караш”.	Балаларны бездә яшәүче кошлар белән таныштыру. Кошларга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.		19.01.22
21	“Безнең гаилә”.	Балаларның гаилә әгъзаларының исемнәрен өйрәтүне дәвам итү. Яңа сүзләр исәбенә сүз байлыгын арттыру. Якын кешеләренә карата хөрмәт, ярату хисләре тәрбияләү.		26.01.22
22	Алсуны урамга киендерәбез (кышкы киемнәрне карау)	Кышкы киемнең билгеләнешен, төсен, детальларын, материалын аерып алып, аны карарга өйрәтү, исемне сыйфат белән туры китереп, сораулырга җавап бирүне дәвам итү; тукыма, мех, йомшак, җылы, шома, ак, яшел (зәңгәр) сүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру, конкрет-образлы фикерләүне, игътибарны, күрү хәтерен үстерү; киемнәргә карата сакчыл караш тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 88 бит	2.02.22
23	Ватанны саклаучылар	Балаларны Ватанны саклаучылар көне белән таныштыру; балаларның игътибарын, аңга	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдин	9.02.22

	көне	алуларын; диалогик, монологик сөйләмнәрен үстерү; балаларда Туган илгә мәхәббәт, малайларда көчле, кыю булырга омтылыш тәрбияләү.	ова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 49 бит	
24	Куян белән тиенне кунакка чакырабыз	Балаларның кышкы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре, кыргый җәнлекләр турындагы күзаллауларын киңәйтү; тикшеренүләр барышында суның үзлекләре турында мәгълүмат бирү; авазлар артикуляциясен ныгыту; балаларның игътибарын, хәтерен үстерү, танып белү активлыкларын формалаштыру; кыргый җәнлекләргә карата кайгыртучанлык хисе тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 42 бит	16.02.22
25	Минем әнием	Әниләр турында әңгәмәдә катнашырга, әниләрнең исемен дөрес әйтә белергә өйрәтү; әзер формалардан бизәк төзеп, кәгазь битендә ябыштырырга өйрәтүне дәвам итү; балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, сүзлек байлыгын үстерү; балаларда әниләргә карата җылы мөнәсәбәт, хөрмәт, мәхәббәт тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 52 бит	2.03.22
26	Безнең гаилә	Балаларның гаилә һәм гаилә әгъзалары турындагы белемнәрен баетуны дәвам итү; исемнәрне сан, тартым белән төрләндерүгә (әни-әниләр, әни-әнием) күнектерү; балаларның игътибарын, хәтерен, аңга алуларын үстерү; олылар белән ирекле аралашу күнекмәләре; гаиләгә һәм гаилә әгъзаларына карата игътибарлылык, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 77 бит	9.03.22
27	Табибка барабыз	Балаларның табиб һөнәре турындагы белемнәрен ныгыту. Логик фикер йөртү сәләтен үстерү. Шәфкатьлелек , кызгану хисе уяту.	З. М. Зарипова җитәкчелегедәге иҗади төркем. Туган телем-бөек анам теле. 51 бит	16.03.22
28	Урамда яз	Балаларны язгы күренешләр белән таныштыруны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела), язгы тәбигатьтәге гади бәйләнешләрне (кояш	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә	23.03.22

		ныграк җылыта – көннәр җылына – карлар эреде һ.б.) ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, күзаллауын үстерү; язгы күренешләр белән кызыксыну, табигатьтә барган үзгәрешләрне күрергә өйрәтү, шатлык хисләре уяту.	сөйләшәбез 56 бит	
29	Тере һәм уенчык кошларны карау	Тере һәм уенчык кошларны чагыштыру, уенчык кош-дымка уенчыгы белән таныштыру, уенчык кошның нинди материалдан ясалган булуын ачыклау; төсләрне, дымка бизәге элементларын ныгыту; балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерү, сорауларга тулы җавап бирергә өйрәнүне дәвам итү; кошлар белән кызыксыну, аларга карата сак караш, кайгыртучанлык тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 54 бит	30.03.22
30	“Кәҗә һәм кәҗә бәтиләре” рәсемен карау	Балаларны тәрбияче ярдәме белән рәсемнең эчтәлеген аңларга, аның турында сөйләргә, тәрбияче сөйләгәнне тыңлый белергә өйрәтү; йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү; балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмен, дуслык турындагы күзаллауларын үстерү; хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 58 бит	6.04.22
31	Песине күзәтү.	Песинең тышкы билгеләрен һәм аларның үзенчәлекләрен күрә һәм атый белергә өйрәтү. Песине күзәтүдән балаларда күңел күтәренкелеге булдыру. Песигә карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 56 бит	13.04.22
32	Тузганак чәчәген карау	Балаларны туган як үсемлекләре (тузганак) белән таныштыруны дәвам итү; үсемлекне карау барышында әңгәмәгә тарту, хәтерне, игътибарны, күзәтүчәнлекне үстерү; үсемлекләр белән кызыксыну, эстетик хисләр тәрбияләү.	З. М. Зарипова җитәкчелегедәге иҗади төркем. Туган телем-бөек анам теле. 60бит	20.04.22
33	Агачлар,	Агачлар, куаклар турындагы белемнәрен	З. М. Зарипова	27.04.22

	куаклар.	киңәйтүне дәвам итү, аларның үзенчәлекле билгеләрен камилләштерү, исемнәрен әйтә белү. Бәйләнешле сөйләм күнекмәләрен үстерү. Табигатькә хөрмәт тәрбияләү.	җитәкчелегедәге иҗади төркем. Туган телем-бөек анам теле. 65 бит	
	Май – кояшлы ай	Балаларның бәйрәм турында белемнәрен киңәйтү, аларда хезмәт кешесенә карата ихтирам хисе тәрбияләү; балаларда Ватанны ярату хисләре тәрбияләү; Май һәм җиңү бәйрәмнәре турында белемнәрен ныгыту.		11.05.22
34	Бөҗәкләр.	Табигатьтәге бөҗәкләр белән таныштыруны дәвам итү. Тереклек ияләренә карата сак караш тәрбияләү. Сүзлек запасын баету.	З. М. Зарипова җитәкчелегедәге иҗади төркем. Туган телем-бөек анам теле. 66 бит	18.05.22
35	Чәчәкләр – тормыш яме.	Чәчәкләр исемнәре исәбенә сүз байлыгын арттыру, чәчәкләрне төсләре буенча аерырга өйрәтү. Иҗади фикер йөртү. Матурлыкка соклану хисе булдыру.	З. М. Зарипова җитәкчелегедәге иҗади төркем. Туган телем-бөек анам теле. 66 бит	25.05.22

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр.

Якын – тирәдә җиңел ориентлаша белү:еш очрый торган әйберләрне танып, аларның кулланышы турында әйтү; аларга хас билгеләрне (төсе,формасы, нинди материалдан булуы һ.б.)әйтә белү.

Предметларның нинди материалдан (агач, тукыма, кәгазь, балчык) эшләнгәннәрен белү.

Предметларның кеше куллары белән эшләнгәнлеген белү.

Үзең яшәгән шәһәрнең исемен белү; сине кайгыртучы өлкәннәргә ышаныч белән карау.

2.3. «СӨЙЛӘМ ҮСЕШЕ» белем бирү өлкәсе

«Сөйләм үсеше аралашу һәм мәдәният чарасы буларак сөйләмгә ия булуны; актив сүзлекне баетуны; бәйләнешле, грамматик яктан дөрес диалогик һәм монологик сөйләмне; сөйләм иҗаты үсешен; сөйләмнең аваз һәм интонация культурасы, фонематик ишетү сәләте үсешен; китап культурасы, балалар әдәбияты белән танышуны, балалар әдәбиятының төрле жанрлары текстларын ишетеп аңлауны; укырга-язарга өйрәтүнең алшарты буларак авазлы аналитик-синтетик активлык формалашуны үз эченә ала» .

Сөйләм үстерү. Өлкәннәр һәм балалар белән ирекле аралашуны үстерү, тирә-юньдәгеләр белән үзара тәэсир итешүнең конструктив ысулларына һәм чараларына ия булу.

Балаларда сөйләм теленең барлык компонентларын: сөйләмнең грамматик төзелешен, бәйләнешле сөйләмне — аның диалогик һәм монологик формаларын үстерү; сүзлек запасы формалаштыру, сөйләмнең аваз культурасын тәрбияләү.

Тәрбияләнүчеләрнең гамәли рәвештә сөйләм нормаларына ия булуы.

Үсешкә булышлык итүче сөйләм мохите. Кушканны үтәү аша (сора, ачыкла, ярдәмеңне тәкъдим ит, рәхмәт әйт һ.б.) балаларга үзләренә таныш өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән

аралашырга булышуны дәвам итү.
Балаларга төркем бүлмәсенә кергән өлкән кешегә мөрәҗәгать итү үрнәкләрен әйтеп күрсәтү («Рәхим итеп узыгыз» дип әйтегез», «Карыйсыгыз киләме...» дип тәкъдим итегез», «Безнең рәсемнәребез ошадымы?» дип сорагыз»).
Көнкүрештә, мөстәкыйль уеннарда балаларга сөйләм аша бер-берсе белән бергәләп эш итәргә, элемтәләр урнаштырырга булышу («Мөниргә шакмакларны зур машинага төяп күчерергә киңәш ит», «Сашага капканы киңрәк ясарга тәкъдим ит», «Сугышу оят! Син зур бит инде» дип әйт»).
Инициативалы сөйләм үстерү, якын-тирәлектәге предметлар турындагы күзаллауларны баету һәм ачыклау максатында балаларга мөстәкыйль рәвештә карау өчен рәсемнәр, китаплар, предмет җыелмалары тәкъдим итү.
Балаларны тәрбиячеңең тормышта булган кызыклы хәлләр турындагы хикәяләрен тыңларга өйрәтүне дәвам итү.
Сүзлек формалаштыру. Якын-тирәлек турындагы күзаллауларны баету нигезендә балаларның сүз запасын киңәйтүне һәм активлаштыруны дәвам итү. Өс киемнәре, аяк киемнәре, баш киемнәре, савыт-саба, йорт җиһазлары предметларының, транспорт төрләренең аталышларын һәм кулланылышын ачыклау.
Балаларны предметларның мөһим детальләрен һәм өлешләрен (күлмәк- тә — җиңнәр, яка, кесәләр, төймәләр), сыйфатларын (төс һәм аның төсмерләре, форма, зурлык), өслекнең үзенчәлекләрен (шома, йомшак, йонлы, кытыршы), кайбер материалларны һәм аларның үзлекләрен (кәгазь җиңел ертыла һәм җеби, пыяла предметлар ватыла, резина уенчыклар кысканнан соң элеккеге формага кайталар), урынны (тәрәзә артында, югарыда, еракта, шкаф астында) аера һәм әйтә белергә өйрәтү. Балаларның игътибарын охшаш максатларда файдаланылучы предметларга юнәлтү (тәлинкә — зур тәлинкә, урындык — утыргыч — эскәмия, тун — пальто — кайры тун). Гомумиләштерүче сүзләрне аңларга өйрәтү (өс киемнәре, савыт-саба, йорт җиһазы, яшелчәләр, җимешләр, кошлар һ.б.); тәүлек өлешләрен атау (иртә, көндез, кич, төн); йорт хайваннарын һәм аларның балаларын, яшелчәләрне һәм җимешләрне атау.
Сөйләмнең аваз культурасы. Балаларны сүзләрдәге сузык (а, ә, у, ү, и, о, ө, э) һәм кайбер тартык авазларны (п-б-т-д-к-г; ф-в; т-с-з-ц) ачык итеп әйтергә өйрәтүне дәвам итү.
Сөйләм-хәрәкәт аппаратының моторикасын, ишетеп кабул итүне, сөйләмне ишетүне һәм сөйләм сулышын үстерү, авазлар артикуляциясен ачыклау һәм ныгыту. Сөйләмнең дөрес темпын, интонация тәэсирен булдыру. Сүзләрне һәм кыска гыйбарәләрне ачык итеп әйтергә, табигый интонация белән тыныч сөйләргә өйрәтү.
Сөйләмнең грамматик төзелеше. Балаларны сыйфатларны исемнәр белән, сан, килеш буенча яраштырырга өйрәтүне дәвам итү; исемнәрне бәйлекләр (эченә, эчендә, өстенә, өстендә, астында, артында, янында) белән куллану. Балаларга сөйләмдә хайваннарны һәм аларның балаларын белдерүче исемнәрне берлек һәм күплек сан формаларында (үрдәк — үрдәк бәбкәсе — үрдәк бәбкәләре); исемнәрнең күплек сан формасын иялек килешендә (тасмаларның, матрешкаларның, китапларның, грушаларның, сливаларның) кулланырга булышу. Балаларның сүзләр иҗат итүенә грамматика белән актив эш итү этабы буларак карау, балаларга сүзнең дөрес формасын әйтеп бирү.
Җыйнак гади җөмләләргә (ия белән хәбәрдән генә торалар) аергычлар, тәмамлыклар, хәлләр кертү юлы белән җыйнак җөмләләрне җәенке җөмләләргә әверелдерергә ярдәм итү; тиңдәш кисәкләре булган җөмләләр төзү («Без зоопаркка барырбыз, анда фил, зебра һәм юлбарыс күрербез»).
Бәйләнешле сөйләм. Сөйләмнең диалогик төрен үстерү.

Балаларны предметлар, картиналар, иллюстрацияләр караганда; тере объектларны күзәткәндә; спектакльләр, мультфильмнар караганнан соң сөйләшүгә җәлеп итү.
Педагог белән диалог алып бару сәләтенә: бирелгән сорауны тыңларга һәм аңларга, аңа аңлаешлы итеп җавап бирергә, сөйләшүче өлкән кешене бүлдермичә нормаль темпта сөйләргә өйрәтү.
«Рәхмәт», «исәнмесез», «сау булыгыз», «хәерле төн» дип әйтү кирәклеге турында балаларның исләренә төшереп тору (гаиләдә, төркемдә).
Бер-берсе белән дустанә аралашырга булышу.
Үз тәэсирләреңне тәрбиячеләр һәм әти-әниләр белән бүлешү ихтыяҗы формалаштыру.

Эшчәнлекнең тематик планы

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	“Ә” авазы	“Ә” сузык авазын дөрес итеп әйтергә өйрәтерә, авазны кыска һәм озын итеп әйтергә күнектерү. “Ә” авазын аерым, сүзләрдә һәм җөмләләрдә әйтүне ныгыту; сорауларга җавап бирергә теләк уяту; сюжетны чагылдыра торган уеннарда катнашу теләге тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 68 бит	10.09.21
2	Бакчада алмалар өлгерде	Балаларның көз, тәбигатьтәге көзге үзгәрешләр, җиләк-җимешләр (алма, аның билгеләре) турында күзаллауларын баету нигезендә сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру, тиңдәш кисәкләр кергән җөмләләр төзергә өйрәтүне дәвам итү; балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, сенсорик күнекмәләрен, артикуляция аппаратын үстерү; күмәк эшләүгә тарту, сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 70 бит	24.09.21
3.	“Шофер булам” темасына әңгәмә кору.	Шофер турында мәгълүмат бирүне дәвам итү, сорауларга аңлап җавап бирүләренә ирешү.		8.10.21
4	Уенчык песи баласы турында хикәяләү	Балаларның гаилә турындагы күзаллауларын киңәйтү; уенчыкны карауга балаларны җәлеп итү; уенчыкны сорауларга җавап бирү юлы белән тасвирларга, тәрбияче ярдәмендә уенчык турында кыска хикәя төзергә өйрәтүне дәвам итү; балаларның игътибарын, аңга алуларын, күзәтүчәнлеген, сүзлек байлыгын үстерү; тәрбияче һәм иптәшләре белән аралашу теләге уяту;	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 82 бит	22.10.21

		йорт хайваннарына карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.		
5	“Табын янында матур утыру әдәбе”.	Ашаганда өстәл янында утыру кагыйдәләрен өйрәнүне дәвам итү, сөйләм телен үстерү .	К.В.Закирова “Әхлак нигезе-матур гадәт”, 85 бит	12.11.21
6	Алсуның яңа өе	Балаларның гаилә турындагы күзаллауларын киңәйтү; уенчыкны карауга балаларны җәлеп итү; уенчыкны сорауларга җавап бирү юлы белән тасвирларга, тәрбияче ярдәмендә уенчык турында кыска хикәя тәзергә өйрәтүне дәвам итү; балаларның игътибарын, аңга алуларын, күзәтүчәнлеген, сүзлек байлыгын үстерү; тәрбияче һәм иптәшләре белән аралашу теләге уяту йорт хайваннарына карата мәрхәмәтлелек, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 79 бит	26.11.21
7	Төлке бездә кунакта	Сөйләмдә бәйлек сүзләрне (эчендә, артында, астында, өстә, өстендә) кулланырга, “кайда?, кая?” сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвам итү; игътибарны, тәрбияченең күрсәтмәләре буенча эшләү күнекмәләрен үстерү; җәнлекләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 85 бит	11.12.21
8	Кар ява	Балаларның кыш турында күзаллауларын киңәйтү; кар, аның билгеләре белән таныштыруны дәвам итү; сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белүләренә ирешү; балаларның игътибарын, диалоглы сөйләмен, сөйләм сулышын; рәсем ясауга кызыксынуларын, пространствода ориентлашуларын үстерү; башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 89 бит	25.12.21
9	“Саф һавада”.	Максат: балалаларның “Кыш” темасына алынган белемнәрен системалаштыру.Үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү..	З. М. Зарипова җитәкчелегедәге иҗади төркем. Туган телем-бөек анам теле. 67 бит	14.01.22
10	Очучылар	Балаларны самолетның өлешләрен, зурлыгын, формасын билгеләргә һәм атарга өйрәтүне, исемнәрне сыйфатлар	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина	28.01.22

		белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны, [у] сузык авазын әйтүгә күнектүрене дәвам итү; очучы, очып китү, очып төшү, аска, өскә, уңга, сулга, самолетсүзләре хисабына сүзлекне активлаштыру; балаларның нинди? кайда? кая? нәрсә? сорауларына тулы фразалар белән җавап бирүләренә ирешә, игътибарларын үстерү; очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү.	Туган телдә сөйләшәбез 92 бит	
11	Кояш гомере телим мин, әнием, синңа!	Балаларның әниләр бәйрәме турындагы белемнәрен киңәйтү, [ә] авазын ачык итеп әйтүләрен камилләштерү; әңгәмәдә катнашуга тарту; балаларның игътибарын, аңга алуларын, хәтерен, диалогик сөйләм формасын үстерү; балаларда әниләргә мәхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 94 бит	11.02.22
12	“Теремкәй” рус халык әкиятен сөйләү	Балаларны әкиятне игътибар белән тыңларга, сюжетның эзлеклелеген күзәтә бәлергә өйрәтү; тычкан – Чыелдык, бака – Бакылдык, куян – Куркаккай, төлке – Хәйләбай, бүре – Сорыколак, аю - Камытаяк сүзтезмәләре хисабына балаларның сүзлеген баету, активлаштыру; игътибарны, ишетү, күрү хәтерен үстерү; халык иҗатына кызыксыну тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 96 бит	25.02.22
13	Урамда яз	Балаларны язгы күренешләр белән таныштурыны дәвам итү (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела), язгы табигатьтәге гади бәйләнешләрне (кояш ныграк җылыта – көннәр җылына – кар эри һ.б.) ачыклау барышында сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; балаларның күзәтүченлеген, игътибарын, күзаллавын үстерү; язгы күренешләр белән кызыксыну, табигатьтә барган үзгәрешләрне күрергә өйрәтү, шатлык хисләрен уяту.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 56 бит	11.03.22
14	Бозау, колын, бәрән турында сөйлибез	Язгы табигатьнең характерлы үзенчәлекләре турында күзаллауларын киңәйтү; тәрбияче белән бергә уенчык турында кечкенә хикәя (2-3 җөмлә) төзергә, капма-каршы мәгънәдәге сүзләрне *(зур-кечкенә, калын-нечкә)* таба һәм куллана белергә өйрәтүне	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 97 бит	25.03.22

		дәвам итү; балаларның аваз ияртемнәрен әйтә белүләрен ныгыту; балаларның аңга алуларын, монологик сөйләмен үстерү; балаларда хайваннар тормышы белән кызыксыну тәрбияләү.		
15.	Автобуста сәяхәт	Балаларның аваз ияртемнәрен әйтә белүләренә ирешү; йорт хайваннары төшенчәсен ныгыту; йорт хайваннары, кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү; кошларның, хайваннарның хәрәкәтен белдерә торган фигыльләр, иркәләп, яратып әйтелә торган сүзләр хисабына сүзлекләрен активлаштыру; балаларның игътибарын, хәтерен, аңга алуларын үстерү; тере һәм тере булмаган табигать белән кызыксыну тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 101 бит	8.04.22
16.	Мин җәйне яратам	Тәбигатьтәге җәйге үзгәрешләр турындагы күзаллауларын киңәйтү, билгеле бер ситуациягa туры килгән фигыльләрне сөйләмдә куллануларын активлаштыру; “бер”, “күп” төшенчәләрен ныгыту; [з] авазын дөрес әйтергә өйрәтү; балаларның игътибарын, диалогик сөйләмен, аңга алуларын, уңай хис-кичерешләрен үстерү; тәбигатькә сакчыл караш тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 103 бит	22.04.22
	“Олыга – утын ярырга” бармак уены	Фольклор әсәрләренә карата кызыксыну уяту, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; балаларда уңай эмоциональ халәт булдыру; хезмәткә уңай караш тәрбияләү.	Ф.В. Хәзрәтова, З.Г.Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 148 бит	20.05.22

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Үзләре теләп яки өлкәннәрнең соравы буенча күргәннәре, кайларда булулары,нәрсә эшләүләре һ.б. турында сөйли белү.

Сюжетлы рәсемнәрне кызыксынып карау.

Өлкәннәрнең тирә-юньгә кагылышлы төрле сорауларына, сөйләмнәрендә барлык сүз төркемнәрен кулланып, гади һәм тиңдәш кисәкле җөмләләр белән җавап бирү.

Өлкәннәр ярдәме белән, өстәл театры фигуралары кулланып таныш әкиятләрнең кайбер өлешләрен сәхнәләштерүдә катнашу.

“Матур әдәбият уку” белем бирү өлкәсе

“Матур әдәбият уку” белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ, формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү

бурычларын билгели.

Кечкенәләрнең беренче төркеме өчен программа тарафыннан тәкъдим ителгән таныш, балаларның яраткан әсәрләрен уку.

Яңа әкиятләр, хикәяләр, шигырьләр тыңлый, вакыйга үсешен күзәтә, әсәр геройларының кичерешләрен уртаклаша белү сәләте тәрбияләү. Балаларга персонажларның гамәлләрен һәм бу гамәлләрнең нәтиҗәләрен аңлату. Балаларга сүзләрне һәм әйтү өчен катлаулы булмаган гыйбарәләрне әйтеп бетерү мөмкинлеге биреп, укылган әсәрдән иң кызыклы, тәэсирле өзекләрне кабатлау.

Тәрбияче ярдәмендә халык әкиятләреннән кечерәк өзекләрне сәхнәләштерергә һәм уйнап күрсәтергә өйрәтү.

Балаларны яттан мәзәкләр һәм кечерәк шигырьләр сөйләргә өйрәтү.

Китапларга карата кызыксынучанлык формалашуга булышуны дәвам итү.

Балалар белән даими рәвештә иллюстрацияләр карау.

Эшчәнлекнең тематик планы

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	З. Гомәрова ның “Ул шуңа кечкенә” дигән шигырен уку	Балаларны шигъри әсәрне тыңлый һәм аңлый белергә өйрәтүне дәвам итү; аерым сүзләрне, фразаларны тәрбияче артыннан дөрес итеп кабатлауларны ирешү; сүзлекләрен активлаштыру; балаларның аңга алуларын, хәтерләрен, игътибарларын, хәрәкәт активлыкларын үстерү; әсәргә карата кызыксыну уяту, сәламәт яшәү теләге тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 123 бит	3.09.21
2	Э. Мөәминованың “Үз телендә сөйләшә” шигырен уку	Балаларны Э. Мөәминованың “Үз телендә сөйләшә” дигән шигыре белән таныштыру; аерым сүзләрне тәрбияче артыннан кабатлап, сөйләмдә активлаштыру; балаларның аңга алуларын, игътибарларын, фикерләүләрен үстерү; туган телгә мәхәббәт һәм аны өйрәнү теләге тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 125 бит	17.09.21
3	Ә. Ерикәйнең “Көз” шигырен яттан өйрәнү	Шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга, аны истә калдырырга һәм сәнгатьле итеп сөйләргә өйрәтүне дәвам итү; шигырьдәге *килде, саргайды, шиңде, сибелде* фигыльләре хисабына сүзлекне баету; балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарларын үстерү; көзге матурлыкка соклану хисе, күзәтүчәнлек тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 130 бит	1.10.21
4	“Аю белән бабай” әкиятен уку	Әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; үсемлекләр турындагы белемнәрен киңәйтү; сүзлекләрен баету һәм активлаштыру; балаларның игътибарын, аңга	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина	15.10.21

		алуларын, диалогик сөйләмнәрен, кулның вак моторикасын үстерү; халык авыз иҗаты әсәрләренә мәхәббәт тәрбияләү.	Туган телдә сөйләшәбез 128 бит	
5	Ә. Бикчәнтаева ның "Бәтиләр" шигырен уку	Шигырьнең эчтәлеген аңлауларына ирешү; йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтү һәм тирәнәйтү; сорауларга тулы җаваплар бирергә, аваз ияртемнәрен дөрес кабатларга өйрәтү; балаларның аңга алуларын,сүзлек байлыгын, музыкаль ишетү сәләтен үстерү; йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык хисе тудыру.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 136 бит	5.11.21
6	"Кем нәрсә ярата?" татар халык әкиятен сөйләү	Әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү; балаларның йорт кошлары һәм хайваннары турындагы күзаллауларына төгәллек кертү; аваз ияртемнәрен ачык һәм дөрес әйтергә күнектерү; балаларның игътибарын, аңга алуларын, образлы фикерләүләрен, ишетү сәләтен үстерү; кошларга, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 140 бит	19.11.21
7	Б.Рәхмәтнең «Кыш бабай» шигырен яттан өйрәнү.	Эчтәлеген аңлауларына, тәрбияче сорауларын аңлап җавап бирүләренә ирешү; шигырьне яттан сөйләүгә омтылышларын хуплау, сорауларга текст сүзләре белән җавап бирүгә күнектерү;2) балаларның аңга алуларын, хәтерен, сүзлеген, игътибарын, хәрәкәтләр төгәллеген үстерү;3) балаларда Кыш бабайга, Яңа ел бәйрәменә карата уңай хисләр тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 150 бит	3.12.21
8	Һ.Такташ "Ләйлә" шигырен уку.	шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлауларына, сорауларга дөрес җавап бирүләренә ирешү; тәрбияче артыннан аерым сүзләрне, фразаларны кабатларга теләк уяту; ел фасыллары турындагы белемнәрен тирәнәйтү; балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарын, хәрәкәтләр төгәллеген үстерү; кышкы табигатьнең матурлыгын күрә, соклана белүләренә шартлар тудыру. Җиһазлар: уенчык	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 156 бит	17.12.21
9	Ж.Дәрҗемано вның Алмаз" шигырен уку	шигырь белән таныштыру, тәрбиячененң сорауларына җавап бирергә күнектерү, аңга алуларын, игътибарны, сүзлекне үстерү. Шигырьләр белән кызыксыну хисе тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 158 бит	14.01.22

10	З. Туфайлова ның “Шофер булам” шигырен уку	Балаларны шигырьнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирә белүләренә ирешү, сүзлекләрен баету һәм активлаштыру; балаларның игътибарларын, аңга алуларын, конкрет-образлы фикерләүләрен үстерү; шофер хезмәтенә карата кызыксынуларын үстерү, юл йөрү кагыйдәләрен үтәргә кирәклеген төшендерү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 162 бит	28.01.22
11.	Г. Нәбиуллинаны ң “Әнигә булышам” шигырен уку	Балаларны Г. Нәбиуллинаның шигыре белән таныштыру, бирелгән сорауларга җавап бирергә өйрәтү; игътибарларын, аңга алуларын, хәтерен, диалогик сөйләмнәрен, кулларының вак моторикасын үстерү; әниләргә ярдәм итү теләге, тырышлык, пөхтәлек тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 172 бит	4.02.22
12	Л. Толстойның “Өч аю” әкиятен уку	Балалар өчен зур күләмле булган әкиятне игътибар белән тыңлауларына һәм аңлауларына ирешү; сәнгатьле сөйләм аша балаларда әдәби персонажларның эш-гамәлләренә бәя бирү, үз кичерешләрен чагылдыра белү күнекмәләре формалаштыра башлау; сүзлекне активлаштыру, балаларның сәнгатьле сөйләмен үстерү; балаларның аңга алуларын, игътибарын, фикерләүләрен үстерү; әкиятләргә карата кызыксыну тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 174 бит	18.02.22
13.	“Төлке, куян һәм әтәч” әкиятен сөйләү	Рус халык әкиятен балаларның исләренә төшерү, сюжетның үсеше артыннан күзәтү, әкиятнең эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтү; балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарын, фикерләвен, сәнгатьле сөйләмен үстерү; балаларда кеше хәленә керә белүчәнлек, кайгыртучанлык, ярдәм итүчәнлек, бер-берсенә карата игътибарлылык, дуслык хисләре тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 179 бит	4.03.22
14	Д. Гарифуллинны ң “Тавыклар һәм Таһир” шигырен уку	Шигъри әсәр белән таныштыру; йорт кошлары турындагы белемнәрен тирәнәйтү; сорауларга аңлап, дөрес җавап бирүләренә ирешү; аваз ияртемнәре әйтелешен, бер һәм күп төшенчәләрен ныгыту; балаларның аңга алуларын, күзаллауларын, игътибарын, кул хәрәкәтләрен, иҗади сәләтләрен үстерү; фантазияләрен баету; балаларда йорт кошларына карата кайгыртучанлык, үзләре	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 181 бит	18.03.22

		башкарган эшкә шатлана белү хисләре тәрбияләү.		
15	Р. Баттуланың “Елак әтәч” әсәрен уку	Әкиятнең эчтәлеген аңлауларына, сорауларга дөрес һәм аңлап җавап бирүләренә ирешү; төрле орлыкларны (бодай, дөге) аера белергә өйрәтү; балаларның аңга алуларын, игътибарын, кул чукларының вак мускулларын үстерү; яңа сүзләрне сөйләмдә активлаштыру; тешләрне саклау, алар турында кайгырту кирәклеген аңлауларына ирешү; культура-гигиена кагыйдәләре формалаштыру.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 184 бит	1.04.22
16.	Х. Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку	Балаларны шигырь белән таныштыру, тәрбияче сорауларына шигырь сүзләре белән җавап бирә белүләрен ныгыту; музыка астында түгәрәктә бер-берсенә комачауламый йөри белүләрен формалаштыру; кошлар турындагы белемнәрен тирәнәйтү; балаларның аңга алуларын, игътибарын, диалогик сөйләмен, хәрәкәтләрен үстерү; балаларда туган якка мәхәббәт, җылы яктан кайткан кошларга карата кызыксыну, мәрхәмәтлек хисе тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 188 бит	15.04.21
17.	И.Шәймөхәммәтовның «Мактанчык бака» әсәрен уку	Балаларны хикәя белән таныштыру, мактанчык сүзен сөйләмдә активлаштыру, тәрбияче биргән сорауларга аңлап җавап бирергә күнектерү; әйләнә-тирә турындагы белемнәрен киңәйтү; балаларның аңга алуларын, хәтерен, игътибарын, сүзлек байлыгын үстерү; балаларда тыйнаклык; бергә шөгыльләнү теләге тәрбияләү.	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 152 бит	29.04.22
18.	Р. Вәлиеваның «Сүз тыңлаучан булыгыз» шигырен уку	Балаларны Р.Вәлиеваның шигыре белән таныштыру, сорауларга төгәл җавап бирүләренә ирешү, җиһаз сүзен актив сүзлеккә кертү. Җиһаз атамаларын таный һәм атый белергә өйрәтү; балаларның аңга алуларын, игътибарын, хәтерен, диалогик сөйләмен үстерү; тыйнаклык, тыңлаучанлык тәрбияләү, кунакта үз-үзеңне тота белү кагыйдәләрен үзләштерә башлау	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 154 бит	13.05.22
19.	«Аю белән хатын» әкиятен уку	Әкиятнең эчтәлеге белән таныштыру, сорауларга аңлап җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү; сүзлекне баету, сөйләмдә активлаштыру. [з] авазын дөрес, ачык әйтергә өйрәтү; балаларның игътибарын, аңга алуларын, фикерләүләрен үстерү; чикләнгән пространствода йөгерергә өйрәтүне дәвам итү; халык авыз иҗатына мәхәббәт, мәрхәмәтлелек, кеше хәленә керә белүчәнлек хисләре тәрбияләү	В.Ф. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина Туган телдә сөйләшәбез 193 бит	27.05.22

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Таныш һәм яңа әкиятләрне, шигырьләрне, хикәяләрне кызыксынып, игътибар белән тыңлау.

Тәрбияченең сорауларына, китаптагы рәсемнәргә нигезләнеп, әсәрнең эчтәлеген сөйләү.

Әсәрдән өзек тыңлап, аның исемен әйтә белү.

Зур булмаган шигырьне мөстәкыйль рәвештә яттан сөйләргә тырышу.

2.4. «Сәнгати-эстетик үсеш»белем бирү өлкәсе

«Сәнгати-эстетик үсеш сәнгать (сүз-тел сәнгате, музыкаль, сынлы сәнгать) әсәрләрен, табигать дөньясын кыйммәт-мәгънә ягыннан кабул итү һәм аңлау алшартлары үсешен; әйләнә-тирә дөньяга карата эстетик мөнәсәбәт барлыкка килүне; сәнгать төрләре турында элементар күзаллаулар формалашуны; музыканы, матур әдәбиятны, фольклорны аңга кабул итүне; әдәби әсәрләр персонажларының кичерешләрен уртаклашуны стимуллаштыруны; балаларның мөстәкыйль иҗади (сурәтләү, конструкцияләү-модельләү, музыкаль һ.б.) эшчәнлеген гамәлгә ашыруны күздә тота» .

Төп максатлар Һәм бурычлар.

Әйләнә-тирә чынбарлыкның эстетик ягына карата кызыксынучанлык, әйләнә-тирә дөнья предметларына һәм күренешләренә, сәнгать әсәрләренә карата эстетик мөнәсәбәт формалаштыру; нәфис-иҗади эшчәнлеккә карата кызыксынучанлык тәрбияләү.

Балаларның эстетик хисләрен, сәнгати кабул итүен, образлы күзаллауларын, хыялларын, иҗади сәләтләрен үстерү.

Балалар иҗатын, мөстәкыйль иҗади (сурәтләү, конструкцияләү-модельләү, музыкаль һ.б.) эшчәнлеккә карата кызыксынуны үстерү; балаларның үз-үзләрен күрсәтү ихтыяҗын канәгатьләндерү.

Сурәтләү эшчәнлеге. Сурәтләү эшчәнлегенең төрле төрләренә карата кызыксынуны үстерү; рәсем ясау, әвәләү, аппликация, гамәли иҗат күнекмәләрен камилләштерү.

Сынлы сәнгать әсәрләре белән танышканда эмоциональ тоемлый белү сыйфатын тәрбияләү.

Коллектив эшләр башкарганда яшьтәшләре белән бергәләп эшләү теләге һәм эшли белү сыйфаты тәрбияләү.

Конструкцияләү-модельләү эшчәнлеге. Конструкцияләүгә тарту; конструкцияләү эшчәнлегенә карата кызыксынуны үстерү, конструкторларның төрле төрләре белән таныштыру.

Коллектив эшләү, үз эшләнмәләреңне гомуми ният кысаларында берләштерү, эшнең кайсы өлешен кем башкарачагы турында сүз куеша белү сыйфаты тәрбияләү.

Сурәтләү эшчәнлеге.

Эстетик кабул итүне үстерү; балаларның игътибарын тирәлектәге предметлар (уенчыклар), табигать объектлары (үсемлекләр, хайваннар) матурлыгына юнәлтү, шатлык хисе уяту.

Сурәтләү эшчәнлеге дәресләренә карата кызыксыну формалаштыру. Рәсем ясауда, әвәләп ясауда, аппликациядә, образ тәэсирлелеген чагылдырып, гади предметларны һәм күренешләрне сурәтләргә өйрәтү.

Предметны тикшерү процессына ике кулның да предмет өслегендәге хәрәкәтләрен кушу, предметны куллар белән тотуны кертү.

Табигать матурлыгын, сәнгать әсәрләрен (китап иллюстрацияләре, халык кәсепчелеге эшләнмәләре, көнкүреш предметлары, өс киеме) күзәтүдән уңай хисләр алырга өйрәтү.

Рәсемнәрдә, әвәләп ясауда аппликациядә индивидуаль һәм коллектив композицияләр тудырырга өйрәтү.

Рәсем ясау. Балаларга рәсемнәрендә әйләнә-тирәдәге предметларның һәм табигатьнең матурлыгын чагылдырырга тәкъдим итү (ак болытлар йөзгән зәңгәр күк йөзе, җилдә бөтерелеп җиргә коелучы төрле төстәге яфраклар; кар бөртекләре һ.б.).

Карандашны, пумаланы мускулларны киермичә һәм бармакларны ныгытып кысмыйча, дөрес тотарга өйрәтүне дәвам итү; кулның карандаш һәм пумала тотып иркен хәрәкәтләнүенә ирешү. Пумалага буяу алырга өйрәтү: аны пөхтә генә итеп кылы белән банкадагы буяуга тутырып ману, банка авызына җиңелчә генә кагылып, артык буяудан арыну, башка төстәге буяуга манганчы пумаланы яхшылап юу. Юылган пумаланы йомшак чүпрәк яки кәгазь салфетка белән корытырга өйрәтү.

Төсләрнең аталышын (кызыл, зәңгәр, яшел, сары, ак, кара) белүне ныгыту, төсмерләр (алсу, күксел, соры) белән таныштыру. Балаларның игътибарын сурәтләнүче предметка туры килгән төсне сайлауга юнәлтү.

Балаларны декоратив эшчәнлеккә тарту: тәрбияче кисеп биргән уенчыкларның (кошчык, кәҗә бәтие, ат һ.б.), һәм предметларның (тәлинкә, бияләйләр) силуэтларын Дымково бизәкләре белән бизәргә өйрәтү.

Сызыкларны, штрихларны, тапларны, буяуны ритмик рәвештә төшерергә өйрәтү (агачлардан яфраклар коела, яңгыр ява, «кар бөтерелә, бөтен урам ап-ак», «яңгыр, яңгыр, там, там, там...»).

Гади предметларны, туры сызыкларны (озын, кыска) төрле юнәлешләрдә сурәтләргә, аларны буярга (буйлар, тасмалар, юллар, койма, шакмаклы яулык һ.б.) өйрәтү. Балаларны төрле формадагы (түгәрәк, турыпочмаклык рәвешендәге) предметларны һәм төрле формалар һәм сызыклар катнашыннан торган предметларны (аумас курчак, кар бабай, чеби, арба, вагон һ.б.) сурәтләүгә җәлеп итү.

Бер предмет сурәтен кабатлап (безнең участоктагы чыршылар, аумас курчаклар саф һавада йөриләр) яки төрле предметларны, бөҗәкләрне һ.б. ны сурәтләп (үләндә коңгызлар һәм суалчаннар шуыша; колобок юлдан тәгәрәп бара һ.б.), катлаулы булмаган сюжетлы композицияләр төзи белү сәләте формалаштыру. Сурәтләрне битне тутырып урнаштырырга өйрәтү.

Әвәләп ясау. Әвәләп ясауга карата кызыксыну формалаштыру. Балаларның балчык, пластилин, пластик масса һәм әвәләп ясау ысуллары турындагы күзаллауларын ныгыту. Балчык кисәкләрен туры һәм әйләнүле хәрәкәт белән әвәләргә, әвәләүдән барлыкка килгән

таякчык очларын тоташты- рырга, шарны учлар белән янчергә өйрәтү. Балаларда очланган башлы таяк кулланып әвәләп ясалган предметларны бизәү теләге тудыру; бер-берсенә кысып беркетеп, 2–3 өлештән торган предметлар ясарга өйрәтү.

Балчыкны пөхтә куллану, балчык кисәкләрен һәм әвәләп ясалган предметларны такта кисәгенә кую тәртибен ныгыту.

Балаларны берничә өлештән торган предметларны (аумас курчак, чеби, пирамида һ.б.) әвәләп ясарга өйрәтү. Әвәләп ясалган фигураларны коллектив композициягә берләштерергә тәкъдим итү (аумас курчаклар әйлән-бәйлән әйләнәләр, алмалар тәлинкәдә ята һ.б.).

Аппликация. Балаларны аппликация сәнгатенә тарту, эшчәнлекнең бу төренә карата кызыксыну формалаштыру. Башта, сурәт (бала тарафыннан уйланыла яки тәрбияче тарафыннан тәкъдим ителә) хасил итеп, кәгазь битенә (билгеле бер тәртиптә) төрле формадагы, зурлыктагы, төстәге әзер детальләрне куеп чыгарга, аннары аларны ябыштырырга өйрәтү.

Җилемне пөхтә кулланырга өйрәтү, аны кечкенә пумала белән юка гына итеп ябыштырылачак фигураның арткы ягына сылау (махсус әзерләнгән клеенка өстендә); җилем сыланган ягы белән кәгазь битенә кую һәм ныгытып салфетка белән кысып тору.

Пөхтә эшләү күнекмәләре формалаштыру. Балаларның ясалган сурәткә карап шатлануына ирешү.

Төрле формадагы (квадрат, розетка һ.б.) кәгазь аппликациядә, геометрик формаларны һәм табигый материалларны формалары һәм төсләре буенча кабатлап һәм чиратлаштырып, предметлы һәм декоратив композицияләр төзергә өйрәтү. Предметларның формаларын һәм төсләрен белүне ныгыту. Ритм хисе үстерү.

“Иҗади сәнгать” белем бирү өлкәсе

Сентябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	”Үз теләгең буенча ясау”.	Максат :каләмне дөрес тотарга, аның белән альбом битенә сызарга өйрәтүне дәвам итү. Каләм калдырган сызыкларга игътибар иттерү. Рәсем ясау теләге тәрбияләү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 13 бит	7.09.21
2	Яңгыр ява	Карандашны дөрес тотып кыска сызыклар, штрихлар ясарга өйрәтүне дәвам итү, карандашны нык басмаска өйрәтү, төрле төстәге карандашларны куллану.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 13 бит	14.09.21
4	Төсле тасмалар	Пумаланы уң кулга дөрес итеп тотарга өйрәтүне дәвам итү, өстән-аска өзмичә сызыклар үткәрү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив	21.09.21

			детском саду 14 бит	
5	Матур баскыч	Максат: Пумаланы уң кулга дөрес итеп тотарга өйрәтүне дәвам итү, өстән-аска өзмичә сызыклар үткәрү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 15 бит	28.09.21

Октябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Сары яфраклар оча	Пумала тоткан кулларның иркен хәрәкәтләнүенә ирешү. Пумаланы буяуга дөрес итеп манарга, артык буяуны банка кырыена ышкып төшерергә өйрәтү. Сары төсне истә калдыру. Тимгел-тимгел тапларны ритмик рәвештә ясарга өйрәтү. Матурлыкны күрә белү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 16 бит	4.10.21
2	Төсле йомгаклар	Карандашны кәгазьдән алмыйча, сызыкны өзмичә түгәрәкләр ясарга, карандашны дөрес тотарга, төрле төстәгә карандашларны кулланырга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 17 бит	11.10.21
3	Божралар	Карандашны дөрес тотып, кулны дөрес өйртеп түгәрәк формалы предметлар ясарга өйрәтүне дәвам итү. Төрле төсләр куллану, төсләрне белүләрен ныгыту.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 18 бит	18.10.21
4	Матур шарлар	Карандашны дөрес тотып, төрле төстәге карандашларны кулланып түгәрәк формадагы предметларны ясарга өйрәтү. Рәсем ясарга кызыксыну уяту.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 20 бит	25.10.21

Ноябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Төсле кыршаулар	Түгәрәк формадагы предметларны өзмичә тоташтырып ясау. Төсләрне белүләрен ныгыту.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 21 бит	1.11.21

2	Түгәрәк формада нәрсәләр була?	Түгәрәк формадагы предметлар ясарга күнекмәләр бирү. Пумаланы дөрес тотып буяу белән рәсем ясауларын ныгыту. Нәрсә ясаганнарын әйтә белү, үз эшләреннән канәгатьләнү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 22 бит	8.11.21
3	Неваляшка	Берничә өлештән торган түгәрәк формадагы предметларны ясарга өйрәтү. Аларның образлы тәэсирлеген чагылдыра белү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду	15.11.21
4.	Үз теләгең буенча	Ясыйсы рәсемнең эчтәлеген уйлап табу, элек алган белемнәрен куллану, үз эшләреннән канәгатьләнү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду	22.11.21

Декабрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Беренче кар	Табигатьнең матурлыгын сүрәтләп бирергә тәкъдим итү (җиргә кунычы кар бөртекләре). Ак гуашь белән таплар ясау.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду	6.12.21
2	Зур һәм кечкенә кар йомарламнары	Түгәрәк формадагы предметлар ясауны ныгыту. Сызыктан чыкмыйча буяу, альбом битендә предметларны дөрес урнаштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 24 бит	13.12.21
3	Агач	Балаларны вертикаль һәм авыш сызыклар кулланып агач ясарга өйрәтү. Рәсемне кәгазьнең уртасына зур итеп сүрәтләргә өйрәтү. Агачның озын һәм кыска ботакларына игъбарларын юнәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 25 бит	20.12.21
4	Чыршыкай	Күренешләрне образлы итеп сүрәтләргә, рәсемне кәгазь битенә урнаштырырга өйрәтү. Үзенең ясаган рәсеменә шатлана һәм нәрсә ясаганын әйтә белү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 27 бит	27.12.21

Гыйнвар

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты

1	Шарлар һәм утлар белән бизәлгән Яңа ел чыршысы	Бизәлгән чыршы образы тәэсирен чагылдыра белү; зәңгәрсу, алсу төсләре белән таныштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 28 бит	17.01.22
2	Теләк буенча рәсем ясау	Ясыйсы рәсемнең эчтәлеген уйлап табу, элек алган белемнәрен куллану, үз эшләреннән канәгатьләнү. Нәрсә ясаганнар, шуны сөйләп бирү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 29 бит	24.01.22
3	Кыш турында рәсем ясау	Рәсемдә кыш рәсемен сүрәтләргә өйрәтү. Кышкы табигатьнең матурлыгын күрә белү. Пөхтә итеп краска белән эш итәргә күнектерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 30 бит	31.01.22

Февраль

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Кар бабай	Берничә өлештән торган түгәрәк формадагы предметларны ясарга өйрәтү. Кар бабайның образлы тәэсирлеген чагылдыра белү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 30 бит	7.02.22
2	Кояшкай	Түгәрәк формадан һәм сызыклардан торган кояш образын рәсемдә чагылдырырга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 31 бит	14.02.22
3	Очкычлар оча	Берничә өлештән торган предметларны ясарга өйрәтү. Төрле юнәлештәге туры сызыкларны кулланып сүрәтләү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 31 бит	21.02.22
4	Карлы агачлар	Рәсемдә кыш рәсемен сүрәтләргә өйрәтү. Кәгазь битендә берничә агач ясау. Агач ясау күнекмәләрен формалаштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 33 бит	28.02.22

Март

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Җептә матур флагчыклар	Турыпочмак формасы белән таныштыру. Турыпочмак формасындагы предметлар ясарга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 34 бит	7.03.22
2	Әнигә матур бүләк	Иң якын кешеләренә - әниләренә бүләк ясау. Кулланма материалны (гуашь, краска, карандаш) сайлауны үз ирекләренә кую. Иҗади сәләтләрен үстерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 34 бит	14.03.22
3	Кечкенә китап	Турыпочмак формасында предметлар ясарга өйрәтү. Кулны кәгазьдән алмыйча сулдан уңга, өстән аска сызыкны өзмичә хәрәкәтләндерергә өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 36 бит	21.03.22
4	Үз теләгең буенча турыпочмаклы әйбер ясау	Мөстәкыйль рәвештә үз ихтиярлары белән турыпочмак формасындагы предметлар ясау, төс сайлый белү. Иҗади күзаллауларын үстерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 37 бит	28.03.22

Апрель

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Төрле төстәге кулъяулыклар кибә	Квадрат формасындагы таныш предметларны ясауны формалаштыру. Дөрес юнәлештә астан өскә сызыктан чыкмыйча пөхтә итеп буяу. Рәсемне бөтен биткә урнаштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 39 бит	4.04.22
2	Сыерчык оясы	Зурлыгына туры китереп, туры почмактан, түгәрәктән туры түбәдән торган предметлар ясарга өйрәтү, тигез итеп буяу.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 40 бит	11.04.22
3	Матур поезд	Турыпочмаклы һәм түгәрәк формасындагы берничә өлештән торган	Т. С. Комарова Занятия по	18.04.22

		предметларны ясау күнекмәләрен формалаштыру.	изобразительной деятельностив детском саду 42 бит	
4	Яз килә	Язгы табигатьтәге үзгәрешләрне күрә белү. Ясыйсы рәсемнең эчтәлеген уйлап табу, элек алган белемнәрен куллану, үз эшләреннән канәгатьләнү. Нәрсә ясаганнар, шуны сөйләп бирү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 42 бит	25.04.22

Май

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Тузганаклар	Рәсемдә чәчәкле болын күренешен, чәчәк формаларын сүрәтләү. Буяу белән эш итә белүләрен ныгыту. Үзләренең ясаган рәсемнәренә сөенү. Иҗади сәләтләрен үстерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 44 бит	16.05.22
2	Курчакка шакмаклы күлмәк	Төрле юнәлештә туры сызыклар сызарга, аларны кисештерергә өйрәтү, мөстәкыйль рәвештә төс сайлау, иҗат итү күнекмәләрен формалаштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 46 бит	23.05.22
3	Буяу белән теләк буенча рәсем ясау	Сүрәтләрнең эчтәлеген сайлауны үз ихтыярларына куеп, таныш предметларның сүрәтләренә ирешү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельностив детском саду 46 бит	30.05.22

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Ясый торган материалларның, программада бирелгән төсләрнең, халык уенчыкларының исемнәрен белү һәм атау (матрешка, Дымково уенчыгы һ.б.)

Композициясе буенча катлаулы булмаган сюжетларны, аерым предметларны сүрәтләү, сүрәтләнә торган предметларга туры килгән төсләрне сайлый белү, карандаш, фломастер, пумала һәм буяуларны дөрес куллана белү.

Әвәләү

Сентябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Нәрсә телисең шуны әвәлә	Әвәләү эшчәнлегенә кызыксыну тудыру, элек алган белемнәрен кулланып үзләре теләгән предметны	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной	2.09.21

		әвәләү.	деятельности в детском саду 13 бит	
2	Керпегә алмалар	Пластелин йомарламын уч төпләрендә түгәрәкләп тәгәрәтеп алма әвәләү. Материал белән пөхтә эш итәргә өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 14 бит	16.09.21

Октябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Бублики	Әвәләү эшчәнлегенә кызыксыну уяту. Пластилин белән таныштыруны дәвам итү. Турыга әвәләгәндә барлыкка килгән таякчыкны божра ясап тоташтыру. Пластелин белән пөхтә эш итү күнекмәләрен ныгыту.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 14 бит	7.10.21
2	Гөмбә ясыйбыз	Яссыланган йомарламның уртасында бармаклар белән чокыр ясарга өйрәтүне дәвам итү. әвәләнгән ике кисәкне тоташтырып гөмбә ясау. Эшләгән эшләреннән канәгатьләнү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 19 бит	21.10.21

Ноябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Шарлар	Зур йомарламнан кечерәк кисәкләрне бүлеп алып, уч төбендә түгәрәкләп тәгәрәтеп, әвәләргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 21 бит	4.11.21
2	Печенье	Уч төбендә түгәрәкләп тәгәрәткән шарны уч төбендә кысып изү. Әвәләргә теләк булдыру, әвәләүнең яңа алымнарын өйрәнү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 23 бит	18.11.21

Декабрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Шалтыравык	Ике кисәктән торган предметларны бер-берсенә кысып ябыштыру юлы белән әвәләргә өйрәтү. Пластилиннан турыга	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной	2.12.21

		һәм әйләнүле хәрәкәтләр белән әвәләү.	деятельности в детском саду 24 бит	
2.	Яңа ел бәйрәме	Әвәләү ысулларын ныгыту. Материалларны пөхтә итеп файдаланырга өйрәтү. Иҗади сәләтләрен үстерү		16.12.21

Гыйнвар

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Куянның туган көненә күчтәнәч	Әвәләү ысулларын ныгыту. Материалларны пөхтә итеп файдаланырга өйрәтү. Иҗади сәләтләрен үстерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 26 бит	13.01.22
2	"Курчаклар саф һавада".	курчак образы әвәләргә өйрәтү, ике өлештән торган предметлар әвәләргә өйрәтүне дәвам итү.		27.01.22

Февраль

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Кошчык	Пластилиннан кош образын әвәләргә өйрәтү. Гәүдә өлешен, башын, койрыгын дөрес итеп формалаштырырга өйрәтү. Нәрсә әвәләгәннәрен әйтә белү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 32 бит	3.02.22
2	Самолет	Пластилин кисәген ике тигез өлешкә бүлеп, ике өлештән торган предмет әвәләргә өйрәтү. Таякларны бер-берсенә кысып ябыштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 28 бит	17.02.22

Март

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Курчакка, куянга, аюга күчтәнәч	Мөстәкыйль рәвештә теләгән уенчыкларына үз ихътиярлары белән күчтәнәчләр әвәләү. әвәләү ысулларын ныгыту. Иҗади сәләтләрен үстерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 36 бит	3.03.22
2	Кактус горшокта	Пластилиннан кактус образын әвәләргә өйрәтү. Нәрсә әвәләгәннәрен әйтә белү.		17.03.22

		Пөхтә итеп әвәләргә өйрәтү.		

Апрель

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Куян	Төрле ысуллар кулланып (башын, гәүдәсен түгәрәкләп тәгәрәтеп, колакларын, тәпиләрен турыга тәгәрәтеп әвәләү). Берничә өлештән торган таныш предметлар әвәләргә өйрштү. Кисәкләрне бер берсенә кисеп ябыштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 39 бит	7.04.22
2	Аюларга савытлар	Төрле зурлыктагы савытлар әвәләргә өйрәтү, түгәрәк формасында әвәләү. Кырыйларын чеметеп савыт формасы бирү. Пөхтә итеп әвәләргә өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 41 бит	21.04.22

Май

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Үрдәк	Берничә кисәктән торган катлаулы булмаган предметлар әвәләргә өйрәтү. Бармаклар белән чеметеп, сузып томшыгын ясарга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 45 бит	12.05.22
2	Үзең теләгән хайванны әвәлә	Хайваннар әвәли белү күнекмәләрен ныгыту. Таныш хайваннарның тышкы кыяфәтендәге аерым билгеләрне сүрәтләү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 46 бит	26.05.22

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Сыгылмалы материалларның (балчык, пластелин), үзлекләрен белү. Аларда нинди предметлар әвәләп булуын кузаллау.

Зур кисәктән кечкенә кисәкләрне өзеп алып, туры һәм әйләнүле хәрәкәтләр белән тәгәрәтә, төрле ысуллар кулланып, 1-3 кисәктән торган предметлар әвәли белү.

Кисеп ябыштыру

Сентябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	“Зур һәм кечкенә	Түгәрәк формасындагы предметлар белән танышуны дәвам итү. Тәрбияче	Т. С. Комарова Занятия по	9.09.21

	туплар”.	тарафыннан киселгән формаларны кәгазьгә ябыштыру, җилемне дөрес кулланып эш итәргә өйрәтү.	изобразительной деятельности в детском саду 15 бит	
2	Яшелчәләр	Тәрбияче тарафыннан киселгән формаларны кәгазьгә ябыштыру, җилемне дөрес кулланып эш итәргә өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 15 бит	23.09.21

Октябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Кечкенә һәм зур алмалар	Зур һәм кечкенә зурлыктагы алмаларны чиратлап кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. Эшләгән эшләреннән кәнагатьлек алу.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 17 бит	14.10.21
2	Тәлинкәдә алмалар һәм җимешләр	Предметларның формалары турында белемнәрне ныгыту, зурлыклары буенча аерырга өйрәтү, предметларны билгеле бер тәртиптә кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 18 бит	28.10.21

Ноябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Шарлар һәм шакмаклар	Балаларны квадрат белән таныштыру. Түгәрәк белән квадратны чагыштырырга өйрәтү. Фигураларны чиратлаштырып белгән эш алымнарын кулланып ябыштыру. Төс исемнәрен белүләрен ныгыту.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 21 бит	11.11.21
2	Өйләрдә төрле төстәге утлар	Түгәрәк форманы ябыштырырга өйрәнү, түгәрәкне, төсләрне ныгыту. Түгәрәкләрне чиратлаштырырга өйрәтү. Пөхтә ябыштырырга күнектерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 60 бит	25.11.21

Декабрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Манара	Берничә өлештән торган предметны	Т. С. Комарова	9.12.21

		кечерәйтү тәртибендә кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. Төс исемнәрен белүләрен ныгыту.	Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 25 бит	
2	Төрле төстәге утларны яндырабыз	Түгәрәк формадагы предметларны ябыштырырга, төсләрне сайларга өйрәтү. Түгәрәкләрне төсләренә карап, чиратлаштырып ябыштыру, төс белүләрен ныгыту (кызыл, сары, яшел, зәңгәр).	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 20 бит	23.12.21

Гыйнвар

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Кар бабай	Предметларның зурлыгы, формасы турында белемнәрен ныгыту. Билгеле бер тәртиптә тезеп, килеп чыккан сүрәтне кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 29 бит	13.01.22
2	“Матур салфетка”.	Квадрат формадагы биттәбизәк төзерә өйрәтү, уртада һәм кырыйлап зур бер төсле түгәрәкләрне . ә кырыйда уртада кечкенә түәгәрәкләрне урнаштыру. Төсләрне кабул итү, эстетик хисне, композиция төзүне үстерү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 76 бит	27.01.22

Февраль

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Әтигә бүләк	Тәрбияче тарафыннан әзерләнгән кисәкләрне төзәргә, килеп чыккан рәсемне пөхтә итеп ябыштырырга өйрәтү. Әтиләргә бүләк ясау теләге булдыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 30 бит	10.02.22
2	Тәлинкә бизәү	Бизәкләрне билгеле бер тәртиптә тезеп, килеп чыккан сүрәтне кәгазьгә ябыштырырга өйрәтү. Пөхтә эш күнекмәләрен формалаштыру.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 31 бит	24.02.22

Март

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Әниләргә бүләк. Матур	Якын кешеләренә бүләк ясау теләге булдыру балаларны тәртип белән	Т. С. Комарова Занятия по	9.03.22

	чәчәк	өлешләп сүрәт ясарга өйрәтү. Шатлык хисләре уяту.	изобразительной деятельности в детском саду 34 бит	
2	Флажоклар	Турыпочмаклы формадагы предметны биттә дөрес урнаштыру күнекмәсен ныгыту; үз эшенә сөенү хисе тәрбияләү.		23.03.22

Апрель

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Салфетка	Квадрат формасындагы кәгазь салфеткага геометрик фигураларны чиратлаштырып, декоратив компазициялар төзергә өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 37 бит	14.04.22
2	Сыерчык оясы	Берничә өлештән торган предметны сүрәтләргә өйрәтү. Төсләр турындагы белемнәрен ныгыту. Пөхтә итеп эшләргә өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 40 бит	28.04.22

Май

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Тиздән бәйрәм була	Әзер фигуралардан композиция төзергә йрәтү. Шарларга, флагчыкларга мөстәкыйль рәвештә урын табу. Пөхтә итеп эшләргә өйрәтү. Эстетик караш тәрбияләү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 42 бит	12.05.22
2	Йорт	Берничә өлештән, билгеле бер тәртиптә, дөрес урнаштырып йорт ясарга өйрәтү.	Т. С. Комарова Занятия по изобразительной деятельности в детском саду 47 бит	26.05.22

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Әзер фигуралардан предмет сүрәтләре китереп чыгару, төрле формадагы әзер материалларны бизәү, предметка туры китереп, төс сайлый белү, материалларны кулланганда пөхтәлек саклау.

2.5. «ФИЗИК ҮСЕШ» белем бирү өлкәсе

«Физик үсеш балалар эшчәнлегенең түбәндәге төрләрендә тәҗрибә булдыруны үз эченә ала: хәрәкәтләнү, шул исәптән координация һәм сыгылмалылык кебек физик

сыйфатларны үстерүгә юнәлтелгән, организмның терәкхәрәкәт системасын дөрес формалаштыруга, тигезлек саклауга, хәрәкәтне координацияләүгә, кулларның эре һәм вак моторикасына булышлык итүче, шулай ук төп хәрәкәтләре дөрес һәм организмга зыян салмаслык итеп башкарылган атлап йөрү, йөгерү, җиңелчә сикерүләр, ике якка да борылулар кебек күнегүләрне эшләү белән бәйле хәрәкәт эшчәнлеге; спортның кайбер төрләре турында башлангыч күзаллаулар формалашу; кагыйдәләре белән бергә хәрәкәтчел уеннарны үзләштерү; хәрәкәтләнү өлкәсендә максатчанлык һәм үз-үзеңне көйләү формалашу; сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләре формалашу, шул яшәү рәвешенең элементар нормаларын һәм кагыйдәләрен үзләштерү (туклануда, хәрәкәтләнү режимында, чыныгуда, файдалы гадәтләр формалаштыруда һ.б.» .

Төп максатлар һәм бурычлар

Сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру. Балаларда сәламәт яшәү турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру.

Физик культура. Балаларның сәламәтлеген саклау һәм ныгыту; акыл һәм физик мөмкинлекләрен арттыру, талчыгуны искәртү.

Гармонияле физик үсешне тәэмин итү, төп хәрәкәт төрләрендә сәләт һәм күнекмәләрне камилләштерү, хәрәкәтләрнең матурлыгына, нәзакәтлелегенә, тәэсирлелегенә ирешү, гәүдәнең дөрес тотышын формалаштыру.

Көндәлек хәрәкәтләнү эшчәнлеге ихтыяҗы формалаштыру. Хәрәкәтләнү эшчәнлегендә инициативалылык, мөстәкыйльлек һәм иҗат, үз-үзеңне контрольдә тоту, хәрәкәтләр башкарганда үз-үзеңне бәяләү сыйфатларын үстерү.

Хәрәкәтле уеннарда һәм спорт уеннарында, физик күнегүләрдә катнашуга карата кызыксынуны, мөстәкыйль хәрәкәтләнү эшчәнлегендә активлыкны үстерү; спортка карата кызыксыну һәм мәхәббәт тәрбияләү.

Сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру.

Сизү органнарын (күзләр, авыз, борын, колаклар) аеру һәм атап әйтә белүне үстерү, аларның организмдагы роле һәм аларны ничек саклау һәм карау турында күзаллау булдыру.

Файдалы һәм зыянлы ризык; кеше сәламәтлеге өчен файдалы яшелчәләр һәм җимешләр, сөт ризыклары турында күзаллау булдыру.

Иртәнге зарядка, уеннар, физик күнегүләрнең яхшы кәеф тудырулары; йокы ярдәмендә көч яңару турында күзаллау формалаштыру.

Балаларны организмның төрле органнарын һәм системаларын ныгытучы күнегүләр белән таныштыру. Чыныгуның кирәклеге турында күзаллау булдыру.

Сәламәтлекнең кыйммәтле булуы турында күзаллау булдыру; сәламәт яшәү рәвеше алып бару теләге формалаштыру.

Үз-үзеңне ничек хис итү турында өлкәннәргә җиткерү, дәваланырга кирәклекне аңлый белү формалаштыру.

Көндәлек тормышта гигиена һәм пөхтәлек күнекмәләрен саклау һәм үтәү ихтыяҗын формалаштыру.

Физик культура

Кечкенәләр төркеме

(3 яшьтән 4 яшькә кадәр)

Төрле хәрәкәт төрләрен камилләштерүне дәвам итү. Балаларны аякларны шапылдатмыйча, башларны имичә, кул һәм аякларның дөрес координациясен саклап иркен йөрергә һәм йөгерергә өйрәтү. Бергәләп эш итәргә гадәтләндерү. Берәрләп колоннага, шеренгага тезелергә, түгәрәкләп басарга, тезелүләр вакытында үз урыныңны табарга өйрәтү.

Биеклектән, бер урында, алга таба сикергәндә ике аяк белән көчле итеп этелергә һәм җиргә дөрес төшәргә; урыннан озынлыкка һәм биеклеккә сикергәндә, ком тутырылган кечкенә капчыкларны, 15–20 см диаметрлы тупларны ыргытканда дөрес башлангыч торыш алырга өйрәтү.

Тәгәрәткәндә, ыргытканда тупларны көчле итеп этеп җибәрә белү күнекмәләрен ныгыту. Тупны берьюлы ике кул белән тотып алырга өйрәтүне дәвам итү.

Үрмәләгәндә аркылы борыска тотынырга өйрәтү. Шуыша белү күнекмәләрен ныгыту.

Утырганда, басып торганда, хәрәкәтләнгәндә, тигезлек буенча күнегүләр башкарганда гәүдәнең дөрес торышын сакларга өйрәтү.

Физик күнегүләр башкарганда, хәрәкәтле уеннарда мөстәкыйльлек һәм иҗат сәләте үстерү.

Хәрәкәтле уеннар. Хәрәкәтләнү эшчәнлеге процессында балаларның активлыгын һәм иҗади омтылышын үстерү. Кагыйдәле уеннар оештыру.

Мөстәкыйль рәвештә тәгәрәткечләр, автомобильләр, арбалар, велосипедлар, туплар, шарлар белән уйнауны хуплау. Үрмәләү, шуышу күнекмәләрен; җитезлекне, хәрәкәтләрнең тәэсирлелеген һәм матурлыгын үстерү. Хәрәкәт төрләрен үзгәртү белән бергә уеннарга катлаулырак кагыйдәләр кертү.

Балаларда элементар кагыйдәләрне үтәү, хәрәкәтләрне яраштыру, тирәлектә ориентлашу күнекмәләре тәрбияләү.

Хәрәкәтле уеннар

Йөгерү. «Минем яныма йөгерегез!», «Кошлар һәм кошчыклар», «Тычканнар һәм ата мәче», «Флаг янына йөгерегез!», «Үз төсеңне тап», «Трамвай», «Поезд», «Йонлач эт», «Кошчыкларояда».

Сикерүләр. «Тигез сукмакта», «Черкине тот», «Чыпчык балалары һәм ата мәче», «Түмгәктән — түмгәккә».

Шуышу һәм үрмәләү. «Кыртлый тавык һәм чебиләр», «Келәттәге тычканнар», «Куяннар».

Ыргыту һәм тотып алу. «Кем кечкенә капчыкны ераграк ыргытыр», «Түгәрәккә ыргыт», «Кегльне аудар», «Предметны сакла».

Тирәлектә ориентлашу. «Үз урыныңны тап», «Кайда нәрсә кычкыра?», «Яшерелгән әйберне тап».

<table>
<tr><th>Ай</th><th>Гомуми үсеш бирүче күнегүләр</th><th>атна</th><th>Төп хәрәкәт</th><th>хәрәкәтле уен</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Сентябрь</td><td rowspan="2">1.Б.т.-аяклар җиңелчә аерылган, куллар артта. Кулларны алга сузарга, б.т. ка кайтырга (5-6 тапкыр).
2.Б.т.-аяклар аерым, куллар артта. Алга иелергә,куллар аска, б.т. ка кайтырга. (4-5 тапкыр).
3.Б.т.-аяклар җиңелчә аерылган, куллар билдә.
Чүгәләргә, кулларны алга сузарга, б.т. ка кайтырга.(4-5 тапкыр).
4.Б.т.-аяклар аерым, куллар янда. Сулга һәм уңгаиелү. (Һәр якка 3 әр тапкыр).
Б.т.-Аяклар бергә, куллар ирекле. 1 дән 8 гә кадәрсанап, ике аякта урында сикерү. Әзрәк туктап торгач 2-3 тапкыр кабатлау</td><td>1 -атна</td><td>Тәрбияче артыннан кечкенә төркемнәр белән турыга йөгерү; параллель линиядән турыга йөгерү;</td><td>«Яныма йөгерегез”
“Үз өеңне тап”</td></tr>
<tr><td>2 -атна</td><td>Тәрбияче артыннан бөтен төркем белән турыга йөрү һәм йөгерү, ике аякта бер урында сикерү.</td><td>«Чебине табыйк».</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">1.Б.т.-аяклар бергә, куллар янда. Яннан кулларны өскә күтәрү, б.т. ка кайту. (3-4 тапкыр).
2.Б.т.-аяклар аерым, куллар аста. Уңга (сулга) борылу, куллар янга, б.т. ка кайту (һәр якка 3 әртапкыр).
3.Б.т.-аяклар бергә, куллар билдә. Тездән бөгелгәнуң аякны күтәрү, төшерү. Шуны ук сул аяк беләнэшләү. (5-6 тапкыр).
4.Б.т.-аяклар бергә, куллар билдә. Чүгәләп кулларны алга сузу, тураю, б.т. ка кайту. (4-5 тапкыр).</td><td>3 -атна</td><td>Кечкенә төркемнәр белән бер тәтә йөрү һәм йөгерү; Утырган җирдән бер-береңә тупны тәгәрәтү яклар аерылган , ике аякта әйбер тирәли сикерү.</td><td>“ Минем тубым”.</td></tr>
<tr><td>4-атна</td><td>Дүрт аяклап тез белән терсәктә турыга йөрү, кубиклар арасыннан елан ясап йөрү.</td><td>«Кошлар»</td></tr>
</table>

Октябрь	Шакмаклар белән гомуми үсеш бирүче күнегүләр. 1.Б.т.-аяклар бергә, шакмаклар тоткан куллар аста.Шакмакларны алга күтәрү (куллар туры), аскатөшерү, б.т. ка кайту. 2.Б.т.-аяклар бергә, шакмаклар терсәктән бөгелгән,куллар да җилкә турысында. Чүгәләргә, шакмаклар белән идәнгә кагылырга, б.т. ка кайтырга. 3.Б.т.-аякларны аерып идәнгә утырган, шакмаклар терсәктән бөкләнгән кулларда, җилкә турысында. Алга иелергә, шакмаклар белән үкчәләр арасындагы идәнгә кагылырга. Тураерга һәм б.т. ка кайтырга (5 тапкыр). 4.Б.т.-тезләнгән, шакмаклар кулда, аста. Уңга (сулга) борылырга, шакмаклар тоткан уң (сул) кулны янга җибәрергә. (3 әр тапкыр). 5.Б.т.-шакмаклар каршына баскан, куллар иреклe.Шакмаклар тирәли ике аякта ике якка да сикерү. Сәяхәткә». Тәрбияче балаларга сәяхәткә барыргатәкъдим итә. –«Болынга». Зал буйлап төрле юнәлештә йөрү, тезләрне югары күтәрү - «үләннәр биек»; ике аякта сикерү – «чикерткәләр», туктау –«чәчәкләргә сокланыйк». Кыска гына ялдан соң җиңелчә йөгерү –«күбәләкләр кебек очабыз». 1.Б.т.-аяклар бергә, куллар янда. Кулларны алдачәбәкләү, б.т. ка кайту (4-5 т). 2.Б.т.- аяклар бергә, куллар билдә. Чүгәләргә, кулларны алда чәбәкләргә. Басарга, б.т. ка кайтырга(5-6 т). 3.Б.т.-тезләнгән, куллар билдә. Гәүдәне уңга бару,уң кулны янга җибәрү, тураю һәм б.т. ка кайту.Шулай ук сул якка эшләргә (4-6 т). 4.Б.т.-аяклар җиңелчә аерылган, куллар ирекле. Ике якка да борылып сикерү. (4-6 т).	1-атна	Атлап йөргәндә тигезлекне саклау күнекмәләре бирү, сикергәндә ярым бөкләнгән аякларга төшүне ныгыту.	“Куянка й”
		2-атна	Сикергәндә ярым бөкләнгән аякларга төшүне ныгыту, тупны бере-берсенә этеп җибәрергә өйрәтү.	«Поезд»
		3-атна	Сикергән вакытта аякларны азрак бекләп җиргә төшүне камиләштерү; тупны турыга тәгәрәтүне дәвам итү.	“ яңгыр һәм кояш”
		4-атна	Тупнытурыга тәгәрәткәндә көчлерәк этеп җибәрерүне камиләштерү . Дүрт аяклап тез белән терсәктә турыга йөрүне ныгыту.	«Поезд»

Ноябрь	Бер кешелек колоннада йөрү. Тәрбияченең «Казлар» сигналына балалар туктыйлар һәм «кыйгак-кыйгак» дип кычкыралар, аннан йөрүне дәвам итәләр. Чәчелеп йөгерү. 1.Б.т.- аяклар бергә, куллар ирекле. Кулларны яннан өскә күтәрү, аска төшерү, б.т. ка кайту (5 т). 2.Б.т.-аяклар бергә, куллар артта. Чүгәләргә, бармак очлары белән аяк башларына кагылырга. Торырга,б.т. кайтырга (5т.). 3.Б.т.-тезләнгән, куллар билдә. Куллар янга, уңга(сулга) иелергә; тураерга; б.т. ка кайтырга (3 әр тапкыр). 4.Б.т.-аркада яткан килеш, куллар янда. Аякларны алыш- тилеш бөгү һәм турайту- «кортлар тыпырчыналар», күнегүләр арасында кыска гынапауза ясарга. (2-3 тапкыр).	1-атна	Йөргән һәм йөгергән вакытта тәрбияче сигналына игътибар итәргә өйрәтү, тар сукмакта өйргәндә тигезлекне сакларга өйрәтү.	“Ояда кошлар”
		2-атна	Йөрү һәм йөгерүне тәрбияче сигналына карап чиратлаштыру, тар сукмактан йөргәндә тигезлекне саклауны камиләштерү , сикергән вакытта аякларны азрак бөкләп җиргә төшүне ныгыту	«Бакалар»-уен. Балалар шнур кырыена басалар. шнур буйлап ике аякта сикерәләр.
	Бер кешелек колоннада йөрү. Тәрбияченең «бал кортлары очтылар» сигналына балалар «без, без,без…» дип очалар. «Бал кортлары бал җыялар!»сигналына чүгәлиләр. Колоннада йөрүдән башлап уен кабатлана. 1.Б.т.-аяклар бергә, куллар артта. Куллар янга куллар белән канат кагынган шикелле кагыну. Б.т.ка кайту (3-4 тапкыр).	3-атна	Йөргән һәм йөгергән вакытта тәрбияче сигналына игътибар итүне ныгыту кыршаудан кыршауга сикерүне ныгытү, тупны турыга тәгәрәтү камиләштерү.	“Тычкан һәм мәче”

	2.Б.т.-аяклар җиңелчә аерылган, куллар билдә. Чүгәләргә, куллар башка -«куян колаклары». Торырга, б.т. ка кайтырга (4-5 тапкыр). 3.Б.т.-утырган, аяклар чалышындырылган, куллар билдә. Уңга (сулга) иелү, б.т. ка кайту (3 әр тапкыр). 4.Б.т.-аркада, куллар янда ирекле. Аякларны тездән бөгү, күкрәккә тидерү, куллар белән кочаклау.Аякларны турайту, б.т. ка кайту (4-5 тапкыр). 5.Бер кешелек колоннада йөрү.	4-атна	Бер калоннада йөрү һәм өйгерүне тәрбияче сигналына карап чиратлаштыру ; тупны бер -берeңә бәргәндә җитезлекне ныгыту. Дүрт аяклап төз белән терсәктә турыга йөрүне ныгыту.	“ Үз өеңне тап”
Декабрь	1.Бер кешелек колоннада йөрү. 2.Урында сикерү һәм йөгерү. (2 тапкыр кабатлана). 3.Тәрбияче ярдәме белән түгәрәк ясап басу. 4.Б.т.-Туры баскан килеш аяклар җиңелчә аерылган,куллар янда. Кулларны өскә күтәреп чәбәкләү, б.т.ка кайту (4-6 тапкыр кабатлана). 5.Б.т.-аякларны чалышындырып идәнгә утырган.Сулга борылып идәнгә арткы якта сугу, «тук» дип әйтү, б.т. ка кайту. Уңга борылып шулай ук эшләү (Һәр якка 3 әр тапкыр кабатлау). 6.Б.т. Туры баскан, аяклар җиңелчә аерылган, куллар төшкән. Алга түбән телергә, б.т. ка кайтырга(4-6 тапкыр). 7.Б.т.-корсакка яткан, аяклар туры, куллар ияк астында. Кулларны алга сузарга, б.т. ка кайтырга. 8.Б.т.-Туры баскан, аяклар җиңелчә аерылган, куллар билдә. Җиңелчә бөгелгән аякларда чүгәләү. «Йөреп алыйк»-тыныч йөрү	1 -атна	Төрле юнәлештә йөрергә һәм йөгерергә өйрәтү, тар сукмакта йөргәндә тигезлекне сакларга өйрәтү , сикергән вакытта аякларны азрак бекләп җиргә төшүне ныгыту	“Кошлар–кошкайлар”
		2 -атна	Түгәрәк буенча йөрү һәм йөгерүне өйрәнү,биеклектән сикерүне ныгыту ; тупны турыга тәгәрәтү камиләштерү	«Поезд»

	1.Аякларны югары күтәреп атлап йөрү. 2.«Кошлар очалар»-чәчелеп җиңелчә йөгерү. 3.Йөрү һәм түгәрәк ясап тезелү. 4.Б.т.-туры баскан, аяклар җиңелчә аерылган, куллар янда. «Таган»-кулларны алга, артка атындыру. (6 тапкыр кабатлау). 5 . Б . т . - идәнгә утырырга , аякларны чалышытырга, куллар билдә. «Тиктормас уенчык» -уңга, сулган борылу, борылганда «Тик» дип әйтү. Һәр якка 2-3 тапкыр кабатлау. 6.Б.т.-Туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган. Иелеп чүгәләргә, «утырдык» дип әйтергә, б.т. ка кайтырга (4-6 тапкыр). 7.Б.т.-аркага ятарга, аяклар туры, куллар гәүдә буенча. Тездән бөкләнгән аякларны күкрәккә тартырга, б.т. ка кайтырга. 8.Б.т.-туры басарга, аяклар бергә, куллар төшерелгән. «Чыпчыклар сикерәләр һәм очалар»-урында сикерү һәм чәчелеп йөгерү. 9.Бер-бер артлы йөрү.	3 -атна	Кубиклар арасыннан кубикларга тимичә йөрергә йөгерергә; тупны бер -береңә ике кубик арасыннан тәгәрәтергә өйрәнү, дүрт аяклап тез белән терсәктә турыга йөрүне ныгыту.	“Чыпчык һәм песи”
		4 -атна	Түгәрәк буенча йөрү һәм йөгерүне ныгыту, шнур астыннан чыгарга өйрәнү, Скамейкадан турыга йөрергә өйрәнү.	«кошлар – кошкайлар»
январь	1.Бер-бер артлы тезелеп йөрү. Тәрбияче сигналына туктау. (Кызыл түгәрәк күрсәтелә). 2.Чәчелеп йөгерү. 3.Йөрү һәм ирекле тезелү. 4.Б.т. туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган, куллар артта. «Кулларыңны күрсәт»-	1-атна	Түгәрәк буенча йөрү һәм йөгерүне өйрәнү,биеклектән сикерүне ныгыт у ; тупны турыга тәгәрәтү камиләштерү	“Куянкай.”

	кулларны алга сузарга-янга, б.т. ка кайтырга (4-6 т). 5.Б.т.-аякларны чалышындырып идәнгә утырырга. Уңга борылырга, «менә!» дип әйтергә; б.т. ка кайтырга. Шуны ук сулга борылып эшләргә. Һәр якка 3 әр тапкыр кабатларга. 6.Б.т. Туры басарга, аяклар җилкә киңлегендә, куллар янда. Алга түбән иелергә, йодрыклар белән тезгә кагылырга, б.т. ка кайтырга (4-6 тапкыр). 7.Б.т.-корсакка ятарга, аякларны сузарга, куллар күкрәктә. Кулларны алга сузарга, б.т. ка кайтырга. 8.Б.т.-туры басарга, аяклар бергә, куллар янда. «Туплар сикерә, туплар тәгәри»-урында сикерү һәм туры юнәлештә йөгерү. 9.Бер-бер артлы йөгерү.	2-атна	Төрле юнәлештә йөрергә һәм йөгерүгә өйрәтү, тар сукмактан йөргәндә тигезлекне сакларга өйрәтү, скамейкадан турыга йөргәндә тигезлекне сакларга өйрәнү.	«үз төсеңне тап»
	1.Парлап йөрү. 2.«Атлар»-аякларын тездән бөгеп югары кутәреп йөрү. 3.Йөрү,ирекле тезелү. 4.Б.т.- туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган, куллар артта «Кулларыңны күрсәт»-кулларны туры итеп алга сузарга, яңга, б.т. ка кайтырга (4-5т.) 5.Б.т.-аякларны чалышландырып идәнгә утырырга, куллар билдә.Уңга борылырга,	3 -атна	Төрле юнәлештә йөрергә һәм йөгерүгә өйрәтү не ныгыту; Сикергән вакытта аякларны азрак бөкләп җиргә төшүне ныгыту , тупны кубик тирәсендә сикертү.	“Аю балалары”

	аттта идәнгә сугарга, «шап!» дип әйтергә,б.т. га кайтырга.һәр якка 2-3 тапкыр кабатларга. 6 . Б . т . - туры басарга , аяклар җиңелчә аерылган,куллар янда. «Кечкенәләр һәм зурлар»-чүгәләргә, тезләрне кул белән кочакларга, б.т. ка кайтырга. 7.Б.т.-аркага ятарга, аяклар туры, куллар гәүдә буенча. Тездән бөкләнгән аякларны күкрәккә тартырга, тезләнергә йодырклар белән кагылырга,б.т. ка кайтырга. 8.Б.т.-туры басарга, аяклар бергә, куллар янда. Урында сикерү, йөгерү. 9.Бер-бер артлы йөрү.	4-атна	Төрле юнәлештә йөрергә һәм йөгерүгә өйрәтү, тупны кольцо тирәсендә тәгәрәтү. Сикергән вакытта аякларны азрак бөкләп җиргә төшүне ныгыту	“Йонлач көчек”
феврвль	1.Төркемләп йөрү. 2.«Самолетлар» сигналына бүлмә буйлап җиңелчә йөгерү, куллар «канатлар». 3.Йөрү һәм ирекле тезелү. 4.Б.т.-туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган, куллар гәүдә буенча. «Самолетка кул болгыйк»-кулларны өскә күтәрергә, болгарга, б.т. ка кайтырга. 5.Б.т.-идәнгә утырырга, аяклар чалышындырган, куллар билдә. «Самолет кайда? Күрсәт»-сулга-артка борылырга, сул	1 -атна	йөрү һәм йөгерүне тәрбияче сигналына карап чиратлаштыру, тар сукмактан йөргәндә тигезлекне саклауны камиләштерү ; шнур астынна чыгарга өйрәнүне ныгыту.	«үз өеңне тап»

	кулны болгарга, б.т. ка кайтырга. Һәр якка 2-4 тапкыр кабатларга. 6.Б.т.-туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган, куллар буенча. «Самолет төште»-алга иелергә, чүгәләп «утырдык» дияргә, б.т. ка кайтырга (5-6тапкыр). 7.Б.т.-корсакка ятарга, аяклар туры, куллар күкрәк турысында. «Самолет очты-кулларны янга җибәрергә, бөгелергә, б.т. ка кайтырга. 8.Җиңелчә йөгерү, ике аякта сикерү. 9.«Машинада киттек» - аякларны шакылдатып йөрү.	2 -атна	Төрле юнәлештә йөрү һәм йөгерүне ныгыту. сикергәндә тигезлекне саклау.	“Чыпчыклар ояда”
	1.Кулга шалтыравык тотып бер-бер артлы йогерү. 2.Җиңелчә йөгерү, урында уң һәм сул аякларны чиратлаштырып тыпырдап алу. 3.Йөрү һәм ирекле тезелү. 4.Б.т.-туры балаларга, аяклар җиңелчә аерылган, шалтыравык тоткан куллар гәүдә янында. Кулларны алга-артка атындыру. 5-6 тапкыр кабатларга. 5.Б.т.-аякларны чалышындырып идәнгә утырырга. «Шалтыравыкны качыр»-уңга борылырга һәмшалтыравыкны артка яшерергә, «юк» дип әйтергә, б.т. ка кайтырга. Шуны ук сулга борылып эшләргә. Һәр якка 2-3 тапкыр кабатларга. 6.Б.т.-туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган, куллар аста. Алга иелергә, тезләрдә шалтыратырга, б.т. ка кайтырга. 7.Б.т.-аркага ятарга, аяклар тездән бөгелгән. Тезләрне мөмкин кадәр югары күтәреп аякларны идәнгә шакылдатырга. 8 тапкыр кабатларга. 8.Бер кешелек колоннада тәрбияче артыннан йөрү.	3 -атна	Йөргән һәм йөгергән вакытта тәрбияче сигналына игътибар итүне ныгыту кыршаудан кыршауга сикерүне ныгытү, тупны турыга тәгәрәтү камилләштерү.	“Чыпчыклар һәм песи”
		4-атна	Йөргәндә кубик аша атлап чыгарга , шнур астыннан үрмәләп чыгарга өйрәнү, Тупны шнур аша алга ыргытырга өйрәнү.	“Бакалар”

март	1.Бер кешелек колоннада йөрү. 2.«Куяннар»-урында сикерү, аннан сон йөгерү. 3.Йөгерү, ирекле тезелү. 4.Б.т.-туры баскан, куллар төшкән. «Таганнар»-кулларны алга-артка атындыру. 5-6 тапкыркабатларга. 5 . Б.т . - идәнгә утырырга , аякларны чалышындырырга, куллар алда. «Куяннар кишер яшерделәр»-уңга (сулга) борылырга, кулны артка җибәрергә, б.т. ка кайтырга. 6.Б.т.-туры баскан, аяклар җилкә киңлегендә, куллар төшкән. Алга түбән иелергә, чәбәкләргә, б.т.ка кайтырга (4-5 тапкыр) 7.Б.т.-аркага ятарга, аяклар туры, куллар гәүдә янында. Тездән бөкләгән аякларны тартырга, куллар белән тезгә чәбәкләргә, б.т. ка кайтырга. 8.Б.т.-туры басарга, аяклар бергә, куллар аста. Төрле юнәлештә йөгерү.9.Йөрү.	1 -атна	Түгәрәк буенча йөрү һәм йөгерүне йөрү барышында каршылыкларны атлап чыгарга өйрәнү ,биеклектән сикерүне ныгыту ; тупны турыга тәгәрәтүне камиләштерү	“Куянкай”
		2 -атна	Парлап йөрергә һәм йөгерергә өйрәнү , биеклеккә сикерү алымнары белән танышу , тупны тәгәрәткәндә җитезлекне артыру,	“Үз төсеңне тап”
	Божралар куелган түгәрәк буйлап йөрү һәм йөгерү:-түгәрәкнең ¾ өлеше, йөгерү-тулы түгәрәк; туктау,икенче якка борылу, күнегүне кабатлау.\ 1.Б.т.-аяклар бергә, божра уң кулда. Кулларны яннан өскә күтәрү, божраны сул кулга бирү. Кулларны яннан аска төшерү. Кулларны яннан өскәкүтәрү, божраны уң кулга бирү. Кулларны яннанаска төшерү. (4-5 тапкыр). 2.Б.т.-аяклар бергә, божралар терсәктән бөгелгән кулларда, күкрәк турысында. Чүгәләргә, божраны алга сузарга, куллар	3-атна	Түгәрәк буенча йөрү һәм йөгерүне ныгыту; тупны җиргә бәреп ике кул белән тотып алуны ныгыту,скамекадан үрмәләүне камилләштерү	«яңгыр һәм кояш»

	туры. Басарга, б.т. ка кайтырга (4-5 тапкыр). 3.Б.т.-тезләнгән, бoҗраны уң аяк башына куярга,тураерга. Уңга борылырга. Уңга борылырга,боҗраны алырга, б.т. ка кайтырга. Сул якка борылып шуны ук эшләргә (3 әр тапкыр) 4.Б.т.-аяклар җиңелчә аерылган, куллар ирекле,божра идәндә. Боҗра тирәли ике аякта сикерү(берничә тапкыр сикергәч пауза ясау) 3 әр тапкыр. 5.Боҗраларны кулга тотып бер кешелек колоннадайөрү.	4 -атна	Баскыч таягын баскычка менгәндә дөрес тотарга өйрәнү, йөрү барышында каршылыкларны атлап чыгарга өйрәнүне дәвам итү.	“Автомбиль ләр”
апрель	«Шар» уены, җитәкләшеп түгәрәк ясап басу. Әкренләп артка китеп «өреп» шар кабарту. Тәрбиячеенең «Ах, шар шартлады» сигналы балалар кулларны җибәрәләр һәм чәбәклиләр.. 1.Б.т.-аяклар бергә, флажоклар ике кулда аста. Яннан флажокны өскә күтәрергә, аска төшерергә. (4-5 тапкыр). 2.Б.т.-аяклар бергә, флажоклар терсәктән бөгелгән кулларда, җилкә турысында. Чүгәләргә, флажокларбелән идәнгә кагылырга. Басарга, б.т. ка кайтырга (5 тапкыр). 3.Б.т.-аяклар җилкә киңлегендә, флажоклар ике кулда да аста. Уңга борылу, уң кулдагы флажокны җилфердәтү. Тураерга, б.т. ка кайтырга. Шуны ук сул якка эшләргә. (3 тапкыр). 4.Б.т.-аяклар бергә, флаглар ике кулда да аста. 1-8 санап урында ике аякта сикерү (2 тапкыр). 5.Бер кешелек колоннада йөрү. Ике флаг та уң кулда, өскә күтәрелгән.	1 -атна	Бер калоннада йөрү һәм өйг е р үне тәрбия ч е сигналына карап чиратлаштыру ; скамейкадан йөргәндә тигезлекне сакларга өйрәнү; Биеклекә сикерүне камиләштерү.	“Карусель”
		2-атна	Бер калоннада йөрү һәм йөгерү, тупны җиргә бәреп ике кул белән тотып алуны ныгыту, ераклыкка сикерү алымнары белән танышу	“Аю- бүре”

	Бер кешелек колоннада йөрү, йөгерү, чәчелеп йөрү һәм йөгерү. Гомуми үсеш бирүче күнегүләр. 1. Б.т.-аяклар бергә, куллар артта. Кулларны яннан өскә күтәрү, баш өстендә чәбәкләү. Кулларянда, б.т. ка кайтырга (4 тапкыр). 2. Б.т.-шулай ук. Чүгәләргә кулларны алга сузарга. Басарга, б.т. ка кайтырга. (4-5 тапкыр). 3. Б.т.-аяклар җилкә киңлегендә, куллар билдә.Уңга иелергә, тураерга, сулга иелергә, б.т. какайтырга (3 тапкыр). 4. «Тупны тап» Тәрбияче 3-4 тупны туры юнәлештә тәгәрәтеп җибәрә, балалар төркемнән куып тупны тотарга. 5. Бер кешелек колоннада йөрү.	3-атна	Бер калоннада йөрү һәм өйөгерү ; тупны өскә бәреп ике кул белән тотып алуны кабатлау. Тактадан шуышу	“Аю балалары” гимнастик скамейкада. “Аяклар белән тыпырдыйбыз”
		4-атна	Йөргәндә кубик аша атлап чыгарга , шнур астыннан үрмәләп чыгарга өйрәнү , скамейкадан ян белән йөрүне камилләштерү.	“Куык” “тигез юл буйлап”
май	Кулга шалтыравык тотып бер-бер артлы йогерү. 2. Җиңелчә йөгерү, урында уң һәм сул аякларны чиратлаштырып тыпырдап алу. 3. Йөрү һәм ирекле тезелү. 4. Б.т.-туры балаларга, аяклар җиңелчә аерылган, шалтыравык тоткан куллар гәүдә янында.Кулларны алга-артка атындыру. 5-6 тапкыр кабатларга. 5. Б.т.-аякларны чалыштырып идәнгә утырырга . «Шалтыра выкны качыр»-уңг а борылырга һәм шалтыравыкны артка яшерергә, «юк» дип әйтергә, б.т. ка кайтырга. Шуны ук сулга борылып эшләргә. Һәр якка 2-3 тапкыр кабатларга. 6. Б.т.-туры басарга, аяклар җиңелчә аерылган, куллар аста. Алга иелергә, тезләрдә шалтыратырга, б.т. ка кайтырга. 7. Б.т.-аркага ятарга, аяклар тездән бөгелгән. Тезләрне мөмкин кадәр югары күтәреп аякларны идәнгә шакылдатырга. 8 тапкыр кабатларга. 8. Бер кешелек колоннада тәрбияче артыннан йөрү.	1-атна	Төрле юнәлештә йөрү һәм йөгерүне ныгыту. Бау аша сикерү алымнарын кабатлау, тупны өскә бәреп ике кул белән тотып алуны кабатлау.	“Кошлар-кошкайлар”
		2 -атна	Төрле юнәлештә йөрү һәм йөгерүне тәрбияче сигналына карап чиратлаштыру, сикергән вакытт а аякларны азрак бекләп җиргә төшүне камилләштерү , тупны ераклыкка ыргыту	“Чоланда тычканнар”

	«Шар» уены, җитәкләшеп түгәрәк ясап басу. Әкренләп артка китеп «өреп» шар кабарту. Тәрбияченең «Ах, шар шартлады» сигналы балалар кулларны җибәрәләр һәм чәбәклиләр.. 1.Б.т.-аяклар бергә, флажоклар ике кулда аста.	3-атна	Төрле юнәлештә йөрү һәм йөгерү , каршылыкларны атлап чыгарга өйрәнү, дүрт аякта кубиклар арасында йөрүне камилләштерү	“Чыпчык һәм песи”
	Яннан флажокны өскә күтәрергә, аска төшерергә. (4-5 тапкыр). 2.Б.т.-аяклар бергә, ленталар терсәктән бөгелгән кулларда, җилкә турысында. Чүгәләргә, ленталар белән идәнгә кагылырга. Басарга, б.т. ка кайтырга (5 тапкыр). 3.Б.т.-аяклар җилкә киңлегендә, ленталар ике кулда да аста. Уңга борылу, уң кулдагы лентаны җилфердәтү. Тураерга, б.т. ка кайтырга. Шуны ук сул якка эшләргә. (3 тапкыр). 4.Б.т.-аяклар бергә, ленталар ике кулда да аста. 1-8 санап урында ике аякта сикерү (2 тапкыр). 5.Бер кешелек колоннада йөрү. Ике лента та уң кулда, өскә күтәрелгән.	4-атна	Бер калоннада йөрү һәм йөгерү, тупны җиргә бәреп ике кул белән тотып алуны ныгыту, ераклыкка сикерү алымнарын ныгыту.	

2.6. Балалар эшчәнлеген оештыру формалары.

Программа бурычларын чишү төрле формаларда тормышка ашырыла:

-махсус оештырылган белем бирү эшчәнлеге;

-режим моментларында оештырылучы белем бирү эшчәнлеге;

-балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге.

Балаллар эшчәнлегендә кулланылучы форма һәм методлар:

Белем бирү өлкәләре	Балалар эшчәнлеге төрләре	Белем бирүэшчәнлеген оештыру формалары
“Социаль-коммуникатив үсеш”	Уен, хезмәт, аралашу	Уен күнегүләре Индивидуаль уен Тәрбияче белән бергә уен Яшьтәшләре белән уйнау Уен уку әңгәмә күзәтү китаплар карау бәйрәм экскурсия

		эшләр кушу дежур тору
“Танып белү үсеше”	Тәҗрибә-тикшерү	Күзәтү Уен-тәҗрибә Тикшерү эшчәнлеге Төзү Үстерелешле уен Экскурсия Әңгәмә хикәя интеграцияле эшчәнлек Проблемалы ситуация
«Сөйләм үсеше»	Аралашу. Китаплар, матур әдәбият белән танышу	Китаплар карау уенлы ситуация Дидактик уен Ситуацияле сөйләшү Әңгәмә Интегратив эшчәнлек Җырлы-биюле уен Уен-драматизация уку Сөйләү уен
«Сәнгати-эстетик үсеш»	Рәсем ясау Рәсемнәр карау Әвәләү Кисеп ябыштыру Төзү Музыкаль эшчәнлек Әдәби текстны кабул итү театраль эшчәнлек	Уен Күргәзмә оештыру Классик, балалар җырларын тыңлау Музыкаль-дидактик уен Музыкаль уен, биюләр өйрәнү күмәк җырлау
«Физик үсеш»	Хәрәкәтчәнлек	Хәрәкәт элементлары белән уенлы әңгәмә уен иртәнге гимнастика Интегратив эшчәнлек Күнегүләр Әңгәмә Сөйләү уку Проблемалы ситуация чишү

2.7. Икенче кечкенәләр төркемендә еллык планлаштыру.

Чорның интеграция- ләүче темасы	**Педагогик бурычлар**	**Йомгаклау чаралары**
Сау бул, җәй, исәнме, бакча!	Балаларда балалар бакчасына кайтуга карата шатлык уяту. Балалар бакчасы белән якын-	Бакча тормышы белән танышу

(августның 4 нче атнасы — сентябрьнең 1 нче атнасы)	тирәлек буларак таныштыруны дәвам итү: бакча хезмәткәрләренең профессияләре (тәрбияче, тәрбияче ярдәмчесе, музыка җитәкчесе, табиб, ишегалды себерүче), предметлы тирәлек, бакчада үз-үзеңне тоту кагыйдәләре, яшьтәшләре белән мөнәсәбәтләр. Төркемнең әйләнә-тирә мохите белән, бакча бүлмәләре белән танышуны дәвам итү. Уенчыкларны карарга, аларның формасын, төсен, төзелешен әйтергә тәкъдим итү. Уен вакытында балаларны бер-берсе белән таныштыру (әгәр инде таныш булсалар, бер-берләрен искә төшерергә булышу). Балалар арасында дустанә мөнәсәбәт формалаштыру (коллектив белән сәнгати эш, дуслык турында җыр, уртак уеннар).	
Көз (сентябрьнең 2 – 4 нче атналары)	Балаларның көз турында (табигатьтә, кешеләрнең киемнәрендә, балалар бакчасы участогында), уңыш җыю, кайбер яшелчәләр, җимешләр, җиләкләр, гөмбәләр турында күзаллауларын киңәйтү. Авыл хуҗалыгы һөнәрләре белән (тракторчы, сыер савучы һ.б.) таныштыру.Табигатьтә үз-үзеңне тоту куркынычсызлыгы кагыйдәләре белән таныштыру. Табигатькә сак караш тәрбияләү. Һавада йөргәндә балаларга көзге яфраклар җыярга һәм аларны карарга тәкъдим итү. Көз турында шигырьләр өйрәнү. Көзге табигатьнең матурлыгын күрә белү сәләтен үстерү, һава торышын күзәтүләр алып барырга өйрәтү. Йорт хайваннары һәм кошлары турында белемнәрен киңәйтү. Урман җәнлекләренең һәм кошларының тәртибендәге көзге үзенчәлекләр белән таныштыру. Көз темасына рәсемнәр, аппликацияләр ясарга һәм әвәләп ясарга теләк уяту.	Төркем бүлмәсен көз темасына бизәү. Көз турында шигырьләр өйрәнү. Көз темасына рәсемнәр, аппликацияләр ясау һәм әвәләү. “Көзге байлык” конкурсы уздыру.
Мин һәм минем гаиләм(октябрьнең 1–2 нче атналары)	Сәламәтлек һәм сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру. «Мин» образын формалаштыру. Үзеңнең йөзең һәм тәнең турында кайгырту буенча элементар күнекмәләр формалаштыру. Үзенең тышкы кыяфәте турында күзаллау тудыру. Гендер күзаллауларын үстерү. Үзенең исемен, фамилиясен, гаилә әгъзаларының исемнәрен атарга теләк уяту, үзе турында беренче затта	Сюжетлы – рольле уен: “Гаилә”. Әти-әниләрнең исемнәрен өйрәнү

	сөйләргә өйрәтү. Үз гаиләсе турында күзаллауларын баету.	
Минем өем, минем шәһәрем (октябрьнең 3 нче атнасы — ноябрьнең 2 нче атнасы)	Йорт белән, йорт кирәк-яраклары, җиһазлар, көнкүреш приборлары белән таныштыру. Туган шәһәр (авыл), аның атамасы, төп истәлекле урыннары белән таныштыру. Транспорт төрләре, шул исәптән шәһәр транспорты, шәһәрдә үзеңне тоту кагыйдәләре, элементар юл хәрәкәте кагыйдәләре, светофор, җир өсте һәм җир асты кичүләре (ата-аналар белән үзара багланыш) белән таныштыру. «Шәһәр» профессияләре (милиционер, сатучы, чәч кисүче, табиб, машина йөртүче, автобус шоферы) һөнәрләре белән таныштыру.	Шәһәре турында сөйләшү, исемен әйтергә өйрәнү. Төзү материаллары белән уйнау. "Биек һәм тәбәнәк йортлар". "Әнием минем" Әниләр көне. Уенлы кунегү "Юлны көйләүче " ("Регулировщик »).
Яхшы сыйфатлар.	Балаларны иптәшләренә инсафлы, ягымлы, тыйнак, сабыр булырга өйрәтү, яхшы сыйфатлар тәрбияләү.	Аз хәрәкәтле уен "Мәликә" "Ягымлы сүзләр" уены Дид. уен " Нәрсә яхшы-нәрсә начар". Әңгәмә: "Ягымлы булыйк".
Яңа ел бәйрәме(ноябрьнең 3 нче атнасы — декабрьнең 4 нче атнасы)	Балаларның турыдан-туры укыту өлкәсендә дә, мөстәкыйль эшчәнлегендә дә Яңа ел һәм Яңа ел бәйрәме тирәсендә балалар эшчәнлегенең барлык төрләрен (уен, коммуникатив, хезмәт, танып белү-тикшеренү, продуктив, музыкаль-сәнгати, укулар) оештыру.	Яңа елга багышланган балалар бәйрәме
Кыш (гыйнварның 1–4 нче атналары)	Кыш турында күзаллауларны киңәйтү. Кышкы спорт төрләре белән таныштыру. Кышын үз-үзеңне тоту иминлеге турында күзаллау формалаштыру. Су һәм боз белән экспериментлар ясау барышында тикшеренү һәм танып белү кызыксынуы формалаштыру. Табигатькә сак караш, кышкы табигатьнең матурлыгын күрә белү сәләтен тәрбияләү. Табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында (һава үзгәрешләре, кыш көне үсемлекләр, җәнлекләр һәм кошларның үз-үзен тотуы) күзаллауларны киңәйтү. Һәрвакыт кыш була торган урыннар турында беренчел күзаллаулар формалаштыру. Балаларның индивидуаль һәм яшь үзенчәлекләренә туры китереп, турыдан-туры укыту һәм мөстәкыйль эшчәнлекнең төрле төрләре вакытында алган тәэсирләре белән уртаклашу теләге тудыру.	Балалар иҗаты күргәзмәсе. Кошларга җимлекләр ясау.
Ватанны	Патриотик тәрбияне гамәлгә ашыру. «Хәрби»	Әтиләргә бүләк ясау.

саклаучылар көне (февральнең 1–3 нче атналары)	һөнәрләр белән таныштыру. Ватанга мәхәббәт тәрбияләү. Беренчел гендер күзаллаулары формалаштыру (малайларда көчле, кыю булу, Ватанны саклаучылар булырга омтылу хисләре тәрбияләү).	“Минем әтием” – фотокүргәзмә Әти турында шигырь өйрәнү.
8 Март (мартның 2–4 нче атналары)	Гаилә һәм әниләргә, әбиләргә мәхәббәт темасы тирәсендә балалар эшчәнлегенең барлык төрләрен (уен, коммуникатив, хезмәт, танып белү-тикшеренү, продуктив, музыкаль-сәнгати, укулар) оештыру. Тәрбиячеләргә карата хөрмәт тәрбияләү.	8 Март бәйрәме. “Әбиләр һәм оныклар” бәйге – уен. Балалар иҗаты күргәзмәсе, күңел ачулар, коллектив иҗат, балалар уены.
Халык мәдәнияте һәм традицияләре белән танышу	Халык уенчыклары турында күзаллауларны киңәйтү (Дымково уенчыгы, матрешка һ.б.). Халык кәсепләре белән таныштыру. Халык авыз иҗаты белән таныштыруны дәвам итү. Фольклорны балалар эшчәнлегенең барлык төрләрендә файдалану.	Халык уеннары уйнау. Санамыш өйрәнү. Балалар иҗаты күргәзмәсе.
Яз (апрельнең 1–4 нче атналары)	Яз турында күзаллауларны киңәйтү. Табигатькә сак караш, язгы табигатьнең матурлыгын күрә белү сәләтен тәрбияләү. Табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында (һава үзгәрешләре, яз көне үсемлекләр, җәнлекләр һәм кошларның үз-үзен тотуы) күзаллауларын киңәйтү. Табигатьтәге иң гади бәйләнешләр турында күзаллауларны киңәйтү (җылытты — үләннәр үсеп чыкты һ.б.). Балаларның яз турында тәэсирләрен сәнгати эшчәнлекнең төрле төрләрендә чагылдыру теләге уяту.	Балалар иҗаты күргәзмәсе. “Яз” турында шигырь өйрәнү.
Җәй (майның 1–4 нче атналары**)**	Балаларның җәй турында, сезонлы үзгәрешләр турында (табигатьтәге үзгәрешләр, кешеләр киемендә, балалар бакчасы участогында) күзаллауларын киңәйтү. Җимеш һәм яшелчә бакчасы үсемлекләре турында элементар күзаллаулар булдыру. Су һәм ком белән эксперимент барышында тикшеренү һәм танып белү кызыксынуын формалаштыру. Табигатькә сак караш, җәйге табигатьнең матурлыгын күрә белү сәләтен тәрбияләү.	Балалар иҗаты күргәзмәсе. Урамда хәрәкәтле уеннар

2.8. Икенче кечкенәләр төркемендә ата-аналар белән эш планы

Максат: балаларның сәламәтлекләрен саклау, ныгытү һәм аларны хәл итү юлларын бергәләп эзләү; бакча һәм гаиләнең балага карата таләпләрен берләштерү, килештерү; һәр баланың гаиләсендәге атмосфераны өйрәнү; иҗади бурычлар билгеләү һәм аларны хәл итү юлларын бергәләп эзләү; ата-аналарга тәрбияләү процессында ярдәм итү.

Айлар	Эш төре				
	1 атна	2 атна	3 атна	4 атна	5 атна

Сентябрь	1. 2 кечкенәләр төркемендә узачак белем бирү эшчәнлеге белән кыскача таныштырып үтү. М.: балалар бакчасы тормышы белән якыннан таныштыру. 2. Төркем бүлмәсен көз темасына бизәргә ярдәмләшү. М.: әти-әниләрне күмәк эшкә тарту. 3. Бакча кагыйдәләрен искә төшерү. М.: балалар бакчасының эчке тәртип кагыйдәләрен төгәл үтәүләренә ирешү. 4. Балаларны исәнләшеп керергә өйрәтүне дәвам итү. М.: әдәп-әхлак кагыйдәләре тәрбияләү. 5. Ата-аналар взносларын түләүгә квитанцияләр белән эш. М.: ата-аналар взносларын 15 числога кадәр түләп бетерүләренә ирешү.	1. “Экстремизму – Нет!” темасына турында мәгълүмат бирү, әңгәмә кору. 2. Бала белән тирә-юньне күзәтергә тәкъдим итү. “Көз җитте” М.: күзәтүчәнлекне һәм сөйләм телен үстерү, матурлыкны күрә белергә өйрәтү. 3. Әңгәмә: “Һава торышына карап киендерү”. М.: игътибарлылык тәрбияләү, яхшы мөгаләмә булдыру. 4. Ата-аналар взносын түләү буенча әңгәмәләр. М.: взносларны вакытында түләүләренә ирешү. 5. Татар халык экиятләрен укырга киңәш итү. М.: кичке укулар оештыру.	1. Көз көне ничек авырмаска?” Шәфкать туташы киңәшләре. Максат: көзге авыруларны кисәтү чаралары. 2. Балаларның бакчада үз-үзләрен тотышы турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өйрәтү. 3. Әти-әниләр белән балаларның бакчада үз-үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балалар белән өйдә тәртип турында сөйләшүләренә ирешү. 4. Өйгә кайтып киткәндә чишенү бүлмәсендәге тәртип турында әңгәмә. М.: балалар бакчасындагы тәртип кагыйдәләрен ныгыту. 5. Ял көне балалар белән көзге пракны күзәтергә тәкъдим итү. М.: көзге матурлыкка соклана белү сыйфатлары тәрбияләү, сөйләм телен үстерү.	1. “Грippка каршы прививка ясату” Шәфкать туташы киңәшләре. М.: грипны кисәтү чаралары. 2. Балаларның бакчада үз-үзләрен тотышы турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өйрәтү. 3. Әти-әниләр белән балаларның бакчада үз-үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балалар белән өйдә тәртип турында 4. Өйгә кайтып киткәндә чишенү бүлмәсендәге тәртип турында әңгәмә. М.: балалар бакчасындагы тәртип кагыйдәләрен ныгыту. 5. Ял көне балалар белән көзге пракны күзәтергә тәкъдим итү. М.: көзге матурлыкка соклана белү сыйфатлары тәрбияләү, сөйләм телен үстерү.	

Октябрь					
	1. Балаларны вакытында балалар бакчасына йөртү буенча әңгәмәләр. М.: әти-әниләрнең эчке тәртип кагыйдәләрен үтәүләренә ирешү. 2.Татар телендә китаплар укырга тәкъдим итү. М.: балаларны татар әдәбияты белән таныштыру. 3. Әңгәмә:"Салкын тиюдән профилактика чаралары". М.: күзге чордагы авыруларны кисәтү. 4. Шкафларда тәртип булдыру турында әңгәмә. М.: балалар шкафларында тәртип сакларга күнектерү. 5. "Түтәлләрдәге тылсым" табигый материаллар кулланып күргәзмә уздыру. М.: ата-аналарны иҗади эшкә тарту.	1. Балаларны вакытында балалар бакчасына йөртү буенча әңгәмәләр. М.: әти-әниләрнең эчке тәртип кагыйдәләрен үтәүләренә ирешү. 2. Әти-әниләрнең исемнәре әйттерергә тәкъдим иттерү. М.: әти-әниләрнең исемнәрен ныгыту. 3. Әңгәмә:"Балалардагы киреләкне ничек җиңәргә? ". М.: балаларның тотышларындагы үзенчәлекләрне аңлату. 4. Тән чисталыгы турында әңгәмә. Максат: балаларны чиста йөртергә күнектерү. 5. Ял көннәрендә паркка бару. М.: гаилә белән паркка барырга киңәш итү.	1. Балалар белән юлдагы машиналарны күзәтергә тәкъдим итү. М.: балаларның күзаллауларын баету , сөйләм телен үстерү. 2. Күчмә папка "Шәһәребез буйлап күз атлый". М.: көз билгеләре белән таныштыру. 3.Шәһәр объектлары (урам,йорт, кибет, шифаханә) күзәтергә тәкъдим итү . М.: бала белән үзара элемтәне ныгыту, сөйләм телен үстерү. 4. Сезонга карап киендерү турында әңгәмә. М.: балаларның сәламәтлекләрен кайгырту. 5. Көз бәйрәменә әзерлек. М.: балалар бакчасында өйрәнгән шигырьләрне, җырларны ныгыту.	1. Балалар белән яши торган шәһәре турында сөйләшү. М.: балаларның күзаллауларын баету , сөйләм телен үстерү. 2. Күчмә папка "Яшелчәләрнең файдасы". М.: яшелчәләрнең файдасы белән таныштыру. 3. Шәһәрдәге паркта йөрергә тәкъдим итү . М.: бала белән үзара элемтәне ныгыту, сөйләм телен үстерү. 4. Сезонга карап киендерү турында әңгәмә. М.: балаларның сәламәтлекләрен кайгырту. 5. Тәртип турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балалар белән тәртип турында сөйләшү.	1. Транспорт төрләре турында әңгәмә кору. М.: балаларның күзаллауларын баету , сөйләм телен үстерү. 2. "Грипптан саклану чаралары". Максат: суган, сарымсакның профилактик әһәмиятен аңлату. 3. Балалар белән юл йөрү кагыйдәләрен кабатлау. М.: юл йөрү кагыйдәләрен ныгыту.
Ноябрь					
	1. "Каләм, буяулар кулланабыз". М.: каләм тотарга, буяуны дөрес кулланырга өйрәтүне дәвам итү. 2. Тәртип турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балалар белән тәртип турында	1. Балалар белән уенчыкларны бүлешеп уйнау турында сөйләшү. М.: кешелеклелек сыйфатлары тәрбияләү. 2. Индивидуаль әңгәмәләр : "Урамга киенәбез". М.: мөстәкыйль киенергә	1.Взнослар түләнешен тикшерү. М.: ата-аналар взносын вакытында түләп бетерүләренә ирешү. 2. Әңгәмә: "Ягымлы булыйк". М.: әти-әниләр, балалар,	1. Рәсемле китаплар буярга киңәш бирү. М.: карандаш тотуны ныгыту, төсләрне кабул итәргә өйрәтү 2. Әңгәмә: "Уенчыкларны бүлешеп уйнау". М.: әти-	1. Төркемне бизәү өчен кар бөртекләре әзерләү. Максат: әти-әниләр белән бергәләп эшләүне дәвам итү. 2. Әңгәмә: "Нинди уеннар уйныйбыз? М.:

	сөйләшү.	өйрәтүне дәвам итү. 3. Тәртип турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балалар белән тәртип турында сөйләшү.	тәрбиячеләр бер-берсенә ягымлы булырга, хөрмәт белән карарга тиеш икәнлеген төшендерү. 3. “Сезнең фикерләр...” М.: эти-әниләрдән язмача теләкләр, тәкъдимнәр кабул итү, бердәм эшләү теләген үстерү. 4. “Әдәплелек дәресләре” әңгәмә. М.: әдәплелек кагыйдәләрен ныгыту. 5. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү.	әниләрнең балаларга уенчыкларны бүлешеп уйнарга кирәклеген төшендерү. 3. “Сезнең фикерләр...” М.: эти-әниләрдән язмача теләкләр, тәкъдимнәр кабул итү, бердәм эшләү теләген үстерү. 4. “Урамда тоту кагыйдәләре” әңгәмә. М.: үзеңне тоту кагыйдәләрен ныгыту. 5. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү.	балалар бакчасында уйнаган уеннарны өйдә ныгытырга тәкъдим итү. 3. “Сезнең фикерләр...” М.: эти-әниләрдән язмача теләкләр, тәкъдимнәр кабул итү, бердәм эшләү теләген үстерү. 3. Өйдә балалар белән табышмаклар чишү. М.: фикерләү сәләтен үстерү.
Декабрь					-
	1.Төркемне бизәү өчен кар бөртекләре әзерләүне дәвам итү. М.: эти-әниләр белән бергәләп эшләүне дәвам итү. 2. Әңгәмә: “Өйдә Яңа елга ничек әзерләнәбез? М.: балалар белән сөйләшергә тәкъдим итү. 3. Шәһәр урамы буенча сәяхәт итү. М.: кышыкы матурлыкны күрә белергә өйрәтү, сөйләм телен үстерү. 4. Өйдә балалар	1.Взносларны түләү турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: взносларны вакытында түләп бетерүләренә ирешү. 2. Азнакай шәһәренең Яңа ел бәйрәменә бизәлешен күзәтү. М.: Яңа ел бәйрәме турында белемнәрен тулыландыру, күзәтүчәнлекне үстерү. 3. Яңа ел бәйрәме турында әңгәмә. М.: Яңа ел бәйрәме турында мәгълүмат бирү, сөйләм телен үстерү.	1.Взносларны түләү турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: взносларны вакытында түләп бетерүләренә ирешү. 2. Яңа ел бәйрәме турында сөйләшү, әзерләнү. М.: Яңа ел бәйрәме турында белемнәрен тулыландыру, күзәтүчәнлекне үстерү. 3. Күчмә папка “Грипптан саклану чаралары”. М.: сәламәтлеккә	1.“Тылсымлы яна ел уенчыгы” конкурсы максатлары белән таныштыру. М.: эти-әниләр , балалар бакчасы белән бәйләнешне ныгыту. 2. Яңа ел бәйрәменә костюмнарны әзерләп бетерү. М.: Яңа ел бәйрәменә эти-әниләр белән берлектә әзерләнү.	- - - - -

	белән өйне бизәргә кар бөртекләре кисү, элү. М.: матурлык һәм бәйрәм хисе уяту 5. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүлә- ренә ирешү.	4. Яңа ел бәйрәменә шигырьләрне, җырларны кабатлау. М: бәйрәмгә әзерләнү.	карата игътибарлылык тәрбияләү. 4. Яңа ел бәйрәменә шигырьләрне, җырларны кабатлау. М.: бәйрәмгә әзерләнү. 5.Яңа ел бәйрәменә костюмнар әзерләү. М.: бакча эшенә тарту, бердәм эшчәнлекне арттыру.	3. Балалар бакчасында өйрәнгән уеннарның сүзләрен тәкъдим итү. М.: уеннарны өйдә ныгыту. 4. Шәһәр чыршысына бару, күзәтү. М.: бәйрәм турында белемнәрен арттыру, сөйләм телен үстерү. 5. Б.Рәхмәтнең «Кыш бабай» шигырен яттан сөйләү. М.: шигырьне яттан сөйләүгә омтылышларын хуплау, балаларда Кыш бабайга, Яңа ел бәйрәменә карата уңай хисләр тәрбияләү.	
Январь					-
	1. Күчмә папка “Чисталыкка өйрәник”. М.: сәламәтлеккә карата игътибарлылык тәрбияләү. 2. Кошларга җимлек элергә чакыру. М.: ярдәмләшү теләге булдыру. 3. Ата-аналар взносын түләү буенча әңгәмәләр. М.: взносларны вакытында түләүләренә ирешү.	1. Взносларны вакытында түләү буенча әңгәмәләр. М.: взносларны вактында түләп бетерүләренә ирешү. 2. Уен мәйданчыгын кардан чистартырга ярдәм итү. М.: эти-әниләрне уртак эшкә тарту. 3. Прививкалар турында әңгәмәләр. М.: прививкаларны вакытында ясатып баруларына ирешү, балаларның сәламәтлеген саклау. 4.Балаларны чиста йөртү турында әңгәмәләр. М.:	1. Кошларга җимлекләр ясарга чакыру. М.: ярдәмчеллек тәрбияләү, күзәтүчәнлекне үстерү. 2. Уен мәйданчыгын кардан чистартырга ярдәм итүне дәвам итү. М.: эти-әниләрне уртак эшкә тарту. 3. Прививкалар турында әңгәмәләр. М.: прививкаларны вакытында ясатып баруларына ирешү, балаларның сәламәтлеген	1.Уен мәйданчыгын кардан чистартырга ярдәм итү. М.: эти-әниләрне уртак эшкә тарту. 2.Гаилә әгъзаларының исемнәрен кабатлау. М.: балаларга гаилә әгъзаларының исемнәрен өйрәтүне дәвам итү. 3.Кышкы рәсемнәрдән күргәзмә эшләү. М.: эти-	- - -

		чисталык саклау, сәламәтлекне ныгыту. 5. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү.	саклау. 4. Балаларны чиста йөртү турында әңгәмәләр. М.: чисталык саклау, сәламәтлекне ныгыту. 5. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү.	әниләрне, балаларның иҗади сәләтләрен үстерү, эшләрен хуплау. 4.Балалар белән кышкы күңел ачулар. М.: балалар белән саф һавада уеннар уйнауның әһәмиятен аңлату.	
Февраль					-
	1.Урамга киеп чыгар өчен киемнәр турында әңгәмәләр. М.: сезонга яраклаштырып, җылы, җиңел киендереп йөртүләренә ирешү. 2.Ата-аналар взнослары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: 19 числога кадәр взносларны түләп бетерүләренә ирешү. 3. Өйдә кабатлау өчен шигырьләр, санамышлар тәкъдим итү. М.: балаларның сөйләм телен, хәтерен үстерү; үзара партнерлыкны ныгыту. 4. Әңгәмәләр. Әтиләрнең армия сафларында хезмәт иткән фотоларын карау. Максат:	1.Консультация: “Баланы чыныктыру” М.: балаларның сәлам әтлеген кайгырту. 2.Әңгәмә: “ Өйдә мөстәкыйльлеккә өйрәтү”. М.: балаларда мөстәкыйльлек сыйфатлары тәрбияләү. 3. Күчмә папка әзерләү: “Балалар куркынычсызлыгы барыннан да өстенрәк”.М.: ата-аналарга балалар куркынычсызлыгы беернче урында булуы турында мәгълүмат бирү. 4. Буклет “Ничек кайчы тотарга өйрәтәбез?”М.: балаларны кайсы тотарга өйрәтү мәгълүмат бирү. 5.Взносларны түләү турында индивидуаль әңгәмәләр. Максат: взносларны вакытында түләп бетерүләренә ирешү.	1. Ширма: “Ватанны саклаучылар – әтиләр бәйрәме М.: бәйрәм турында күзаллау булдыру. 2. Әтиләргә бүләк ясау .М.: әтиләргә карата хөрмәт хисе һәм игътибарлылык тәрбияләү 3. Әңгәмә: “Хәрәкәттә - бәрәкәт!” М.: сәламәтлек турында кайгырту, хәрәкәтчәнлек сыйфатлары тәрбияләү. 4. Консультация «Үз балаңны ничек аңларга?». М.: ата-аналарга педагогик яктан ярдәм итү. 5. Өйдә кайчы белән эшләргә тәкъдим итү. М.: балаларны кайчы белән эшләргә күнектерү.	1. Әңгәмә: “Балага җәза бирү дөресме?”. М. : дөрес тәрбия бирү чаралары. 2.Педагогиеский ситуация буенча әңгәмә, сорауларга җавап бирү.М.: ата-аналарга педагогик сорауларга чишүдә ярдәм итү. 4.Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү.	- - - - -

	этиләре белән горурлану хисе тәрбияләү, сөйләм телен үстерү. 5.“Грипптан саклану чаралары”. М.: әти-әниләргә грипптан саклану буенча киңәшләр бирү, профилактика чараларын искә төшерү, куллану, ныгыту. 6.Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү.				
Март					-
	1.Төркемне бәйрәмгә әзерләү. М.: әти-әниләрне уртак эшкә тарту. 2.Бәйрәмгә балаларга костюмнар һәм атрибутлар әзерләү. М.: бакча эшенә тарту, бердәм эшчәнлекне арттыру. 3.Консультация: “Блалагызны яратудан туктамагыз”. М.: балага карата игътибарлылык тәрбияләү. 4.Ширма: “8март- әниләр бәйрәме”. М.: бәйрәм турында күзаллауларны баету. 5. Папка- передвижка:	1. 3. Әңгәмә: “«Хуплау һәм җәза бирү».М.: бала тәрбияләүдә туган мәсьәләрне бергәләп чишү. 2. Өйрәнгән шигырьләрне кабатлау. М.: сөйләм телен үстерү. 3.Практик киңәшләр «Көндәлек режимның бала тормышында әһәмияте». М.: теманың әһәмиятен төшендерү. 4. Консультация «Бала экран каршында:яхшы һәм начар» .М.: бала сәламәтлеген кайгырту. 5.Взносларны түләү турында индивидуаль әңгәмәләр. Максат: взносларны	1. Консультация: “Әкияттерапия”. М.: әкиятләрне әһәмиятен төшендерү. 2. Әңгәмә: “ Өйдәге күңел ачу чаралары”. М.: гаилә традицияләре турында сөйләшү. 3. Шәһәрдәге паркка бару. М.: паркка барырга тәкъдим итү. 4.Ширма: “Язгы сынамышлар”.М.: яз билгеләрен турында мәгълүмат бирү. 5. Әңгәмә: “Гаиләдә хезмәткә уңай караш тәрбияләү”. М.: гаиләдә хезмәт тәрбиясе бирү.	1. Памятка «Мотриканы үстерү.Прищепкалар белән уеннар». М.: өйдә уйнар өчен уеннар тәкъдим итү. 2. Консультация: “Кечкенәдән балаларга нинди төр хезмәтләргә тарту мөһим?” М. : баланы кечкенәдән үк хезмәткә тарту. 3.Педагогиеский ситуация буенча әңгәмә, сорауларга җавап бирү. М.: педагогик сорау туганда ярдәм итү. 4. Әңгәмә. “Баланы сезон	- - - - -

	«Яз җитте.” М.: яз билгеләрен, матурлыгын күрергә өйрәтү. 6.Бәйрәм “Әниләр көне”. М.: әниләр өчен бәйрәм әзерләү һәм күрсәтү.	вакытында түләп бетерүләренә ирешү.		буенча киендерәбез”.. М.: сезонга карап киендерү 5.”Әниләр” темасына бәйрәм оештыру. “Әнием минем” фотоколлаж.	
Апрель	1. Консультация: “Балаларда мөстәкыйльлек тәрбияләү.”. М.: балага карата игътибарлылык тәрбияләү. 2. Белешмәлек әзерләү: “Кошлар көне”. М.: кошлар турында һәм аларга карата сак карш тәрбияләү. 3. Әңгәмә: “ Балалар белән язгы табигать күренешләрен ничек күзәтергә өйрәтәбез?”. М.: тирә яктагы матурылыкны күрә белү. 4. Өйгә кайтып киткәндә чишенү бүлмәсендәге тәртип турында әңгәмә. М.: балалар бакчасындагы тәртип кагыйдәләрен ныгыту. 5. Рәсемле китаплар буярга киңәш бирү. М.: карандаш тотуны ныгыту, төсләрне кабул итәргә өйрәтү	1. “Сезнең фикерләр...” М.: эти-әниләрдән язмача теләкләр, тәкъдимнәр кабул итү, бердәм эшләү теләген үстерү. 2. Ком остенә япкыч булдыру. М.: бакча эшенә тарту, бердәм эшчәнлекне арттыру. 3.Әңгәмә: “ Ел фасылларына карап балаларны дөрес урамга киендерү”. М.: сезонга карап киендерергә күнектерү. 4. Рәсем гүргәзмәсе : “12 апрель-космонавтлар көне билгеләү”. М.: М.: эти-әниләрне, балаларның иҗади сәләтләрен үстерү, эшләрен хуплау. 5. Взносларны түләү турында индивидуаль әңгәмәләр. Максат: взносларны вакытында түләп бетерүләренә ирешү.	1. Күчмә папка “ Беренче ярдәм күрсәтү” 2. Әти-әниләр өчен мәгълүмати стендка урнаштыру “3-4 яшьтәге балалар нәрсәләр белелергә тиеш?” 3. Әңгәмә: “Балалар бакчага килгәндә һәм киткәндә тирә-юньне күзәтергә өйрәтү буенча киңәшләр”. М.: күзәтүчәнлелек сыйфатлары тәрбияләү. 4. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү. 5. Төсләрне беләбез. М.: төсләрне ныгыту.	1 Күргәзмә “Тукай экиятләре буйлап сәяхәт” 2. Әңгәмә: “Өйдә балаларга укырга тиешле экиятләр исемлеге”. М.: экиятләрнең тәрбияви әһәмиятен аңлату. 3.Педагогик ситуация буенча әңгәмә, сорауларга җавап бирү. М.: педагогик сорау туганда ярдәм итү. 4. Геометрик фигураларны тану. М.: геометрик фигураларны ныгыту. 5. Чәчәкләр. М.: чәчәкләрне тану һәм кызыксынулары н арттыру.	1. Әтиләр белән түтәлләр, җир казырга чакыру. М.: бакча эшенә тарту, бердәм эшчәнлекне арттыру. 2.Бөҗәкләрне күзәтү. М.: бөҗәкләр тормышы белән кызыксынулары н арттыру.
Май	1. Рәсемле китаплар буярга киңәш бирү. М.: карандаш тотуны ныгыту,	1. Әңгәмә: “Су, һава һәм кояш безнең якын дусларыбыз”.М.: чыныктыру	1. Майданчыкка һәм клумбаларга чәчәк орлыклары алып килү. М.:	1. Әти-әниләргә киңәшләр “Ничек итеп пөхтәлеккә	1. Фото-күргәзмә “Төркем томышыннан”.

	төсләрне кабул итәргә өйрәтү 2. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү. 4. Ширма: "Җинү бәйрәме." М.: бәйрәм турында күзаллауларны баету.	чараларны искә төшерү. 2. Күчмә папка "Йогышлы авыруларга каршы бергәләп көрәшик". М.: сәламәтлекне кайгырту. 3. Фотокүргәзмә "Гаилә белән паркта". Максат: гаиләдәге мөнәсәсбәтләрне ныгыту. 4. Педагогиеский ситуация буенча әңгәмә, сорауларга җавап бирү. М.: педагогик сорау туганда ярдәм итү. 5. Әңгәмә: "Өйдә көндәлек режимны саклау". М.: көндәлек режимны үтәүнең әһәмиятен төшендерү.	бакча тормышына катнашырга чакыру, багланышларны ныгыту. 2. Мәгълүмати стендка урнаштыру: "Өйдә бала белән ничек шөгыльләнергә?". 3.Әңгәмә: "Балаларны чиста йөртү таләпләре". М.: балалар чисталыгына игътибарлы булуны арттыру. 4. Киңәшләр "Әгәр баланың аппетиты начар?".М.: бала сәламәтлегенә игътибарлылыкны арттыру.	өйрәтергә?" М.: ата-аналарны борчыган сорауларга җавап бирү. 2. Өйдә өйрәнү өчен шигырь тәкъдим итү. М.: сөйләм телен үстерү. 3. Урамга киеп чыгару киемнәре турында сөйләшү. М.: сезонга яраклаштырып, җылы, җиңел киендереп йөртүләренә ирешү. 4.Педагогиеский ситуация буенча әңгәмә, сорауларга җавап бирү. педагогик сорау туганда ярдәм итү. 5. Консультация "Бала киреләнгәндә нишләргә?". М.: ата-аналарны борчыган сорауларга җавап бирү.	М.: ата-аналарны бакча тормышы белән таныштыру. 2. Мәгълүмати стендка урнаштыру: " Башка кызу какканда һәм кояш нурлары белән пешкәндә беренче ярдәм". М. : беренче ярдәм күрсәтү белү белән танышытыру. 3. Балаларның бакчада үзләрен тотышлары турында индивидуаль әңгәмәләр. М.: балаларны тәртипкә өндәүләренә ирешү. 4. Инструктаж үткәрү: " Юл йөрү кагыйдәләре". М.: юл кагыйдәләре белән таныш булуга кул кую, аларны үтәү. 5. "Яратырга өйрәник Әти-әниләргә киңәш." М.: ата-аналарга баланың беренче урында булуын төшендерү.

III. Оештыру бүлеге.
Балалар бакчасында баланың көн тәртибе.

- санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормативларга туры килү;
- янгын куркынычсызлыгы кагыйләренә туры килү;
- баланың индивидуаль үзенчәлекләренә якынайтырга омтылу;
- белем һәм тәрбия бирү чаралары балалларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен үстерергә тиеш;
- предметлы тирәлек мохитен оештыру;
- укыту-методик комплект, җиһазлар, методик әдәбият белән тәэмин итү.

Көндәлек режим баланың балалар бакчасында 12 сәгать булуына исәпләп төзелгән. Һәрбер баланың үзен балалар бакчасында уңайлы, хәвефсез хис итүе; биредә аны яратуларын, аның турында кайгыртуларын белүе мөһим.

Көндәлек режим

II кечкенәләр төркеме

1. Төркемне җилләтү, җыешытру, уенчыкларны юу. Төркемдә балалларны кабул итү, иртәнге фильтр уздыру, ата-аналар белән индивидуаль әңгәмәләр, саф һавага чыгу, балалар белән уеннар	6.00-8.00
2. Иртәнге гимнастика	7.55- 8.00
3. Тикшерү, уеннар,иртәнге ашка әзерлек,	8.00 – 8.20
ашау вакыты	8.20 – 8.45
4. Уеннар, турыдан – туры белем бирү эшчәнлегенә әзерлек	8.45- 9.00
5. Турыдан – туры белем бирү эшчәнлеге	9.00-9.15
	9.25-9.40(9.30 – 9.45)
6. Уеннар, саф һавага чыгарга әзерләнү, һавада булу	9.40(45)-11.30
7. Урамнан керү, көндезге ашка әзерлек, ашау вакыты	11.30 – 12.00
	12.00 – 12.30
8. Көндезге йокыга әзерләнү, көндезге йокы	12.30 – 15.00
9. Йокыдан уяту, һава – су процедуралары	15.00-15.05
10. Төшке аш	15.05-15.15
11. Уеннар, мөстәкыйль эшчәнлек, индивидуаль эш,турыдан – туры белем бирү эшчәнлеге, хезмәт	15.15-16.00
12. Кичке ашка әзерлек, ашау вакыты	16.00-16.30
13. Түгәрәк эшләре, саф һавага чыгу, балаларны өйләренә озату	16.30-18.00

3.1.Атналык белем бирү эшчәнлеген планлаштыру

Оештырылган белем бирү эшчәнлеге	
Эшчәнлек төрләре	Кабатлану тәртибе
Бина эчендә физик культура	атнага 2 тапкыр
Физкультура саф һавада	атнага 1 тапкыр
Танып белү үсеше (Әйләнә-тирә дөнья белән танышу)	атнага 1 тапкыр
Математик күзаллаулар булдыру	атнага 1 тапкыр
Сөйләм үстерү/матур әдәбият	атнага 1 тапкыр (чиратлаша)
Рәсем ясау	атнага 1 тапкыр
Әвәләп ясау/кисеп ябыштыру	атнага 1 тапкыр(чиратлаша)
Музыка	атнага 2 тапкыр
Барлыгы	10

II кечкенәләр төркемендә оештырылган белем бирү эшчәнлеге челтәре.

Оештырылган белем бирү эшчәнлеге: барлыгы атнага – 10 (2 сәг. 30 мин), дәвамлылыгы – 15 мин.

Атна көне	Вакыты	Белем бирү эшчәнлеге
Дүшәмбе	9.00-9.15 9.30-9.45	Нәфис-нәфәсәти үсеш (рәсем) Физик үсеш (физкультура)
Сишәмбе	9.00-9.15 9.25-9.40	Иң гади математик күзаллаулар формалаштыру Физик үсеш (физкультура)
Чәршәмбе	9.00-9.15 9.30-9.45	Танып белү (бала һәм әйләнә-тирә дөнья) Физик үсеш (физкультура)
Пәнҗешәмбе	9.00-9.15 9.25-9.40	Нәфис-нәфәсәти үсеш (музыка) Нәфис-нәфәсәти үсеш (әвәләү/кисеп-ябыштыру)
Җомга	9.00-9.15 9.25-9.40	Сөйләм үсеше (сөйләм үстерү/матур әдәбият уку) Нәфис-нәфәсәти үсеш (музыка)

3.2.Педагог һәм балаларның белем бирү өлкәләрен тормышка ашыру буенча бердәм эшчәнлеге һәм балаларның мөстәкыйль эшчәнлеге

Белем бирү өлкәләре	**Көннең беренче яртысы**	**Көннең икенче яртысы**
«Социаль-коммуникатив үсеш»	Иртән кабул итү, индивидуаль, төркемчәләр белән әңгәмәләр; төркемнең эмоциональ хисен бәяләү; к/гигиена күнекмәләрен формалаштыру; сөйләм культурасы күнекмәләрен формалаштыру; театральләшкән уеннра; сюжетлы-рольле уеннар	Индивидуаль эш; хезмәт йөкләмәләре; сюжетлы-рольле уеннар; китап почмагында эшләр; зуррак балалар белән аралашу.
«Танып белү үсеше»	Уен- шөгыльләр , дидактик уеннар, күзәтүләр, әңгәмәләр, Участок буенча экскурсияләр, Тәҗрибәләр, күзәтү эшчәнлеге	Уеннар, күңел ачулар,индивидуаль эш
«Сөйләм үсеше»	Уен- шөгыльләр, уку, дидактик уеннар, әңгәмәләр, ситуация буенча сөйләшү	Уеннар, уку, әңгәмәләр, Инсценировкалар кую
«Сәнгати-эстетик үсеш»	Музыкаль тәрбия һәм рәсем эшчәлеге буенча оештырылган белем бирү эшчәнлеге, көнкүреш эстетикасы, участокка экскурсия	Күңел ачулар, индивидуаль эш
«Физик үсеш»	Елның җылы вакытында балаларны саф һавада кабул итү, иртәнге гимнастика, чыныктыру, шөгыльләрдә физкультминуткалар, физкультура буенча оештырылган белем бирү эшчәнлеге, прогулка.	Йокыдан соң гимнастика, чыныктыру, мөстәкыйль хәрәкәтләнү эшчәнлеге, ритмик гимнастика, прогулка

3.3.Мәктәпкәчә оешманың үсешкә китерүче предметлы тирәлек мохите.

- Тулы эчтәлекле, үсешкә илтүчән;
-үзгәрүчән;
- күп функцияле;
- вариатив;
- аңлаешлы;
- куркынычсызлыкны тәэмин итүчән;
- сәламәтлекне саклаучан;
- эстетик җәлеп итүчән булырга тиеш;
-милли культура, климат шартларын;
- балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алырга тиеш.

Белем бирү өлкәләре	Активлык үзәкләре	Активлык үзәкләренең эчтәлеге
	Балаларның танып белү үсеше	

Танып белү – тәҗрибә эшчәнлеге	Табигать (табигатьне күзәтү) үзәге	Табигать календаре, бүлмә гөлләре (исемнәре белән), сусипкечләр, җир йомшартырга таякчыклар, губка яфракларны сөртергә, яшелчә, җимеш , гөмбә муляжлары
	Су һәм ком белән уеннар үзәге	Экспериментлар ясар өчен өстәл, фартуклар, табигать материаллары (ком, су, манный, он, тоз,шикәр комы), сибелүчән продуктлар (фасоль, су, манный, он, тоз,шикәр комы), төрле формадагы савытлар, калаклар, бүрәнкә, иләк.
	Математик үсәш үзәге	Геометрик фигуралар, математик уеннар, күләмле геометрикх фигур җыелмасы
	Сенсор үзәк	Өстеннән кабатлау өчен предметлар, зур пазллар, төрле әйберләр белән тутырылган “Бармак бассейны”; төрле зурлыктагы, төстәге массаж туплары;эләктергеч-уенчыклар, зур һәм уртача «Lego» конструкторлары; уенчык-шнуровкалар;вак-һәм уртача мозайкалар; прищепкалардан кызыклы уенчыклар, тигәнәк уенчык; “Төймәне тез” уены, пирамида, лабиринтлар.
	Балаларның сөйләм үсеше	
Сөйләм үсеше	Сөйләм үсеше үзәге	Китаплар өчен киштә, өстәл ,урындык; китаплар, буягыч китаплар, сюжетлы рәсемнәр, өстәл уеннары, лото, домино.
Балаларның физик үсеше		
Хәрәкәтчәнлек эшчәнлеге	Актив хәрәкәтчәнлек үзәге	Төрле зурлыктагы, төстәге туплар, кыршаулар флажоклар, кольцеброс, кеглялар, озын сикергеч, кыска, сикергечләр, ленталар.
	Сәламәтләндерү почмагы	чыныктыру һәм үз-үзеңә массаж ясау җиһазлаы, массажерлар, кабыргалы такталар, пробка, төймә keләмчекләре h.б., күргәзмә информацион материаллар.
Сәнгати-эстетик үсеш		
Сәнгать эшчәнлеге	Сәнгать эшчәнлеге үзәге	Төсле акбур, гуашь һәм акварель буялар, фломастерлар, төсле каләмнәр, пластилин, төсле һәм ак кагәзь, картон, пумала, стеклар, кайчы, поролон,печаткалар, трафаретлар, буягыч китаплар.
	Конструкцияләү (төзү) үзәге	төрле төрдәге конструкторлар: “Лего”, “Агач”, “Зур шакмаклар” , машиналар h.б.
Музыкаль эшчәнлек	Музыкаль-театральләштерү эшчәнлеге үзәге	музыкаль инструментлар: курай, шөлдерле барабан, барабан, гармун h.б. музыкаль инструментлар, кашыклар, кыңгыраулар, күргәзмә материаллар, дидактик уеннар, театрның төрләре(перчатка, бармак..), театр өчен ширма
Социаль-коммуникатив үсеш		
Коммуникатив эшчәнлек	Сюжетно-рольле уеннар үзәге	Төрле зурлыктагы курчаклар, урын-җир комплектлары, курчаклар өчен мебель, колясклар, бишек, с\р уеннар өчен атрибутлар

Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү һәм гади көнкүреш хезмәте	Хезмәт үзәге	Инструментлар җыелмасы, уенчык швабра, соскы, щетка, чүп контейнеры, фартуклар.

3.4.Программаның укыту-методик яктан тәэмин ителеше

Белем бирү өлкәләре	Балалар үсешенең төп юнәлешләре	Кулланылган программа, методик кулланмалар
МББМБУ "Катнаш төрдәге 3 нче "Айсылу" балалар бакчасының төп белем бирү программасы.		
Педагогик кадрлар әзерләү өлкәсендә белем бирү буенча УМБ тарафыннан мәктәпкәчә төп белем бирү программасы үрнәге "ТУГАННАН АЛЫП МӘКТӘПКӘЧӘ" / Н.Е.Веракса, Т.С.Комарова, М.А.Васильева редакциясендә- МОЗАИКА-СИНТЕЗ Москва, 2015. ХӘТЕР Казан, 2016. Сөенеч- Радость познания: региональная образовательная программа дошкольного образования /Р.К. Шаехова. – Казань: Магариф- Вакыт, 2016.)		
Физик үсеш	Физик культура Сәламәт яшәү рәвеше турында башлангыч күзаллаулар формалаштыру.	1.Л.И. Пензулаева «Физическая культура в детском саду». Младшая группа. Для занятий с детьми 3-4 лет. – М.: Мозаика – Синтез, 2014. 2. Аверина И.Е. Физкультурные минутки в детском. Практическое пособие.- М: Айрис-пресс, 2009
"Социаль-коммуникатив үсеш"	Социальләштерү, аралаша белү сыйфатларын үстерү, әхлак тәрбиясе. Бала гаиләдә һәм берләшмәдә. Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, мөстәкыйльлек, хезмәт тәрбиясе. Куркынычсызлык нигезләрен формалаштыру.	1. К.В. Закирова Иң матур сүз. Ата-аналар һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия. – Казан: Мәгариф, 2000 2. Балачак аланы. Төзүче: Закирова К.В.: балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия. – Казан:РИЦ, 2011 3. Губанова Н.Ф. Развитие игровой деятельности: Вторая группа раннего возраста. – М. МОЗАЙКА-СИНТЕЗ, 2016. 4. Закирова К.В. Галәдә һәм балалар бакчасыда әхлак тәрбияләре, 1999ел.
"Сөйләм үсеше"	Сөйләм үстерү. Матур әдәбият.	1.Туган телдә сөйләшәбез. Методик кулланма / Ф.В. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина. – Казан: Фолиант, 2013 – 224 бит 2.Туган телдә сөйләшәбез. (Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр. 3 – 4 яшь). 3.Туган телдә сөйләшәбез.

		(Методик кулланма өчен аудио-кушымта)
“Сәнгати-эстетик үсеш”	Сәнгатькә тарту. Сурәтләү эшчәнлеге. Конструкцияләү-модельләү эшчәнлеге. Музыкаль эшчәнлек.	1.Т.С. Комарова. Занятия по изобразительной деятельности в детском саду. – Москва: Просвещение, 1981 2.К.В. Закирова Иң матур сүз. Ата-аналар һәм балалар бакчасы тәрбиячеләре өчен хрестоматия – Казан: Мәгариф, 2000
«Танып белү үсеше	Элементар математик күзаллаулар формалаштыру. Танып белү-тикшеренү эшчәнлеген үстерү. Предметлы тирәлек белән таныштыру. Социаль дөнья белән таныштыру. Табигать дөньясы белән таныштыру	1.Колесникова Е.В. Математика для детей 3-4 лет: Методическое пособие к рабочей тетради “Я начинаю считать”. –М.: ТЦ Сфера ,2017. 2.Туган телдә сөйләшәбез. Методик кулланма / Ф.В. Хәзрәтова, З.Г. Шәрәфетдинова, И.Җ. Хәбибуллина. – Казан: Фолиант, 2013 – 224 бит 3.Туган телдә сөйләшәбез. (Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр. 3 – 4 яшь). 4.Туган телдә сөйләшәбез (Методик кулланма өчен аудио-кушымта). 5.Закирова К.В Әхлак нигезе-матур гадәт6 Методик кулланма.-Казан: Мәгариф, 2004. 6. Зарипова З.М. Туган телем-Бөек анам теле.- Яр Чаллы, 2004.